

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun Ljubljana št. 10.050 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2099

Telefoni uredništva: dnevna služba 2070 — nočna 2796, 2794 in 2070

Izida vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Moč zvestobe

Petega maja bo obletnica po vsej Evropi proslavljenega volitve v našo narodno skupščino, ko si je gospod Levstik kot zadnja zvezda na bledečem nebu JNS izvojeval z nezaljšano goljufijo večino, pod katero se je zrušil sam kot končni neprostoovoljni likvidator petletne diktature, ki se je skušala pod njegovim »führerstvom« v primerni krinki rešiti v novo dobo našega političnega življenja. Slovensko ljudstvo je ob teh volitvah, ki jih je po svoji veliki večini z dostojanstvom ignoriralo, prestalo zadnjo preizkušnjo na svoji dolgi križevi poti pod terorjem JNS režimom. Ostalo je zvesto sebi in svojim voditeljem, s katerimi se je v preganjanju in trpljenju le okrepilo v svoji narodni zavesti, demokratičnem svobodoljubju in neuklonljivi politični zvestosti. Izkazalo se je, da so omahljivi, konjunkturisti in slabšči v našem ljudstvu v odločilnih trenutkih vedno v manjšini pa da ga tudi nezadovoljniji in nepočakanci ne morejo odvračati od pravega pota, ki mu ga kažejo njegovi v tolikih borbah za slovenske narodne in moralne vrednote prekaljeni politični voditelji.

Tisti, ki so odnekad v več ali manj zavestnem in očitnem nasprotju z miselnostjo našega ljudstva, so mislili in, kolikor jih preobrat lanskega leta še ni izmordil, morebiti še mislijo, da se je privezanost slovenskega človeka na program, ki ga je zastopala njegova ljudska stranka, zdaj pa po svoji bistveni demokratični smernici živi dalje v jugoslovanski radikalni zajednici, v teku diktatorske dobe več ali manj zrahljala. V tem misljenju imajo poraženi vodje jugoslovenskega unitarizma zaveznike v ekstremnih strujah, ki menijo, da bi se dali njihovi cilji uresničiti pod krinko nekega »nacionalizma«, ki skuša narodno zavest našega ljudstva in njegovo željo po čim širši in globlji samoupravi ter samodelavnosti na vseh področjih političnega, gospodarskega in kulturnega življenja v skupni državi izbrati kot sredstvo za čisto druge namene. Toda vsi, ki pod kakršnimkoli izveškom upajo, da bi se dalo naše ljudstvo pridobiti za preosnovno političnega in gospodarskega reda naše v resnici v skoro brezizhodno zagato zavožene Evrope na podlagi idej, ki se ne morejo uresničiti drugače kakor z diktaturo enega »razreda«, se varajo prav tako, kakor oni, ki so menili, da bi mogli svojo integralno-nacionalistično zablodo vsiliti s fašističnimi metodami. Slovensko ljudstvo je ostalo v svoji korenini zvesto ideji, ki stremi za ljudsko državo, v kateri se bo pravični socialni red porodil iz sodelovanja vseh delovnih stanov na podlagi demokracije, ki odklanja samovoljno, samopasnost in tiranijo katerekoli skupine državljanov in kateregakoli nazona. Slovensko ljudstvo je za petletne diktature lažnacionalizma čez in čez izkusilo, kaj se pravi biti oropan temeljnih naravnih državljanovskih svobod, tako da si ne želi nobene druge, naj nastopi tudi v obratnem kostumu.

Kako visoko ceni naše ljudstvo idejo demokratičnega političnega reda, ki narodno in državno skupnost gradi na razumni, to je na moralnih temeljih počivajoči svobodi, in kako zaupa vanjo, kaže ves dejanski razvoj političnega razpoloženja, misljenja in usmeritve v našem ljudstvu potem, ko se je zrušila stavba političnega terorja, s katerim je hotela ovekovečiti svoj režim JNS. Pretežna večina slovenskega naroda se je takoj zgrnila okoli svojega voditelja, s katerim je stopila v jugoslovansko državo, in sicer s še večjo ljubeznijo, politično zrelostjo in narodno državljansko zavednostjo ter s še brezpopolnejšim zaupanjem, kakor prej, s tisto silo prepričanja, ki ga daje samo skupno trpljenje za ideale. Z isto zavednostjo in vnueno se je naše ljudstvo odzvalo paroli po novi politični organizaciji, ki naj okrepi dosedanje demokratične temelje naše narodne politike v novih razmerah, dasi tudi pri tem prizadevanju ni manjkalo težav, ki so se pa premagale v prvi vrsti zaradi zaupanja našega ljudstva v politično izkušnjo, dalekovidnost in od vsakih sebičnih vidikov prosto politiko svojega narodnega voditelja. In ko je slovensko ljudstvo dobilo za bana svojega moža, ki je zvesto delil z njim ponizanje in trpljenje, se je začelo takoj sodelovanje vseh naših ljudskih slojev s šefom naše uprave, ki je nujno potrebno za uspešno delo pri obnovi našega po prejšnjih režimih v popolno strankarsko samopasnost ter politično in gospodarsko brezpotje zavoženega javnega upravnega življenja.

Kako so se po mrtvili od vsega svobodnega javnega udejstvovanja izločenega ljudskega političnega misljenja in hotenja zopet razgibale in razmahile vse ustvarjajoče sile našega naroda, to vidimo že v tej kratki dobi na vseh poljih, kjer sta banovinska oblast in naše ljudstvo poklicana, da v skupnem sodelovanju popravljata, kar je bilo zgrešenega, in gradita ter pripravljata zdrave politične in gospodarske podlage za obnovo naše narodne in državne demokracije v podrobnejšem delu. Dosedanja potovanja dr. Natlačana po Prekmurju, po Beli krajini, v krškem, brežiškem, šmarnem, ptujskem in ljubotemskem okraju so z vso zgovornostjo očitnih dokazov ljudskega zaupanja v svojega bana pokazala, kako trdno je zasidrana v srcu slovenskega naroda vera v boljše bodočnost, ki mu jo morejo ustvariti samo voditelji, ki so temu narodu po misljenju in delovanju vselej, tudi v najhujših preizkušnjah, ostali zvesti. Ban je bil deležen čisto samohotnega, po nobenem niti najhujšem pritisku od zgoraj ne ustvarjenega, od same ljudske radosti, zaupanja in optimizma narekovane sprejema ravno v tistih okrajih, v katerih so zlovesči preroki in črnogledi bili prepričani, da se je v njih omajala zvestoba do programa demokracije v duhu naše ljudske politike. Pokazalo se je pa ravno nasprotno, kar je dokaz, da so tam s protiljudsko diktaturo JNS nezadovoljni nepočakanci lanskega maja volili dr. Mačkovo listo ne zaradi dr. Mačka in njegovega hrvaškega programa, ki ni za naše razmere, ampak samo zaradi protesta zoper takratni režim, kolikor se niso za plaščem dr. Mačkovega pokreta skrili čisto drugovrstni elementi. Ozdravljenje naših političnih razmer, ki so takrat bile še čisto anarhične, je že toliko napredovalo, da

Konec Abesinije?

Cesar Hajle Selasije je z vso družino pobegnil v Džibuti!

London, 2. maja. c. Zdi se, da se začena zadnje poglavje abesinske tragedije. Pri tem zadnjem dejanju sodeluje sedaj tudi še Anglija in angleški poslanik v Addis Abebi opravlja sedaj tam samo še vlogo ranocelnika ali pa že grobarja, kar je končno stvar okusa. Abesinsko vprašanje je bilo tako torej še pred deževno dobo razvzrojano v prid Italije. Zgodovina bo mogoče čez sto let še pravilno ugotovila, kdo vse je pri tem zanimivem koncu sodeloval.

Londonski poslanik v Addis Abebi sir Stanley Barton je danes dopoldne sporočil svoji vladi v London, da se je abesinski cesar danes z vso svojo družino odpeljal v Džibuti. Hajle Selasije zapuša Abesinijo, dasi poslanik ni mogel dobiti jasnih izjav, če se cesar ne misli umakniti iz Addis Abebe na južno fronto.

V isti vesti sporoča sir Stanley Barton, da so v Addis Abebi izbruhli nemiri in da vlada ni več gospodar položaja. Vsi tujci, ki žive v prestolnici, so se ali rešili v svoja poslastišta, ali pa so zbežali v angleško poslastišče. Tolpe so začele ropati posebno evropske trgovine.

Cesarjev zadnji pozdrav

London, 2. maja. c. Sir Stanley Barton je tekom dneva sporočil, da deluje v Addis Abebi samo še radiopostaja angleškega poslanstva. Angleški poslanik sporoča, da je imel cesar še pred svojim odhodom dolg razgovor z njim in se posvetoval, ali naj sledi pritiskom dogodkov, ki se pripravljajo okoli prestolnice.

Snoči je cesar še objavil svoj zadnji proglas, da naj prebivalstvo brani domovino in da naj se vsi moške zbere, da bi lahko branili prestolnico. Odzvalo se je 5000 moških temu zadnjemu mobilizacijskemu proglasu cesarja Hajle Selasije.

Eden je zamudil weekend

London, 2. maja. c. Angleški poslanik v Addis Abebi sporoča, da se je cesar odločil šele čisto v zadnjem trenutku.

Ko so v Londonu danes okoli poldne izvele za to odločitev abesinskega cesarja, so tam različno komentirali korak abesinskega vladarja. Posebno tisti krogi so pobili, ki so do zadnjega trenutka verjeli, da bo Zveza narodov lahko dobila svojo kompetenco nad sporom, ki je izbruhnil prav za prav v njenem ostrju, pa bo sedaj ves ta voz razsekal meč zmagovalca.

Tudi v vladnih krogih so bili baje presenečeni nad nenadno odločitvijo abesinskega cesarja. Zunanji minister Eden zaradi tega ni odšel na weekend in je ves popoldan proučeval vesti, ki so prihajale z bojišča v Vzhodni Afriki.

Pariz, 2. maja. c. Agencija »Radio« poroča iz Addis Abebe o dogodkih v zadnji noči pred odhodom cesarja Hajle Selasije. Po tej vesti bi bil položaj v usodni noči sledeči:

Italijanske čete so že toliko napredovale pred Addis Abebo, da bi bile lahko pospešeno izvršile zavzetje mesta. Maršal Badoglio ima pred abesinsko prestolnico armado 40.000 mož, ki samo čaka na povelje za zadnji napad. Toda italijansko armadno vodstvo je sprejelo končni načrt, po katerem se med italijanskimi prvimi poveljniki in abesinsko vlado v prestolnici že vodijo pogajanja za mirno predajo mesta.

Abesinska vlada je dobila že podrobne pogoje italijanskega armadnega vodstva. Te pogoje je

vlada na seji ponoči obravnavala in tej seji je predsedoval še cesar.

Cesar Hajle Selasije je bil odločno proti predaji mesta Italijanom. Toda večina vlade je bila proti temu in je cesarja pozvala, da naj prostovoljno odstopi. Cesar pa je to odklonil in je rajši sklenil, da odpotuje iz države.

Cesar gre v Jeruzalem

Pariz, 2. maja. c. Tekom popoldneva je francosko zunanje ministrstvo dobilo iz Addis Abebe o svojega poslanstva vest, da je cesar z vso svojo družino odpotoval v Džibuti.

Cesarjeva družina odpotuje v Jeruzalem in sicer predvsem zaradi tega, ker hoče v izgnanstvu bivati samo v sveti deželi, v deželi Salomona, ki je bil imel zveze z Etiopijo.

Kam z diplomati?

London, 2. maja. c. Glede položaja v Addis Abebi se nazadnje postavlja tudi vprašanje, kakš-

no bo sedaj stališče diplomatskega zbora, ki je bil akreditiran pri negušu, in seveda kakšno razmerje naj sedaj upostavi z novim režimom.

Prevladuje namreč mišljenje, da bodo italijanske okupacijske oblasti takoj postavile novo abesinsko vlado. S to vlado pa diplomatski zbor ne more imeti nobenih legalnih stikov in je zato njegova prisotnost v Addis Abebi nepotrebna.

Težaven je posebno položaj angleškega poslanstva. Angleških državljanov je v Addis Abebi okoli 1000. To so večinoma indijski trgovci in pa Somalijci iz angleške Somalije. Poslanstvo ima dovolj živeža za vse te ljudi za nekaj časa, pa tudi za varnost je preskrbljeno, ker ima poslanstvo na razpolago 1000 mož oborožene garde.

O usodi angleškega poslanstva v Addis Abebi se ne bo reševalo poprej, dokler se sir Stanley Barton ne vrne v London. Angleška vlada ne meni zavzeti nobenega stališča, dokler ne priše sir Stanley Barton v London in se nato nopočne vrne v Addis Abebo.

Addis Abeba pred padcem

Džibuti, 2. maja. b. Po nekem poročilu predstavlja italijanska motorizirana kolona, ki gre proti Addis Abebi, 30 km dolgo kačo, ki je sestavljena po večini iz oklopnih avtomobilov in tankov ter tovornih avtomobilov, ki vozijo material, municijo, orožje, hrano in bencin za potrebe celotne kolone. Za njo gre večja skupina častnikov, ki z zanimanjem spremljajo celoten razvoj napredovanja te ogromne vojaške sile. Pri svojem napredovanju je kolona naletela na velike naravne ovire, vendar jih je s pomočjo odlično izvežbanih pionirjev vedno premostila. V nekaterih krajih je vladala strahovita vročina, toda motorji so kljub temu dobro delovali, tako da ni bilo nobenega zastaja v napredovanju. Na vsaj poti so domačini pozdravili Italijanom, jim nosili vodo in hrano ter jih sprejemali nad vse ljubeznivo.

Pariz, 2. maja. b. Radio agentura poroča iz Addis Abebe, da so sinoči tretjič vdarjali bobni po abesinski prestolnici in naznanjali menda zadnjo mobilizacijo abesinskega cesarja. Istočasno je vlada izdala tudi proglas o novi mobilizaciji, ki ga

je ljudstvo sprejelo z velikanskim navdušenjem ter se v velikem številu odzvalo za obrambo domovine. Hitro je bila zbrana precejšnja armada, ki jo je prevzel ras Gvetnu, ki se skupaj z rasom Kaso nahaja v neguševem spremstvu. Ta vojska napreduje sedaj po dveh cestah in sicer po cesti, ki vodi proti Debra-Brehamu in po cesti, ki vodi proti Vore-Hailu. Toda niti neguš, niti vlada ne mislita, da bi ta vojska lahko resno zadržala italijansko napredovanje, pač pa samo tako dolgo, da bo mogoče iz Addis Abebe odpeljati ves važnejši material. Do prihoda Lahov v Addis Abebo bo tam vzdrževalo red 1500 abesinskih policajev, ki jim poveljuje abesinski delegat pri Zvezi narodov Tekle Havarate. Takoj pa, ko se bodo pojavili Italijani, se bo policija umaknila proti jugu, kjer je neguš za vlado izbral novo prestolnico.

Addis Abeba, 2. maja. b. Italijanska motorizirana kolona je prispela sinoči že do 80 km pred Addis Abebo. Predstaja domaćinov iz Eritreje pa se sedaj nahajajo samo še 40 km pred prestolnico. Včeraj je neguš poslal ponoven proglas na ljudstvo, naj vsakdo prime za orožje, ki je količjak sposoben. Odzvalo se je mnogo mladeničev, ki so šli skupaj s polki carske garde nasproti Italijanom. Abesinska vlada je okrog poldneva odšla s svojim spremstvom v smeri proti novi prestolnici, ki je daleč na jugu. V Addis Abebi pričakujejo, da bodo italijanske predstraže nočjo prišle v neposredno bližino mesta in da ga bodo v ponedeljek ali v torek zasedle.

Addis Abeba, 2. maja. b. Dopolnilni agenturje Havas poroča, da je abesinski cesar v zadnjem trenutku sklenil, da s cesarico in družino odpotuje v Džibuti. Posebni vlak je že odšel iz Addis Abebe okoli poldne. Ni še znano, ali se bo cesar odločil za to, da poišče zavetje pri francoski kolonialni upravi, ali bo spremljal cesarico še do meje ter se nato vrnil in pridružil vojski rasa Našibus.

Pariz, 2. maja. b. »Journal des Debats« poroča, da ni izključeno, da se bodo na prihodnjem zasedanju Sveta Zveze narodov 11. maja ukinile sankcije proti Italiji. List pravi, da je malo verjetno, da bi Velika Britanija in njen zunanji minister dajala še kakšno pobudo za poostreitev sankcij. V pariških političnih krogih pa so se pričele trdovratno širiti tudi vesti, da bo na bodočem sestanku britanskega parlamenta lord Churchill zahteval ukinitve sankcij proti Italiji.

Dunajska vremenska napoved: Nezaneseljivo.

Svetovna politika v Belgradu

Seja Male zveze in Balkanske zveze Prihod poljskega ministra Becka

Belgrad, 2. maja. m. Naša prestolnica je vsa v pričakovanju dveh važnih konferenc, ki bosta prihodnje dni v Belgradu. Ze tekom jutrišnjega dne bodo pričeli prihajati v Belgrad delegati držav Balkanskega sporazuma na balkansko konferenco, ki se bo pričela tukaj v ponedeljek, 4. maja. Jutri dopoldne prideta s posebnim vlakom iz Aten turška in grška delegacija. Istega dne pa prispe v Belgrad tudi romunska delegacija. Turško delegacijo vodi Tevlik Ruđi Aras, grško po predsednik vlade in zunanji minister Metaxas. Na čelu romunske delegacije je zunanji minister Nikolaj Titulescu. Jutri zjutraj pride v Belgrad grški poslanik v Parizu Politis. Ker bo pričela konferenca Male zveze zasedati 6. maja, to je dva dni po konferenci držav Balkanskega sporazuma, bo prišel nanjo tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Kamil Krofta, ki prispe v našo državo v sredo zjutraj. Konferenco držav Balkanskega sporazuma bo vodil letos predsednik držav Balkanskega sporazuma, turški zunanji minister Tevlik Ruđi Aras, konferenco držav Male zveze pa predsednik naše vlade dr. Milan Stojadinović.

Na obeh konferencah se bodo proučevali važni mednarodni politični problemi, ki so v zadnjem času postali aktualni v mednarodni politiki. Posebno važna bo konferenca držav Balkanskega sporazuma, ker se bodo na njej pretresali problemi

izginjajo zadnji sledovi tistega obupnega razpoloženja, ki ga je ustvarjal JNS režim in slovensko ljudstvo more zdaj svobodno dajati izraza svojem pravemu prepričanju, ki je krščansko, demokratično in slovensko — vse brezpogojno in neokrnjeno.

članice tega sporazuma, predvsem pa vprašanje, ki ga je zadnji čas sprožila Turčija: oborožitev Dardanel. Na konferenci držav Male zveze pa se bo ponovno pretresalo vprašanje ureditve Podonavja poleg ostalih važnih vprašanj, ki zanimajo vse države, ki so vključene v tem sporazumu. Na obe konferenci bo prišlo tudi precej častnikov.

Pa tudi v poljskem poslanstvu so se pričele živahne priprave za prihod poljskega zunanjega ministra Becka v Belgrad, ki je sedaj določen za 25. maj. Poljski zunanji minister Beck bo prišel v Belgrad takoj po končanem zasedanju Sveta Zveze narodov, ki se prične 11. maja.

Zasedanje članov Sveta Balkanske zveze se bo vršilo po temle programu:

Nedelja, 3. maja: ob 16.30 prihod predsednika grške vlade Metaxa in turškega zunanjega ministra Ruđija Arasa.

Ponedeljek, 4. maja: ob 10.30 dopoldne prihod g. Titulescu; ob 10.30 vpis v dnevno knjigo; ob 10.45 konferenca zunanjih ministrov članic Balkanske zveze v poslopju zunanjega ministrstva; ob 13.30 kolito na dvoru; ob 17.30 konferenca zunanjih ministrov članic Balkanske zveze v zunanjem ministrstvu; ob 21. priredita predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović in njegova gospa večerjo v gardnem domu.

Torek, 5. maja: ob 3.30 konferenca zunanjih ministrov članic Balkanske zveze; ob 17.30 sklepna konferenca zunanjih ministrov in sprejem poročevalcev listov; ob 21. priredi turški poslanik večerjo.

Sreda, 6. maja: ob 7.40 odhod grškega ministrskega predsednika Metaxa in turškega zunanjega ministra Ruđija Arasa.

Tudi otroci naj vedo!

Kar ni nikoli nikjer, to je Kneippova sladna kava, ki se prodaja v odprti vreči na tehtnico ali pa v zavitku, ki nima slike župnika Kneippa. To bi morali že otroci vedeti, da bi ne prinesli domov česa drugega namesto zahtevane prave

Kneippove sladne kave

Krst princeze Elizabete

hčerke kneza-namesnika in kneginje Olge

Belgrad, 2. maja. AA. Danes ob 11 dopoldne se je v Belem dvoru na Dedinju vršil krst male kneginje, hčere Nj. kr. Vis. kneza-namesnika Pavla in kneginje Olge. Krst je opravil nj. sv. patrijarh Varnava ob asistenci dvorne duhovščine. Nj. vis. mala kneginja je dobila pri krstu ime Elizabeta. Kumi so bili Nj. vis. vojvoda Kentski, Nj. vis. grški knez Nikolaj in Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vel. kraljica Mary.

Svečanost krsta se je vršila v navzočnosti vse kraljevske družine. Prisostvovala sta tudi gg. kraljevska namesnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović z gospo, predsednik kr. vlade

dr. Stojadinović z gospo, predsednik senata dr. Ljubomir Tomašič z gospo, predsednik skupščine g. Svetlan Cirič z gospo, minister za vojsko in mornarico general Ljubomir Marič z gospo, tukajšnji grški poslanik Sakelaropoulos z gospo, odpravnik poslov tukajšnjega angleškega poslanika John Balfour z gospo, guverner Nj. Vel. kralja g. Jeremija Živanović z gospo, g. Ilija Djukanović z gospo, dr. Leon Koen z gospo, dr. Ljubomir Zdravković, poveljnik kraljeve garde general Stanković, dvorne dame in civilni in vojaški dom.

Domači odmevi

Sprejemi pri predsedniku vlade

Belgrad, 2. maja. m. Predsednik kr. vlade dr. Stojadinović je danes sprejel v kabinetu zunanjega ministrstva tukajšnjega albanskega poslanika Raula Fico, nato pa še argentinskega Ricarda Olivero.

Izjava bana v Zagrebu

Zagreb, 2. maja. b. Novi ban je danes sprejel uradništvo, nato pa častnike, katerim je izjavil, da je njegova naloga, da pomiri in uredi splošne razmere ter zboljša gospodarsko in socialno stanje savske banovine. Dejal je, da hoče usmeriti vse delo v to, da se uredi politično življenje ob strogem spoštovanju zakonov. Pobijal bo vse nasprotne tendence, pa naj pridejo s katerekoli strani. V ta namen bo uporabljal vsa zakonska sredstva in bo nastopil energično proti vsaki kriviti miru. Enako pa bo tudi nastopil energično proti vsem ostankom nelegalnih pojavov, ki so že danes vzrok upravičenih pritožb. S tem se bo samo olajšala odstranitev nesoglasij in omogočilo se bo sodelovanje Hrvatov v našem državnem življenju.

David Doktorič v Montevideo

Belgrad, 2. maja. m. Minister za socialno politiko in narodno zdravje ter zastopnik pravosodnega ministra Dragiša Cvetković je postavil David Doktoriča za izseljenskega dopisnika v Montevideo.

2 izseljenska učitelja

Belgrad, 2. maja. Prosvetni minister Dobrovoje Stoboš je podpisal odlok o premetitvi učitelja Janka Jankovića iz Ambrusa v Metz v svojstvu izseljenskega učitelja. S tem je končana dolgoletna borba za tega odličnega prijatelja in kulturnega delavca med našimi izseljenci v Franciji, ki se pod prejšnjimi režimi ni premaknila iz mesta in je učitelj Janković za pridno in pošteno delo za naše izseljence stradal. Obenem s to premetitvijo je podpisan tudi odlok o premetitvi Šilbarja Antona iz Litije v Gladbeck v Nemčiji. S tem bodo tudi naši vestfalski izseljenci prišli prvič do svojega odličnega slovenskega učitelja.

54 vagonov koruze za Slovenijo

Belgrad, 2. maja. m. Minister za socialno politiko in narodno zdravje in zastopnik pravosodnega ministra je na posredovanje obeh slovenskih ministrov ter slovenskih poslancev, ki pripadajo JRV, odobril 40 vagonov koruze za potrebne kraje v Sloveniji po razporeditvi, ki ga je predložila banska uprava. Poleg tega je zaradi posebnih težkih razmer v rudarskih krajih in v krajih, kjer vlada velika brezposelnost, minister odredil še 14 vagonov koruze. Kuruza bo v začetku prihodnjega tedna odposlana. Dosedaj je bilo že odposlanih v Slovenijo 90 vag. koruze.

Shod žena v Jagodini

Jagodina, 2. maja. m. Ker je na zadnjem shodu, ki ga je priredila Jugoslovanska narodna stranka, govorila poleg Hodjere tudi žena Dragoljuba Paška, ki je pozivala vse žene, naj vstopijo v Hodjerevo stranko, je skupina drugih žena v Jagodini sklicala za jutri velik politični shod, za katerega je bilo natisnjenih tudi 10.000 letakov. V teh letakih žene izredno ostro napadajo Hodjere in pravijo med drugim: Kakor Hodjera obljublja narodu svobodo in demokracijo samo v besedah, v resnici pa propagira fašizem, reakcijo in zatiranje, istotako obljublja tudi ženam svobodo in enakopravnost, da bi si na ta način pridobil prosto pot za svoj »narodni pokret«. Žene končno v svojih letakih izjavljajo: Nočemo fašizma in zaslužjevanja!

Naša radiopostaja pred finančnim odborom

V četrtak je zasedal finančni odbor Narodne skupščine ter razpravljal o načrtih pogodb, katere misli skleniti država s radijskimi družbami v Zagrebu, Belgradu in Ljubljani za eksploatacijo postaj in za zgraditev novih. Ob tej priliki se je zvedelo, da so nasprotniki ljubljanske Prosvetne zveze poslali predsedniku fin. odbora Miti Dimitrijeviču neke dopise, v katerih zahtevajo, da se morajo poklicati v bodoče v upravo ljubljanske radijske postaje tudi one organizacije, ki doslej niso bile udeležene. Kakor poročila »Jutro«, se vsebina listnega dopisa v glavnem ostanja na trditvah, da Prosvetna zveza ne predstavlja enotne kulturne volje vsega naroda. Podpisala so pritožbo čez Prosvetno zvezo naslednja društva: Sokolske župe v Ljubljani in Mariboru, Južnoslovenska pevska župa, Hubadova in Ipačeva pevska župa, Narodna Odrbana, dramatični društvi v Ljubljani in Mariboru, Jadranski straži v Ljubljani in Mariboru, napredne starešine v Ljubljani in Mariboru, Vodničkova družba, Zveza slovenskih fantov in deklet, ZKD v Ljubljani in Mariboru ter osrednji odbor Ciril-Metodove družbe v Ljubljani.

Najprej bo treba dobiti natančno besedilo vloge omenjenih organizacij, potem bo Prosvetna zveza že od svoje strani napravila korake, ki se ji zde potrebni, da bo zasedla svoje pogodbe. Svoje dni namreč, ko je senarski režim pooptal pravomno sklenjen pogodbo PZ s državo glede ljubljanskega radija, je ta nezakonit akt spremljalo hrupno odobravanje jenesarskega tiaka, čez, PZ v nacionalnem oziru ne more jamčiti za program tako važne ustanove. V tem, kar je objavilo »Jutro« glede vloge naštetih društev pa se zopet med vrsticami bere nekakšna alična miselnost: Brez nacionalna misel v Sloveniji ni zadostno zavarošana. Torej ona stara atavistična miselnost o mono-

polu na patriotizem, za katero je megalomansko bdelo jutrovska gospoda. Toda, prepustimo Prosvetni zvezi, da uredi zadevo z omenjenimi društvi.

Pojdimo k stvari. PZ se očita, da ne predstavlja celokupne slovenske kulture. Tega ni nikdar nihče trdil. Pač pa mislimo, da lahko zapišemo, da PZ s včlanjenimi organizacijami predstavlja večino slovenskega kulturnega udejstvovanja. Toda, naj nam razloži gospoda, ki je sedaj naenkrat tako brižna, da bi moral ljubljanski radio predstavljati celokupno narodno kulturo, zakaj se tedaj nihče od omenjenih kulturonošev ni oglašil, ko je bila PZ razpuščena in je s tem bilo onemogočeno večini slovenskega naroda, da se kulturno udeležuje? Zakaj so ti kulturonošci molčali, ko je radio postaja dobila komisarijat? Koliko slovenske kulture pa je tedaj predstavljal dotični komisarijat?

Toda, kar tiče PZ kot pogodbenice za ljubljanski radio, mislimo, da je najvažnejše vprašanje za one organizacije, ki so se pritožile — mislimo vsaj, da bi morale biti najvažnejše — kako se je PZ do njih vedla. Ali morda kateremu od omenjenih društev ni bil dostop pred mikrofonom mogoč? Ali jim je cenzurirala govore, da niso mogla širiti nacionalne ideje in patriotizma? Ali ni mogla po radiju širiti, n. pr. Jadranska straža propagande za svoje cilje? Zakaj tožitelji ne navajajo nobenih konkretnih pritožb, kar bi na objektivno motrečo javnost mnogo bolj prepričevalno vplivalo kakor pa frazasta licitacija z nacionalizmom? Radi tega, ker se gospodje stvarno nad postopanjem PZ nimajo kaj pritoževati. Kolikor nam je namreč znano, je PZ z veliko širokosežnostjo podpirala vsako pravo kulturno in patriotsko prizadevanje, kolikor je v mejah svoje lastne pogodbe sploh bilo mogoče. Ravno organizacije, ki so veljale za »neutrálne« ali bi vsaj morale biti in katerih imena na veliko zažudenje javnost bere med tožitelji PZ, so živale vso podporo in popolnoma nemoten razvoj pred mikrofonom. Tako je za celokupno kulturno voljo pri radiju bilo preskrbljeno, kolikor je pri veliki kulturni diferenciranosti, ki jo vidimo pri vsakem narodu in seveda tudi pri našem — sploh mogoče. Prepričani smo, da bi nobeno omenjeno društvo kot zakupnik ne kazalo toliko razumevanja za celokupno kulturno voljo vsega naroda, kakor pa ga kaže PZ.

Kaj je torej na vsem tem? PZ je pravomoten pogodbenik z državo, kateri je minister g. dr. K. Radčič priznal, da izpolnjuje vse svoje prevzele obveznosti v zvezi z državo. Iz akcije, započete v Belgradu proti PZ, se zrcali le ena izmed tistih ofenziv, ki jih politični nasprotniki že ves čas napovedujejo. Prav za prav pa, kolikor smo poučeni, gre celo le za par ljudi, ki bi hoteli pod nacionalnim imenom trgovsko eksploatirati ljubljanski radio in je le žalostno, da se jim je za boljše maskiranje svojega posla posrečilo dobiti tudi nekaj imen nacionalnih organizacij, s katerimi je PZ dosedaj bila v najboljših poslovnih odnosih. Dejstvo, da je še mnogo nacionalnih organizacij, ki spomenice niso podpisale, je le dokaz za neosnovanost napadov na Prosvetno zvezo.

NOVE KNJIGE IZ TISKARNE SV. CIRILA

Katoliška akcija (predvsem za g. duhovnike) 14 Din; Drumen: Blaže in Nežica (važno predvsem za šole), 24 Din; Slomšek-Vreže: Slomškovke šmarnice, 18 Din; vez. 28 Din; Petančič: Naštr apostola figra o sv. Cirilu in Metodju, 10 Din; Fink: Zbirka zakonov, XV. zvezek (nujno potrebno za vse šole), 25 Din. V tisku se nahaja nova knjiga Karla Maya. - Zaradi nepredvidenih zaprek smo redno mesečno izdajanje morali preurediti tako, da izdajamo po možnosti.

ODVETNIK

DR. MILAN ŠIJANEC

odpre dne 4. t. m. odvetniško pisarno v LJUTOMERU (v prejšnjih prostorih Obrne banke)

Takse za reklamne objave in za vloge pri oblastih

Na podlagi čl. 26 finančnega zakona za leto 1930/37 je finančni minister dne 24. aprila predpisal pravilnik k odredbam o taksah finančnega zakona.

Pravilnik navaja izpremembe taksnega zakona glede reklamnih objav, glede takse na dividende itd. Dalje prinaša določila, kako je postopati z ne-taksiranimi vlogami pri oblastih.

Glede taksiranja računov je omeniti, kot do- loča to finančni zakon, da je to potrebno, za račune nad 50 Din, če se dotični računi, note itd. faktično izdajo, pa je vseeno, ali se izdajo po prosti volji strank ali pa da se računi, note itd. morajo izdajati na podlagi kakšnega zakonskega predpisa n. pr. po davku na poslovni promet ali po znanih davčnih novelah februarja 1934.

Polja papirja, ki se porablja za taksi zavezan račun, ne sme imeti večje površine kot 1750 cm². Taksa se uničuje na ta način, da se čez kolek napiše prva vrsta vsebine računa (tu spada tudi datum, naslov ali podpis računa) in sicer tako, da se začetek pisanja začne nad prilepljenimi kolki na čistem papirju in nadaljuje preko dolnjega konca kolka. Kolki se morejo tudi uničevati s pečatom prodajalca tako, da pečat (žig) z enim delom obsega kolek, z drugim pa čist papir, na katerem so nalepljeni kolki.

Na podoben način se uničujejo kolki na kreditnih knjižicah. Te kreditne knjižice se morejo po določilih pravilnika porabljati samo v prometu med trgovci, odnosno obrtniki in neposrednimi konzumenti v svrhu pribavljanja stvari radi neposredne potrošnje, nikakor pa ne v prometu med trgovci, odnosno obrtniki v svrhu nabave za nadaljno pre-prodajo ali predelavo.

To se lahko prepreči!

Samo ako se ostanki jedil redno in temeljito ne odstranijo, se razvijajo trohno povzročujoče snovi, katere so vzrok mnogih obolenj in mnogih neznosnih zobnih bolečin.

Čistite zato svoje zobe redno s Sargovim Kalodontom. Z blago peno Sargovega Kalodonta čist zobna ičetka lahko in prizanesljivo zobe. Izredno fina sestavina polira zobno sklenino bleščeče belo. Sulfuriclnoleat, ki ga vsebuje v naši državi

samo Sargov Kalodont, prepreči tvoritev zobnega kamna ali ga pa odpravi, ako se je že napravil.

★ Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

Danes ožje volitve v Franciji

Največ glasov so pridobili komunisti in krščanske stranke

Največ glasov so izgubili radikali in socialisti

Nova vlada bo levičarska

Pariz, 2. majnika. Izšli so uradni podatki o številu oddanih glasov pri nedeljskih volitvah in sicer za vsako stranko posebej. Tako so dobili:

	1932	1936
komunisti	796.630	1.453.923
neodvis. komunisti	78.472	184.763
socialisti	1.964.384	1.887.209
neosocialisti	515.176	587.777
radikali (Herriot)	1.836.991	1.401.974
neodvisni radikali	955.990	690.557
krščanski socialisti	309.336	373.943
levi. republikanci	1.299.936	1.004.182
Marinova skupina	1.233.360	1.578.419
neodvisneži	449.236	359.191
konzervativci	82.859	46.540
agrarci		156.891
alzaški avtonomisti		114.024

Iz navedenega sledi, da je marksistična skupina, to so komunisti, neodvisni komunisti in socialisti napredovali za 686.405 glasov od zadnjih volitev. Največji napredek je komunistični, ki so svoje glasove podvojili, medtem ko so socialisti nazadovali.

Radikalni socialisti pa so znatno nazadovali in so izgubili kar 262.000 glasov.

Tako imenovana ljudska fronta, to so komunisti, neodvisni komunisti, socialisti, radikali so-

cialisti in neodvisna radikalna levica je torej nekoliko napredovala v korist komunistični stranki, ki je odgriznila tudi od svojih zavazanih strank mogočne kose.

Vse ostale v gornji tabeli navedene stranke tvorijo blok, ki je proti ljudski fronti. Ake vzmemo vse skupaj, najdemo, da so maleknotne nazadovale, samo za 57.000, medtem ko so posamezne med njimi, kot recimo Marinova stranka, ki je napredovala za 345.000 glasov, ali ljudski demokrati (krščanski socialisti), ki so pridobili 70.000 glasov, mogočno narasle.

Jutrišnje volitve bodo podobno seveda nekoliko spremenile, ker se bodo pri ožjih volitvah kandidati drug drugemu umikali in bodo tukaj vsi komunistični glasovi šli za radikale, kot se bo zgodilo v Lyonu, ali kjer bodo vsi radikalski glasovi šli v prid komunističnemu kandidatu, kot se bo zgodilo v Strasburgu. Pravno podoba daje torej le tabela zadnjih nedeljskih volitev, iz nje izhaja, da je prijateljstvo s sovjeti imelo za posledico mogočen dvig komunizma, ki počasi zavzema sploh vodilno vlogo med levičarskimi strankami, ki bodo kmalu padle na ravan marionetnih političnih strank v službi Kominterne. Desničarske stranke so se dobro držale. Izgleda, da vsa volivna tematika ne bo mogla omajati desničarskih postojank, ki pa so seveda prešibke, da bi zadostovale za oporo za vlado. Bodoča vlada bo levičarska.

Iz učiteljske službe

Belgrad, 2. maja. m. Premešeni so sledeči učitelji in učiteljice: Vida Pečnik iz Studencev v Maribor, bivši okr. šolski nadzornik Ivan Hrovat iz Ihan v Krško in Marija Cepuder iz Ptuja v Maribor. Razrešeni so sledeči šolski upravitelji: Peter Janković v Vojniku, Friderik Höglger v Mozeltju in Franc Kerhlanke v Pobrežju.

Osebne vesti

Belgrad, 2. maja. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. je na predlog gradbenega ministra sta odlikovana z redom sv. Save III. stopnje Ernest Ruhholz, šef-konstruktor mostnega oddeska tvrdke Gutehoffnungshütte, in z redom sv. Save V. stopnje Georg Schaffner, višji monter iste tvrdke.

Belgrad, 2. maja. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kr. namestništva in na predlog predsednika vlade je povišan inž. Gvidon Guliš, tehnični svetnik kr. banske uprave v Ljubljani, v 4. skupino 2. stopnje.

Nova spomlad — nova obleka!

Gotovo najlepše vzorce blaga za obleke in plašče za gospode, a tudi po najnižjih cenah je dobiti pri

DRAGO-SCHWAB
Ljubljana, Aleksandrova c.

Belgrajske vesti

Belgrad, 2. maja. m. Tu je umrl znani general Milutin Vučetić.

Belgrad, 2. maja. m. Finančni minister je odredil, da bodo vse davčne tiskovine za Slovenijo odslej na razpolago tudi v slovenskem jeziku, ker se je zadnja leta začela uvajati praksa, da so se v Slovenijo pošiljali davčni obrazi v cirilici.

Belgrad, 2. maja. m. Zunanje ministrstvo je izdelalo zakonski osnutek o konvenciji med Jugoslavo in Anglijo o ureditvi medsebojne pomoči glede postopanja v civilnih in trgovinskih zadevah. Konvencija je bila podpisana v Londonu meseca februarja letos. Ministrstvo je izdelalo tudi zakonski predlog h konvenciji, sklenjeni med Jugoslavo in Češkoslovaško radi preprečitve dvakratnega obdavčevanja glede raznih taks. Obe konvenciji bosta v kratkem predloženi v pretres ministramu svetu.

SLOMŠEKOVE SLIKE

V vsaki slovenski hiši naj bo tudi Slomškova slika. Lepa barvana slika stane samo 10 Din. Trgovci dobijo popust. - Iščemo v vsakem kraju zaupnika, ki bi slike prevzel v prodajo. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Visoko romunsko odlikovanje za dr. Ivana Ahčina

Bukarešta, 2. maja. AA. Nj. Vel. kralj Karel II. je blagovolil odlikovati jugoslovanske novinarje, med drugim dr. Ivana Ahčina, glavnega urednika »Slovenca«, z redom romunske krone III. stopnje.

★

Zagreb, 2. maja. b. Danes dopoldne je bil v navzočnosti novega bana savske banovine dr. Viktorja Ružiča otvorjen zagrebski velešoljem. Otvoril ga je župan zagrebske občine Rudolf Erber. Ob otvoritvi je imel ban krajši nagovor.

Zagreb, 2. maja. b. Danes dopoldne ob 11 se je pričela pred okrajnim sodiščem razprava proti školu dr. Srebrničju, ki ga toži zveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Na predlog zagovornika pa je bila razprava zaradi formalnih ugovorov odložena.

ZOPET UGODNA PARIKA

Zaradi prezidave lokala vsemu blagu globoko znižane cene pri

KOLBEZEN FRANC - CELJE
MANIFAKTURA IN KONFEKCIJA

Sport

SK Ljubljana in Čakovečki SK

Igrata na igrišču na Tyrševi cesti prvo finalno tekmo za podvezino prvenstvo. V predtekmi nastopi reprezentanca Celja proti kombinirani garnituri Ljubljane. Začetek prve tekme ob 14.15, glavne ob 16.

Sport v Mariboru v nedeljo, dne 3. maja 1936. Na stadionu SK Zvezničarja na Tržaški cesti se srečata v finalni borbi za prvenstvo LNP in vetop v državno ligo SK Zvezničar in ZSK Hermes iz Ljubljane. Pričetek tekme je ob 15.30. V predtekmi nastopi novooznovani SK Pobrežje proti B-molu Zvezničarjev.

Slomškovi prazniki v Mariboru

Mariborčani!

Maribor ima pravico, da ga imenujemo Slomškovo mesto. Do leta 1859 je bil Maribor manj pomembno mesto. To leto pa je po Slomškovi zaslugi postal sedež naše obširne škofije; s tem pa tudi veliko versko in kulturno središče.

Maribor ima pravico, da ga imenujemo Slomškovo mesto. V tem mestu je deloval, živel in umrl veliki učitelj našega naroda. Kdorkoli zmisli na Slomška, zmisli na Maribor, kjer sredi med nami počiva.

Maribor ima pravico, da ga imenujemo Slomškovo mesto. Ali bi bil Maribor danes v vencu obmejnih narodnih trdnjav, ako ne bi Slomšek s svojim pogledom v bodočnost dosegel pregrajanje, ki je Maribor ohranila Slovencem in Jugoslovanom?

Letos v juniju bodo v Mariboru slovesnosti: Slomškovi prazniki. Te slovesnosti so prirejene zato, da postane ves narod pozoren na Slomška, na njegovo delo, na njegov vzvišen zgled pravega življenja. Te slovesnosti so zato, da pride narod na njegov grob, da moli na tem kraju za veliko milost,

da bi Bog poveljal Slomška, da bi bil proglašen blaženim, da bi bil proglašen svetnikom. Maribor postaja s tem veliko versko in kulturno, pa tudi narodno središče vseh Slovencev in po Cirilmetodovi ideji, ki jo je Slomšek pri nas prvi sejal, tudi središče Slovanov.

Mariborčani se zato zavedajmo, dolžnosti, da sodelujemo pri Slomškovih praznikih vsi brez izjeme. Sprejmemo dne 21. junija našo mladino, da se bo spomin na Maribor utisnil v te mlade duše, da jih vodi po poti, kakor jo je vzorni vzgojitelj Slomšek začel. Sprejmemo dne 28. junija v praznično razsvetljeno mesto Maribor naš narod vseh stanov, posebno naše slovenske može in fante, vrle žene in dekleta! Porojamo sredi noči z bakljami na Slomškov grob in nato k sv. daritvi na Slomškovem trgu. Dne 28. junija pa izročimo prošnje vsega naroda v roke zastopniku Cerkve, da bodo pričale o naši veri in našem zaupanju.

Navodila in odredbe, ki bodo potrebne, izvršujejo vsi tako, da bodo udeleženci Slomškovih praznikov obdržali najlepše spomine na Maribor.

Slomškov Maribor, pripravljaj se na Slomškove praznike! — Dr. Alojzij Juvan, l. r. predsednik mestne občine.

Ban dr. Natlačen v šmarskem okraju

Šmarje pri Jelšah, 1. maja.

Ze »Slovenski dom« je na kratko poročal, s kakšnim navdušenjem je prebivalstvo našega okraja sprejelo in pozdravilo g. bana, ki je v teh dneh prvič obiskal te kraje. Posamezni kraji so kar tekmovali, kateri izmed njih bo na čim lepši način sprejel odličnega gosta. Na meji ptujskega in šmarskega okraja so g. bana pričakali in mu izrazili dobrodošlico okraj. načelnik g. Maraž, član banskega sveta g. Zorenč in predsednik okrajne organizacije JRZ g. Dr. Ogrižek, ki so pozneje ves čas spremljali g. bana po okraju. Po prirčnih sprejemih v Stopercih in Rogatcu je g. ban ob grumenju toplicev, zvokih godbe, spremljan od stotine kolesarjev in konjenikov ob velikem navdušenju ljudskih množic pristal v Rogatški Slatini, kjer je bil deležen nad vse svečanega sprejema. Drugi dan, 30. aprila, ga je na potu v Šmarje na Mestinju pozdravil bivši oblatni poslanec g. Turk, šolska deca in društva. Spremljan od cele kolone kolesarjev in konjenikov je g. ban ob 9 prišel v Šmarje pri Jelšah. Pred okrajnim načelstvom so ga pričakovali ogromne množice ljudstva in številni predstavniki narodnih in kulturnih društev in korporacij. Tu so ga pod slavo okoli pozdravili okraj. načelnik g. Maraž, član banskega sveta g. Zorenč, župan g. dr. Hrašovec, šolska deca in predsednik okrajne organizacije JRZ g. dr. Ogrižek.

Govor člana banskega sveta g. Zorenča.

Gospod ban, naš ban! Veselja prekipevajo danes naša srca, ker imamo v svoji sredi res ljudskega bana in v izredno čast si štejem, da vas za morem pozdravim, ko v svojstvu najvišjega predstavnika državne oblasti v banovini prihajate na evojem inšpekcijskem potovanju prvič v naše kraje.

Gospod ban! Naše ljudstvo vas naziva naš ljudski ban in po pravici. Mi se namreč zavedamo, da so naši pravi voditelji le tisti, ki znajo z ljudstvom, če potrebno, tudi trpeti. Mi vemo, da ste v času najhujšega preganjanja stali ob strani naših ljudskih plasti slovenskega naroda in da ste raje trpeli pregnanstvo, kot bi se izneverili zvestobi, posvečeni našemu ljudstvu.

Gospod ban! Prepričan sem, da niste prišli med nas z namenom, da čujete samo naše pozdrave, ampak, da čujete tudi naše želje. In ko vas danes v imenu krajev našega obširnega okraja prav iskreno pozdravljamo, vas obenem prosim pomoči za naše kraje, ki so najboljše v naši banovini. Ze ob priliki zasedanja banskega sveta sem vam razgalil vso revščino naših krajev, vam pojasnil, kako so bili naši kraji vsekozi do danes v vsakem oziru zapostavljeni, kako se za te kraje ni nihče brigal, kljub temu, da v teh krajih kraljujejo siromaštvo in beda. Po matohovski so bili ti kraji kakor pastoreki potlenjeni v kot. Dočim so gotovi predeli naše banovine bili deležni razsipnosti bogatino meze, so naši kraji prejeli le drobtinice, namenjene ubogemu Lazarju.

Gospod ban! Poznamo vaše srce in ne dvomi- mo v vašo pravičnost ter vemo, da v bodoče ne bo šlo več tako naprej. Prišli sta danes med nas, da se osebno poučite o razmerah, ki vladajo v naših krajih, da čujete naše želje, prošnje, nasvete in pritožbe. Pričrna vam hvala za to! Stopile bodo danes k vam naše deputacije in vas prošile za to in ono. Prosim za gradnjo novih cest, za regulacijo Sotle in njenih pritokov, za elektrifikacijo naših krajev, za graditve vodovodov v Šmarju in Lemberku, za odkup rojstnega doma velikega sina slovenskega naroda, nemrtnega Ant. Mart. Slomška, za pospeševanje kmetijstva, zadružništva itd.

Gospod ban, odprite srce!

Znan mi je sicer izreč »Lahko je prositi, težko je dati, vendar bodite prepričani, da vas ne bomo prosili ničesar, kar ne bi bilo možno izvesti iz sredstev banovinskega proračuna in raznih fondov. Ne prosimo vas podpora, mi želimo dela in zaslužka.

Dajte nam javnih del in ž njimi bo prišel v okraj zaslužek in — kruh!

Mnogo se govori, da naši kraji niso pasivni le glede prehrane, temveč tudi glede državlanske zavesti. Odklanjamo tak povprečno izmešen ožitek. Če pa v resnici pada le senca tega ožitka na naše prebivalstvo, moramo iskati vzroke: Ti so: revščina — ubožstvo! Siromaštvo naših krajev je tista gonilna sila, katere žene naše ljudstvo v ekstreme. Ponavljam: dajte nam javnih del in ta madež bo izginil z naših čel.

Gospod ban! Pred dnevi ste slavili 50 letnico vašega rojstva. Dovolite, da vam k temu dnevu v imenu prebivalcev celokupnega okraja prisrčno čestitam, prosič Boga, da vas na kmalu naše lepe slovenske banovine ohrani še dolgo dobo, našemu narodu v blagor, državi pa v okrepitve in moč! Naj živi naš ljudski ban!

Gospod ban so je ginjen zahvaljeval in se čudil lepim sprejemom, nakar je na okrajnem načelstvu sprejel deputacije in stranke. Opoldne je obiskal znamenito svetlišče sv. Roka, nakar je sledilo intimno kosilo v Šmarju. Ob dveh popoldne je s svojim spremetvom odpotoval v kozjanski sodni okraj. Deležen je bil nad vse prisrčnih sprejemov v Podčetrniku, Prelazkem, Butah in Kozjem. Sprejem gospoda bana na Pištanju pa je bil naravnost triumfalen. Po lepem sprejemu v St. Vidu pri Planini in v trgu Planina je g. ban pod noč odpotoval proti Jurkloštru. Po vsem okraju je prihod g. bana izval val navdušenja in hvaležno ljudstvo mu je povsod prirejalo navdušene ovacije.

Izplačevanje pokojnin

Klic upokojencev

Ko se je zahtevala žrtve od uradnikov in od upokojencev, da se znižanjem plač in pokojnin razbremeni državni proračun, smo vzeli mi vsi ta neizogibni ukrep z velikim samozatajevanjem na znanje. Iskreno smo bili tudi prepričani, da se bodo po merodajnem zagotovilu izplačevale pokojnine redno prvega vsakega meseca. Ne gre za to, ali prvega ali drugega. Toda grenka stvar je, ako mora upokojenec na tisto pokojnino čakati ne do desetega, marveč celo do dvajsetega, ali celo do petindvajsetega dne v mesecu. — Le kdo izmed upokojencev ima kakšne prihranke? od kod in od kdaj? — Pa tudi Slovenija ni dežela, po kateri se cedita med in mleko, ali nam pada mana izpod nebu, da se nasičujemo z njo.

Kje tiči vzrok, da ne prejemo denarja redno, pa recimo vsaj tkom prvega tedna vsakega meseca? — Ali je ovira pri glavni kontroli ali pri finančnih oblastvih? — Naj bodo torej pričujoče vrslice glas vpijočega v puščavi, ki pa sprico evropske kulture vendar le ne more uživati kobilice in korenin, a žene ne vedo, kaj bi razen vode še dale v lonec. — Saj je itak že tako poniževalo za nas in bivših državnih uslužben- cev nevedno, da se moramo mesec za mesecem pri hišnih gospodarjih opravičevati in prositi, naj čakajo na nejemnino; da moramo pri branjevkah povedati, da nimamo denarja niti za solato in drugo zelenjavo. Pri vseh teh grenkoba mislih pa se moramo spraševati: Jeli to res potrebno? Z navadno človeško pametjo nikakor ni mogoče doumeiti, zakaj bi se ne dalo urediti izplačevanje redno tako, da bi vsi upravičenci prišli do prejemkov, ki jim gredo, vsaj do tretjega dne vsakega meseca. — Znano nam je, da je čekovni urad, ki ima gotovine zadostni, pripravljen pred- jemno izplačevati pokojnine proti naknadni re- fundaciji. Seveda mora dobiti naloz za to.

Ako torej pravilno sklepamo, ob pogoju se- veda, da so naše informacije točne, potem mo-

ramo pač obtoževati tisti neskončno neokretni formalizem, ki ga imenujemo mi birokracijem, kakršna vendar sicer tudi drugje, toda v tako okost- nelosti obliki menda vendar-le malokje kakor pri nas. S kakšno lahkoto bi se dalo urediti vpra- šanje izplačevanja pokojnin ob predpogoju, da obstoji za to dobra volja. Ako te ni, seveda bo slari kitajski cof vedno zadaj, pa se vrli kakor se hoče, kakor je dejal Koseski. — Izplačane pokojnine morajo biti; denar je na razpolago. Kaj menika torej drugega, nego da se že enkrat jenia tista neskončno dolga procedura skozi pol tu- cata uradov, preden pride do izplačila.

Prosimo torej lepo in z vso ljdnostjo: naj bi se vendar že uredilo izplačevanje pokojnin dokon- čno. — Ali ni vseeno, iz kakšnih dohodkov naj se izplačujejo? Kje pa je rečeno, da naj se krijejo izplačila osebnih prejemkov samo iz dohodkov od neposrednih davkov? Zakaj bi se ne mogli porab- ljati v ta namen tudi posredni davki n. pr. od ca- rine, taks, trošarine? Zdi se nam, da je tudi ves stroj računovodstva in raznih kontrol nujno po- treben temeljitih reform. —

Pa še eno prošnjo naj nam bo dovoljeno izreči ob tej priliki v prid onim, ki še le bodo upokojeni. — Vsi vemo in vsa javnost ve, s kakšnimi mukami je združena vsa upokojitev, ako si namreč sam prošil za njo; ako si bil upokojen ex offio (=ura- doma) ali morda celo »po potrebi službe«, je šlo to čez noč, ko si jutraj bral v časopisu kar v uradu, kamor si prišel misleč, da si še aktiven. — Ako torej zaprosiš sam za upokojitev ter priložiš kakih trintrideset prepisov raznih listin, traja la- hko pol leta, lahko pa tudi vse leto, preden si upo- kujen. Ko je to izvršeno, tedaj moraš šele iznova prositi, da se ti nakaže pokojnina. To pa traja lahko prav toliko časa kot pri prvi prošnji za upo- kojitev. — Ko srečno prebrodiš to Seilo in Ka- ribido — post morda discrimina rerum — priplavaš naposled v ono vodovje »budžeta«, ki »nema više« krija, kajti proračunsko »partija« je izčrpana, in tako padaš v ono postavko nektrih izdatkov izza prejšnjih let. — Kam vse to vede, naj povem samo en primer. —

Učiteljica je vložila prošnjo za upokojitev. Re- šitev se je vleklal po prej opisanem primeru. Med tem pa so se ji nakazovali aktivitetni prejemki. Sprejemala je denar pač v dobri veri, ker je bila itak na bolezenskem dopustu ter je bila zavoljo tega trdno uverjena, da ji gredo prejemki neok- krnjeni, dokler se ne izvrši formalno dejanje upo- kovitve. Kar naenkrat pa — potem ko je bila že par let upokojena — kot bi treščilo — pride od- lok finančne direkcije, s katerim se ji predpisuje povračilo okrog 25.000 dinarjev preveč prejetih na- kazil. Pa ne samo to: celo krivdo z zakonskimi posledicami so ji hoteli naprtili. Slednjič je bila vknjižena zastavna pravica erarja na njeno po- stevto. Ni to osamljen primer; zadostuje pa v do- kaz, da tako ne more iti trajno.

Kaj se res ne da poenostaviti ves postopek? Kako silno preprosto je bilo to prej — namreč (pa brez zamere!) — v stari državi. Ako si vložil prošnjo za upokojitev brez vsakršne navlake ne- potrebnih prilog, si prejel rešitev najkasneje v 14 dneh. Šlo je pa vse hkrati: z upokojitvijo vred si prejel tudi že nakazilo pokojninskih prejem- kov. Ako si prejel dekret o upokojitvi dne 30. v mesecu, je že točno drugega dne naslednjega me- seca potkal na vrata pismonoša z denarno na- kaznico pokojninskih prejemkov.

Vemo, da živimo danes v drugačnih razme- rah in tudi v državi denarni krizi. Toda to še ne opravičuje nerednega izplačevanja, ki se mora itak izvršiti. Ali ni torej vseeno, ako se izvrši teden ali dva prej? Vemo pa tudi, da živimo v grozoviti krizi birokratizma, ki naravnost kriči po upravni reformi. Zato: proči s kitajskimi ocofomci!

Rada se peni,

zelo osvežuje,

izdatna pri uporabi.

NIVEA PASTA ZA ZOBE

Normalna tuba Din 6"—, velika dvojna tuba Din 10"—.

Slovenska Straža - upostavljena

Kr. banska uprava dravske banovine je dne 24. aprila 1936 pod številko II-2 No.1419-2 izdala sledeči odlok: »Slovenski Straži« v roke gosp. dr. Karlu Capudru v Ljubljani.

Banska uprava v Ljubljani je z odločbo Dov. II. No. 1243-3 od 29. 4. 1936 razpustila društvo »Slovenska Straža« v Ljubljani. Po proučitvi zo- per to odločbo vložene pritožbe in pa razmer, ki so se izza izdaje napadene odločbe dokaj spre- menile, odločam v lastnem delokrogu na podsta- vi § 129 al. 2 zakona o upravnem postopanju, da se omenjena odločba razveljavi. — Ban: dr. Na- tlačen.

S to odločbo je zopet omogočeno sedaj še posebno nujno narodno obrambno delo naši Slo- venski Straži in njenim pdržnicam. — Osrednje vodstvo društva je že sklicano k seji, ki naj skle- pa o sklicanju občnega zbora. Isto naj bi storile tudi podružnice. Če kje ni več predsednika, naj skliče odborovo sejo kak drug odbornik. Razni pojavi zadnjega časa so nam glasen poziv k delu!

Mednarodna fotografska razstava v Ljubljani

Ljubljana, 2. maja.

Ljubljanski fotografi, združeni v Foto-klubu Ljubljana, so že pred 2 leti organizirali v Ljub- ljani prvo mednarodno razstavo fotografske umet- nosti, ki je odlično uspela. Kljub težkim časom pa ee Foto-klub ni ustrašil organizirati letos druge mednarodne fotografske razstave, katere slovensa otvoritve je bila danes ob 11 dopoldne v Jako- pičevem paviljonu.

Otvoritve se je udeležilo mnogo občinstva, med njimi adlični predstavniki javnih oblasti in kulturnih ustanov.

Otvoritveni govor je imel predsednik Foto- kluba g. Srečko Grom, ki je predvsem pozdravil

Kupujte le milo,

ki je res domače. Dobro in poceni je

HUBERTUS

milo, naš slovenski izdelek.

pokrovitelja razstave mestnega načelnika dr. Adle- šiča, dalje zastopnika g. bana svetnika Borštarnja, zastopnika Zbornice za TOI dr. Pretnarja, pod- predsednika Narodne galerije dr. Gradnika, ravnatelja velesejma konzula dr. Dularja ter predse- nika Združenja likovnih umetnikov prof. Kosa obenem pa zastopnike listov.

Obsežen idejen govor o razmerju med foto- grafijo in umetnostjo je imel nato g. Janko Branc, načelnik razstavnega odbora. Naglasil je sposob- nost fotografske tehnike, da ustvarja umetniška dela, nato pa je označil v bistvenih potezah ti- pičnost fotografij posameznih dežel in držav, ki so na fotografiji zastopane. Vsak avtor je na raz- stavi zastopan največ s 4 deli. Zastopanih je 26 dežel in držav skupno s 327 deli in sicer od 202 avtorjev. Tudi avtorjev je zastopanih 146, domačih pa 56 odklonjenih pa je bilo 157 avtorjev. Od prve razstave se razlikuje sedanja druga še po povečani kakovosti ter nudi sedaj resnično vsaka razstav- ljena slika lep umetniški užitek. Zastopane so skoraj vse evropske države, z drugih kontinentov pa Avstralija, Burma, Egipt, Havaji, Java, Južna Afrika, Kanada, Kitajska, Japonska, Zedinjene države.

Po otvoritvenih govorih je g. Srečko Grom vodil navzočne zastopnike po razstavi. Ze prvi dan je razstava dosegla prav lep obisk.

Veliki „I“.

Gospa X je zahtevala v neki trgovini tkan- nino za novo letno obleko; želela si je napra- viti živo barvano obleko iz lanene tkanine.

Pregledala je vse najnovejše vzorce po- mladanske mode, dokler ni našla prekrasnega vzorca, za katerega se je takoj navdušila.

»To Vam morem najtopleje priporočati, cenjena gospa«, ji reče trgovec.

»Ali, prosim Vas«, vpraša gospa X, »ali pa je tkanina tudi označena z velikim „I“?«

»Vi, gospa, ste izvrstno podučeni! Jasno, z velikim „I«, znakom jamstva je tkanina barvana ali tiskana z Indanthren barvami in Vi dobro veste, da pomeni Indanthren nenad- kriljivo trpežnost pri pranju, na solncu ali pri nošenju. Sigurno imate že najboljšo izkušnje z Indanthren barvanimi tkaninami, ki nudijo vsakemu veselje s svojimi stalnimi živimi niansami.«

Vsaka dama bi morala danes paziti na to, da dobi pri nakupu tkanin iz bombaža, umetne svile ali lana tkanino, barvano z Indanthren barvami, ki je označena z »ve- likim I«, znakom trpežnosti.

Osebnosti

— Promoviran je bil na zagrebški univerzi za doktorja medicine g. Miroslav Pogačnik, sin uglednega ljubljanskega primarija dr. J. Pogač- nika. Mlademu komaj 23 letnemu doktorju iskreno čestitamo!

— Sodniški izpit je opravil sodniški priprav- nik mariborskega okrožnega sodišča g. Korbar Anton.

Profesorski izpit iz matematike in fizike je z odličnim uspehom opravila uršulinka m. Krizostoma Fajdiga. Iskreno čestitamo!

— Iz banovinske službe. Za banovinskega uradnika-pripravnika pri odseku za urejanje hu- dournikov banske uprave v Ljubljani je imenovan inž. Alojz Kerin. Banov. kmet. referent v p. Janko Dolinar je reaktiviran in postavljen za okrajnega kmetijskega referenta pri okrajnem glavarstvu v Celju. S tem je popravljena velika krivica, ki si jo je dovolil prejšnji režim proti odličnemu in povsod priljubljenemu kmetijskemu strokovnjaku. — V službo je sprejeta kot dnevni- čarka-zvaničnica pri državnem veterinarskem in bakteriološkem zavodu v Ljubljani Ruža Mlade- novič. — V IX. pol. skupino je napredoval Franc Gortnar, banovinski arhivski uradnik pri javni bolnišnici v Ptuj. — Za banovinskega uradniškega pripravnika pri okrajnem cestnem odboru v Kočevju je postavljen Rudolf Košorok.

— Iz zdravniške službe. Dr. Aleksander Ku- har, primarij banovinske bolnišnice v Ptuj, je napredoval v IV. pol. skup. 2. stopnje. Dr. De Reggi Josip, zdravnik-volonter obče bolnišnice v Ljubljani, je imenovan za banovinskega uradnika-pripravnika pri banovinski bolnišnici v Slovenj- gradu. Dr. Jože Munda, banovinski uradniški pripravnik pri splošni bolnišnici v Mariboru, je premeščen in imenovan za zdravnika združene zdravstvene občine v Rogatki Slatini. Dr. Viktor Čerček, banovinski uradniški pripravnik javne ženske bolnišnice v Novem mestu, se je odpovedal banovinski službi. Dr. Ciril Bezljaj, zdravnik-volon- ter obče bolnišnice v Ljubljani, je imenovan za uradniškega pripravnika zdravnika pri banovinski bolnišnici v Mariboru. Dr. Janez Schrott, zdravnik-volonter obče bolnišnice v Ljubljani, je imenovan za banovinskega uradniškega priprav- nika zdravnika pri banovinski bolnišnici v Mari- boru. Dr. Franc Kozin, zdravnik-volonter splošne bolnišnice v Ljubljani, je imenovan za uradniške- ga pripravnika zdravnika pri banovinski bolnišnici v Celju. Dr. Franc Cundrč, banovinski uradniški pripravnik-zdravnik pri banovinski javni bolniš- nici v Brežicah, je premeščen na lastno prošnjo v splošno bolnišnico v Maribor. Dr. Vladimir Brez- nik, zdravnik-volonter splošne bolnišnice v Mari- boru, je imenovan za banovinskega uradniškega pripravnika pri banovinski bolnišnici v Ptuj. Dr. Viktor Tominešek, zdravnik volonter splošne bol- nišnice v Mariboru, je imenovan za banovinskega uradniškega pripravnika pri banovinski bolnišnici v Mariboru. Dr. Avgust Spacapan, zdravnik-volon- ter splošne bolnišnice za ženske bolezni v Ljub- ljani, je imenovan za banovinskega uradniškega pripravnika zdravnika pri banovinski bolnišnici v Novem mestu. Dr. Maks Iglič, zdravnik volonter bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani, je imeno- van za banovinskega uradniškega pripravnika pri javni ženski bolnišnici v Novem mestu. Dr. Franc Verbič, zdravnik-volonter bolnišnice za ženske bo- lezni v Ljubljani, je imenovan za banovinskega uradniškega pripravnika-zdravnika pri banovinski javni bolnišnici v Celju. Dr. Ludvik Schwarz, zdravnik-volonter splošne bolnišnice v Mariboru, je imenovan za zdravnika združene zdravstvene občine Loče.

Občinske volitve v Šenčurju

Šenčur pri Kranju, 1. maja.

Za nedeljske občinske volitve vlada veliko zanimanje. Volivnih upravičencev je 1070. Po zad- nji komasaciji, po priključitvi vasi Voglje, Voklo, Prebačovo in Hrašnje, šteje občina 17 vasi in nad 4100 prebivalcev ter je ona največjih občin v kranjskem okraju.

Nosilec splošne ljudske liste, na kateri so zbrani in primerno zatsopani vsi: kmet, delavec in obrtnik, je g. Umnik Anton. Postavila ga je na čelo liste ogromna večina volivcev na posameznih se- stankih 17. vasi šenčurske občine in ga enoglasno določila na listi JRZ za svojega prihodnjega žu- pana.

Volivci, ali hočete, da v vaši upravi vlada za- konitost, nepristranost in pravica? Ako hočete imeti v občini dobro gospodarstvo, volite g. Umnika. On se je izkazal dobrega gospodarja doma, kakor tudi pri tukajšnjih zadrukah. Njegovo županovanje ne bo posuto z lažnimi ovadbami in škodoželji- nimi preganjanji, kakršna smo okušali par let po šenčurskih dogodkih, ko so po strašnem terorju gotovi ljudje denuncirali vse, kar je bilo poštenega in jim je bilo na potu. Nikjer nisi bil varen. Povsod so ti prežale za kakršenkoli izmišljeni prestopok hude denarne ali zaporne kazni. Znana kovačnica denuncijacij je delovala noč in dan. V zapore so vodili dekleta in žene, fante in može, nikomur niso prizanašali. Šolske učence so zapirali po cel teden, ako je le ime Korosec sprovedil, dijače denuncirali, da so bili izključeni. Kranjski, ljubljani- eki pa tudi belgrijski zaporji so se polnili z naj-

bolj poštenimi in delavnimi ljudmi. Saj je bil se- danji nosilec JRZ liste g. Umnik 9 mesecev v belgrijskih ječah v preiskovalnem zaporu, sedanjí belgrijski sluga g. Celjer Janez 6 mesecev v ljub- ljanskih in z njim vred tudi sedanjí župnik g. Vavpetič 3 mesece. Pred sodiščem pa so bili oproščeni oz. niso niti tja prišli in še desetine in desetine drugih zavednih naših občanov.

Zato naj v nedeljo noven pristajš JRZ ne ostane doma! Kdor s Korošcem drži, mora v nedeljo na volišče!

Vsi, ki vas begajo, pa dobro premislite! Ali hočete svoj glas oddati za g. Umnika, da s tem podprete državno stranko JRZ in našega voditelja dr. Korošca, ter mir in svobodo v državi, ali pa hočete dati s svojim izostankom ali glasom potuho ljudem tiste stranke, ki vas je pretepala po svojih orožnikih, ki vas je vklepane vlačila po ječah, ki vam je po krivici naprtila na stotine denarnih kazni, ki vas je preganjala z najgršimi ovadbami, ki je skušala duhovnike spraviti iz naših šol, ki je z lobzimi lažni hotela razbiti vsa katoliška društva in naše zadruge, zlasti šenčursko hranilnico, in ki za koroščeve ljudi ni imela nobene pravice!

Volite g. Umnika! S tem boste podprli dr. Ko- rošca, obsojili pa laž in krivico!

Volivci, točno se ravnajte po navodilih naših agitatorjev!

Ne razgovarajte se z nasprotniki! Ne pustite se begati z zvinitimi lažmi!

Pridite na volišče vsi!

In vai recite: Jaz volim listo g. Umnika!

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 3. maja: 3. povelikonočna nedelja. Najdenje sv. križa. Aleksander, papež.
Ponedeljek, 4. maja: Florijan (Cvetko), mučenec; Monika, vdova.

Novi grobovi

† V Kamniku na Sutni je včeraj umrl gospod Svetec Anton v 82 letu starosti. Bil je najstarejši med tukaj živimi kamniškimi rojaki. Mnogo je žrtvoval s svojo družino v cerkvene namene. Veliko se je trudil in daroval za zvonove na Zalah, katere je vzela vojska. Tlak v cerkvi na Zalah, Marjini kip v župni in križev pot v samostanski cerkvi je ohranil on in njegova družina. Imel je posebno veselje na zvonjenju — pritrkavanju z zvonovi mu je bilo v prejšnjih letih najljubša godba. Bodi mu Bog bogat plačnik! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poročil se je pri Sv. Križu pri Litiji Franc Borštnar, sin posestnika, z Rozalijo Majdič. Bog daj srečo!

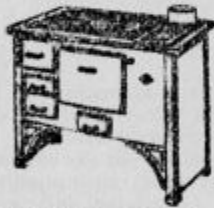
MATINEJA KINA UNION
Danes ob 10.30 dop. in jutri naslednje ob 14.15
MIKI IN SILLY REVIIJA
Nove barvane Miki miške! Smeh

— Kongres krščansko socialistične delavske mladine. V nedeljo, 10. maja, bo v Ljubljani kongres krščansko socialistične delavske mladine, ki ga bo priredila Mladinska zveza JSZ. Program kongresa bo sledeč: Ob 9 skupna sv. maša v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Ob pol 11 manifestacijsko zborovanje delavske mladine v dvorani Delavske zbornice. Ob 3 popoldne predstava socialne drame »Boštjan iz predmestja« v dvorani Delavske zbornice. Predstava se bo za udeležence iz Ljubljane in bližnje okolice ponovila ob 8 zvečer, ker je popoldanska predstava rezervirana le za udeležence z dežele. Vstopnina na predstavo je 4 din. Kongresa se bo udeležil tudi generalni tajnik krščanske strokovne internacionale P. J. Serarens, zastopnik Radniškega strokovnega saveza iz Zagreba in drugi, razen tega pa delavska mladina iz vse Slovenije. Mladinska zveza je za to priložnost izdala tudi lepo brošuro »Kongres kršč. soc. delavske mladine«, kjer je obdelala važna delavska in mladinska vprašanja našega ljudstva. Cena posameznemu izvidu je 3 din.

— Gorenjski fantovski tabor pri sv. Primožu nad Kropo bo dne 10. maja t. l. s sledečim sporedom: Ob 3 jutraj prva sv. maša z govorom. Ob 4 na 10 cerkveni nagovor fantom nato sv. maša, po sv. maši slavnostno zborovanje. — Govorita g. dr. Basaj in dr. Smajd. — V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na 17. maj.

— Vozni red »Eksprese« je izšel in se dobi pri vseh poštinskih blaginjah in knjigarnah po običajni ceni 10 din za komad. Poleg voznih redov na železniških progah, avtobusnih voznih redov in plovbe na Jadranskem morju opozarjamo na novo železniško poštisko tarifo in na novi red letenja »Aeroputac«. Naroča se pri »Administraciji voznega reka Eksprese«, Ljubljana, poštini predal 356.

Triumph najpopolnejši študij

Okusen
štedljiv
a poceni

Izdelek: Osječke Ivarne železa in tovarne strojev d. d. - Osijek

Samoprodaja za Ljubljano: Franc Golob za Maribor: Pinter & Lenard

— Šoferski izpiti. Dne 19. maja 1936 bodo pri okrajnem načelnstvu v Novem mestu izpiti za šofarje motornih vozil za okraj Brežice, Črnomelj, Krško, Novo mesto in Metlika. Prošnjam za pripravo k izpitu je priložiti domovino, krestni list ter navzvenno in zdravniško priporočilo.

— Indijska knjižnica zvezek 1: Obisk v Indiji. Naši slovenski misijonarji v Indiji so začeli izdajati zanimivo misijonsko knjižnico, ki bo izhajala četrtletno v malih zvezkih in širila misijonsko zanimanje. Prva knjiga je izšel prvi zvezek: Obisk v Indiji. Svetovni popotnik dr. Svetozar Ritig opisuje v njej svoja doživljanja in vtise, ko je prišel v Indijo in kako je tam našel naše domače misijonarje. Knjižnica je zelo poučna in obravnava tudi svetovni pomen Indije, razgovor z odličnim poznavalcem indijskih knjig o. Johanssonom, pot k našim misijonarjem, popis njihovega dela, življenja in uspehov, verske, kulturne in socialne razmere v Bengaliji, življenje v Kalkuti, indijske muzeje, folklor, etnologijo itd. Knjižnica je ilustrirana in ima umetniški ovitek v štirih barvah. Stane samo 3 Din in se dobi po vseh knjigarnah. Naroča se na naslov: Bengaliski misijon D. J., Ljubljana, Zrinjskega 9.

Vsi tisti, ki veliko sedijo

treba da preprečijo zle posledice tega načina življenja z rednim pitjem Rogaske Slatine »Tempele«, ki prijetno podpira delovanje prebavnih organov.

— Za »Dom kraljice Marije«, sirotišnico za Dolenjsko, so poslali prispevke tile dobrotniki: Družstvo sv. Terezike na Ponikvah 1500 Din, dr. Merčun, Ljubljana, 100 Din, Minka Herman, Ljubljana, 100 Din, F. & I. Gorčar, Ljubljana, 50 Din, Gjud Aleksander, Ljubljana, 50 Din, Kolinska tovarna, Ljubljana, 100 Din, Ana Nemanič, Ljubljana, 50 Din, dr. Fr. Dergane, Ljubljana, 30 Din, Bogomir Zargi, Ljubljana, 35 Din, Viktor Meden, Ljubljana, 20 Din, Sentjanski premogovnik And. Jakli, Krmelj, 200 Din, Tovarna lesovine F. Pogčnik, Brezno nad Mariborom, 25 Din, Elektrarna Škofja Loka 50 Din. Naše socialno društvo upravlja od vseh slojev vsestranskega umevanja in velikodušnosti pri odzivanju naših prošnji. Vsem gori navedenim dobrotnikom najpričnejša zahvala!

hal Društvena pokroviteljica, Nj. Vel. kraljica Marija, je ta dni pokasila naš odbor s prekrasno originalno sliko s lastnoročnim podpisom, ki jo bomo uporabili za jubilejno knjigo, ki izide v poštinskih mesecih. Vse članice društva, kakor tudi ostale bivše šmihelske učenke in gojenke že sedaj opozarjamo na jubilejne duhovne vaje, ki bodo leto v počitnicah, najbrž drugo polovico meseca julija. Pričakujemo, da se vas bo v jubilejnih letu naših učiteljic-vzgojiteljic odzvalo čim večje število, da skupno z lepimi spomini, duhovno obnovijo in malo proslavo preživijo par lepih ur v krogu svojih najboljših prijateljic, svojih bivših učiteljic, ki vas vabijo in iskreno pričakujejo. — Odbor bivših šmihelskih gojenk za postavitev sirotišnice.

PROŠEK 10 let star, najboljša kvalitete dobite pri stari vinarji trdki
Pero Kolčič, Dubrovnik
Ustanovljeno leta 1877

kakor tudi vse vrste namiznih in desertnih vin
Skladišča: BEOGRAD, ZAGREB, PRAHA
Cene solidne. — Vzorci na zahtevo brezplačno.

— Dekliški odri dobe novo, zanimivo igro »Rdeči površniki«, ki jo je založilo škofjsko vodstvo Marijinih družb v Ljubljani. Na razpolago ni mnogo izvodov (izvod Din 6.—). Naroča se v pisarni Mar. družb, Ljubljana, Ljudski dom, Strelška ul. 12.

— Radi pojasnila naznanjamo, da je tudi v novi družbi večina kapitala tovarne »MIRIM« v DOMAČIH ROKAH, in sicer je 76% last družine Deonica. Vodstvo podjetja je ostalo izključno v rokah prejšnjih lastnikov, gospe in g. Desnica, kar je razvidno tudi iz protokolacije nove firme. — Uprava tovarne Mirim.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da je ministrstvo financ izdalo nalog, s katerim dovoljuje obmejnemu kontrolnim organom izdajati ponovne turistične vizume za vstop v našo državo onim inozemcem, ki prebivajo pri nas kot turisti in ki delajo kratke izlete v inozemstvo. Tak vizum za vrnitev dobijo potniki proti plačilu 10 Din že v naprej, ko prekoračijo mejo.

KINO SLOGA Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri
Telefon 27-30
Simfonija krasnih barv, ari in melodij
CUCURACHA Prvi plastični film v naravnih barvah!
ROBERTA najmelodioznejša opereta, ki se predvaja v Apolokinu na Dunjski 3. teden!

— Šestdesetletnica rojstva Ivana Cankarja je bliža. Njegova dela so dediščina, ki jo je prežgoda umrl pesnik zapustil svojemu narodu; 18 obsežnih knjig dosedaj priča o neizprtni lepoti tega velikega duha; založnica spisov »Nova založba« v Ljubljani bo ob tej priložnosti izdala nov zvezek zbranih spisov, na kar že zdaj opozarjamo.

Lepe spomenike
po nizki ceni dobavljamo
kamnoseči o
Kunovar Franjo - Ljubljana
Zahtevajte album

— Avtoizlet na nogometno tekmo Avstrija: Anglija 6. maja 340 din. 9.—11. na Plitvice-Senj-Crikvenico 240 din. — Prijave: izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel »Slon«.

— Znižana cena za romanje na Trsat in izlet na prekrasni otok Rab o binkošti (140 din; za Stajerce 115 din) velja za plačila do 10. maja; pozneje 20 din več. Pojasnila pošlje zastojni pisarna »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sempetrska vojašnica.

— Delovanje dispanzerja v Novem mestu. Dodatno k našemu zadnjemu poročilu popravljamo v toliko, da bo g. dr. Prodan ordiniral le ob popoldnevih od 14 do 18, ne pa dopoldne, kakor je bilo javljeno.

— Binkoštni avtobusni izleti Plitvice-Senj 425 din, Koroška 405 din, Benetke-Padova 725 dinarjev. V cenah je všteta prehrana in prenočišče. Informacije in prijave pri Putniku v Ljubljani.

Pri napetosti

lenivosti črev, preobilni želodčni kislini in zastoj žolca pomaga prirodna

Franz-Josefova

grenka voda.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 9-br. 18465, 25. V. M.

— Smrtna nesreča s možnarjem. V vasi Vrabče pri Semiču sta v četrtek zvečer nabijala možnar dva fanta, 21 letni Alojz Benčič in 24 letni Anton Lukežič. Ker se možnar ni hotel vneti, sta se sklonila nanj, pri tem pa je možnar eksplodiral ter raztrgal obema obraz. Oba fanta sta bila takoj ob vid. Prepeljana sta bila v ljubljansko bolnišnico, kjer pa se je Benčiču povrhu še omračil um ter je včeraj jutraj na opazovalnem oddelku umrl, Lukežič je že ob desno roko, zdravnik pa se sedaj trudi, da mu rešijo vsaj levo.

— Blazni hotel skočiti v Krko. Iz Novega mesta poročajo: Neki 17 letni mladenič iz Zajčevrha se je kar na lepem pojavil na stopnišču nad Krko v Kandiji in se pričel slati. Ljudje, ki se jim je fantovo vedenje zdelo čudno, so ga še pravčasno spravili stran in ga izročili stražniku, ki ga je odvedel na stražnico, kjer so ugotovili, da je fant zblaznel. Vedel se je zelo čudno in vedno je ponavljal, da se je hotel malo kopati in plavati. Bil je ves seestrane, zato so mu kupili kruha in salame ter ga čez noč spravili v policijski zapor. Tam pa je fant razbil vse šipe v oknu in podrl peč.

— Novo mesto dobi velenjsko elektriko. Iz Novega mesta nam pišejo: Pred kratkim se je po vztrajnem posredovanju banske uprave odbor mestne občine odločil najeti skupno s Kranjskimi deželnimi elektrarnami in ostalimi dolenjskimi občinami, ki reflektirajo na elektrifikacijo, pri Pokojinskem zavodu v Ljubljani posojilo v znesku 7 milijonov din. V ponedeljek 4. maja pa bo na licu mesta komisijiski ogled za zgraditev 7 km dolgega daljnovoda Bršljino-Novovo mesto-Stopiče ter za postavitev transformatorskih postaj. Te postaje bi bile v Bršljini, v mestu pri sejmšči in pri magistratu, v Šmihelu in v Stopiškah. Skupni učinek teh postaj bo znašal 300 KVA. Upajmo, da nam bo kmalu zasvetila boljša in cenejša električna luč!

Kino Union Tel. 22-21

Danes

ob 15., 17., 19. in 21. uri

— Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte Vam brez bolečin odstranimo ter noge strokovnjaku zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, pripravite se! Nega nog 10 Din! Ljubljana, Selenburgova 7.

— Za romanje v Marijell (Marijino Celje) z avtom od 11. do 13. maja (čez Jezersko, Judenburg, izlet na Dunaj, nazaj čez Graz, Maribor) sprejemamo prijave do 4. maja. Cena 450 Din. — »Po božjem svetu«. Ljubljana, Sempetrska vojašnica.

— Na kraljev grob na Oplenec, čez Zagreb, Osijek, Belgrad; nazaj Kragujevac, Valjevo, Banjaluka, Karlovac — z avtom 15. do 19. maja. Lepo, zanimivo potovanje! Pojasnila zastojni. — »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sempetrska vojašnica.

— Ne kupujte preproge! Tkalnica preprog »Melka« Subotica, izloži to leto prvokrat v Ljubljani na velesejmu izdelane preproge (Persere) ročno delo iz čiste volne v persijskih in modernih vzorcih (stalno v barvi in impregnirano proti moliem). Prodaja se tudi na odplačila. V Vašem interesu je, da pričakate z nabavo preprog, boste prijetno iznenadeni!

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Najcenejši nakup manufakturnega blaga Jos. Petkošig — Ljubljana, Stari trg 4

— Vid Vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. D. Zaicu. izprašan optik. Stari trg 9 — Ljubljana

MARIKA RUKK in z njo Hans Stühwe ter Paul Kemp

in veseloigri temperamenta, ognjevitih ciganskih pesmi, čardaša, humoria in zabave.

VROČA KRI

Danes največji Foxov sbočni tednik

© Promenadni koncert. Radiofonska oddaja posetja priredi v nedeljo, dne 3. maja t. l. ob 17.15 promenadni koncert na letnem gledališču v Tivoli. Koncert bo izvajala godba 40. pp. Triglavskega pod vodstvom g. kapelnika D. Z. Živanovića. Spored koncerta je: Sedlaček: Proštja, koračnica. Offenbach: Barcarola, valček, Massenot: Phedra, uvertura, Thomas: Fantazija iz op. »Mignon«, Doppler: Zbor in molitev iz op. »Wanda«, Pahor: Slovenski svet, včrček, Delibes: Intermezzo iz baleta »Naila«, Bizet: Potpuri iz op. »Carmen«, Sedlaček: Za moje prijatelje, potp. Gregore: Oj, ta soldaški boben, koračnica. V slučaju slabega vremena bo koncert v studiju radiofonske oddajne postaje.

© Društvo »Sola in dom« v Ljubljani priredi v aredu, dne 6. maja ob 8 zvečer v risalnici drž. učiteljskega na Rešljivi cesti predavanje »Higijena duševnega dela«. Predava zdravnik g. dr. Albert Trtnik. Starše vabimo, da se udeležijo predavanja v čim večjem številu. Po predavanju razgovor o podražljivi mestne ženske gimnazije.

Velika skupščina krščanske šole

Člani, starši, prijatelji mladine, udeležite se zborovanja danes, dne 3. maja ob pol 11. uri dopoldne v beli dvorani hotela Union!

ODBOR.

© Akademijo pod pokroviteljstvom gospe gen. Nedeljkovičeve priredi podmladek Jadranske strazne na prvi drž. realni gimnaziji danes ob pol petih popoldne v vseh prostorih kazine. Čisti dobiček je namenjen za potovanje revnih in bolehnih dijakov na naše morje.

© Jegličevci! V torek 5. maja ob 8 zvečer zadnji sestanek pred počitnicami. Na sporedu je predavanje tov. dr. Tomšiča o mednarodnem položaju v Ženevi. Vabimo tudi tovariše iz okolice!

© Dar Rdečemu križu. Osebe tveče izle d. d. v Ljubljani je poklonilo Rdečemu križu za dobre namene znesok Din 120.— namesto cvetja na krsto blagopokojnemu ravnatelju gospodu inž. Baeblerju Baltazarju. Najlepša hvala!

HOČETE DOBER, NARAVEN MALINOVEC?

Potem ga naročite pri trvdki: »Vitamina«, d. z. o. z., Ljubljana, Masarykova cesta 46.

© Razburjenje na trgu. V petek in včeraj je prišlo na trg med prodajalci cvetja do silnega razburjenja. Najprej sta se v petek stopli dve prodajalci cvetja zaradi boljše prostora, za kar je tržni nadzornik odredil, da se za kazen prenese vs cvetlični trg na Poljanski nasip in tako smo včeraj jutraj imeli z oken Jugoslovanske tiskarne najlepši razgled na zbrano lepoto pomladnega cvetja. Toda ženske niso bile s tem zadovoljne, po vsej sili so hotele nazaj na Vodnikov trg, kjer se zbira več kupovalc. S povzdignjenimi rokami so prosile tržnega nadzornika, tako da bi se moral še kamen omehčati in končno jim je okoli 10 res dovolil, da so se vrstile na stare prostore, seveda pod pogojem, da bodo tam dostojne. Zaradi cvetja je včeraj zavladal na trgu pravi dumping: za mal denar že dobiš zbirko najlepših tulipanov ali drugega cvetja, za skromen dinar pa si dobiš ogromen šopek španskega cvetja. Tudi drugače je bil trg izborno založen in živahen. Poznalo se je pač, da smo po prvem.

Naznanila

Liubljana

1 »Ljubljana«. V ponedeljek ni pevske vaje, ker je dvorana zasledena. Prihodnja vaja za obojni pevski zbor bo v četrtek, dne 7. maja ob 8 zvečer.

1 Fantovski kratek na Kodeljevem bo imel jutri ob 8. zvečer svoj redni sestanek.

1 Kino Kodeljevo igra danes ob 5. in pol 9. ter jutri ob pol 9. »Morskega psa« in »Lažnega kapetana Korkorana« z Vlastom Burijanom. Danes ob 3. lažni kapetan Korkoran« po znižani vstopnini.

1 Violinska virtuozinja ga. Fanika Brandtova in B. Reichert čelista ter Magda Rusy pianistka, ki so združene v komornem triu ge. Brandtove, koncertirajo jutri v ponedeljek dne 4. maja ob 20 v Hubadovi pevski dvorani. Obilice umetnice, ubrane tako umetniško fino, kakor močkratno s spretnostjo in iznajdljivostjo v našem mestu v koncertni publici izredno sloves. Vsak njihov koncert je umetniški dogodek nove vrste. Zato opozarjamo na njihov nastop jutri v ponedeljek ob 20 v Hubadovi pevski dvorani. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice po 10 in 5 Din.

1 Društvo državnih upokojencev za dramsko baletno v Ljubljani ima svoj redni občni zbor danes 3. maja ob 9 jutraj v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Vabljamo vsi člani!

1 Spored Preludija koncerta v petek dne 8. t. m. v Filharmonični dvorani. Vse skladbe ki se izvajajo, so skladane. Najprej zapoje mali moški zbor »Jaz bi rad rdečih rož« in »Oj Dobrodo!«. Nato zapoje mali moški zbor »Dobrodo!«. Pri klavirju g. Svetel. Sledijo trije mali moški zbori in sicer »Sedem si rož«, »Zapoj mi pesem« in »Kranjsku«. Gladni Vikičeva in Pelanova zapojejo dvospev »Tako mi je dragi« s spremljevanjem malega godalnega orkestra. Nastopi g. Premelj in zapoje s spremljevanjem klavirja »Mirza« je zunaj trda noč ter »Zagorske zvonice«. »Ena piška priložila« in »Napovedi« zapoje mešani zbor, nastop zapoje s mešnim godalnim orkestrom in mešnim zborom »Ave Marija« glavnica Dolenčeva. Sklepnata točka je narodna balada za soli, zbor in mali orkester »Lepa Vidač. Dirigira skladatelj sam. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

1 Nočno službo imajo lekarne: danes: dr. Kmet, Tyrseva c. 4; mr. Trukovec ded., Mostni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7; jutri: mr. Bakarič, Sv. Jakobova trg; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Gartner, Moste.

Drugi kraj

Prosvetno društvo v Kresnicah priredi v nedeljo dne 10. maja t. l. za svojo 35 letnico igre: Deseti brat. Začetek ob pol 3.

Cerkveni vestnik

11. Vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 14 redni shod. Pridite vsi volitlji!

Naše dijaštvo

Podružnica Prihajnega saveza na Juridični fakulteti sporoča tovarišem absolviranim juristom, da se lahko prijavijo v Fakultetni savez in SPD, če predložijo potrdila, da so se v izpitnem študiju. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica sama, a interese si posvojajo, da se do torka (inl. 5. maja) pisneno javijo pri podružnici FS na Juridični fakulteti, ter na svojih prijavah označijo mesec in leto svojega diplomiranja, da se lahko vključijo v študij. To potrdilo bo preskrbeli imenovana podružnica

Mariborske vesti

Prvi maj je potekel v Mariboru skoraj nepazeno, kakor vsak drug delavnik. Delali so vsi tovarniški in drugi obrati in tudi ni bilo nobenih sestankov ali obhodov.

Danes pričetek »Dežjega tedna«. V Mariboru se prične letošnji »Dežji teden« s koncertom malih harmonikarjev v mestnem parku ob pol 11. Istočasno se bodo prodajali znaki v prid revnim učencem mariborskih šol. Občinstvo naj teh znakov nikar ne zavrača in naj žrtvuje dinar za obutev in obleko najrevnejše dece.

Višji državni strokovni izpit iz carinske stroke so opravili mariborski gg. cariniki Viktor Kopal, Vlado Kramer in Pavlovič Djordje.

Gasilec bodo proslavili god svojega patrona sv. Florjana danes dopoldne ob 10 s kratko slovesnostjo pred kipom v Tattenbachovi ulici, od koder odkorakajo potem v gasilski dom, kjer bo v dvorani družabni sestanek.

Kruh se je pocenil. Z večeršnjim dnevom so znižali cene kruha. Beli se prodaja sedaj po 4, polbeli po 3,50 in črni po 3 Din.

Tujecev je bilo v preteklem mesecu v Mariboru 2491, od tega 791 inozemcev.

Ispit za avtorizacijo je naredil g. ing. Rane Bogomir s prav dobrim uspehom in namerava v kratkem odpreti svojo lastno civ. geometersko pisarno.

Preselitev Marijinega znamenja. Zadnji čas se v Mariboru od več strani obravnava premestitev Marijinega znamenja na Glavnem trgu. Lokalni ogledi pa so pokazali, da je deloma zaradi stanja, deloma pa tudi zaradi lege same eventualna selitev silno težka in za obstoj spomenika riskantna, da pa je zaradi stanja materiala nujno potrebna spomenikova generalna restavracija.

V novi zgradbi Ljudske samopomoči, s katero se bo izpolnila zaveza vrzel pred kolodvorom na Aleksandrovi cesti, je predvidenih v prtilju pet trgovskih lokalov, v prvem nadstropju bodo pisarne Ljudske samopomoči, v ostalih treh nadstropjih pa bo deset dvosobnih, z vsem modernim komfortom opremljenih stanovanj. Zgradba bo segala tudi v Kolodvorsko ulico v dolžino 23 m.

Carinski dohodki. Mariborska carinarnica je imela v preteklem letu 5.708.703 Din dohodkov, od tega odpade na izvoz 13.691 Din. Depoziti so znašali 1.248.735 Din.

Bencolska afera — ustavljena. Državno pravdnstvo je ustavilo postopanje proti trem osumljenim v zadevi znane tragične bencolske afere, ki je letošnjo zimo zahtevala tri smrtne žrtve, več pa se jih je moralo dolgo časa zdraviti v bolnišnici. Preiskava je pokazala, da je žaloigro zakrivila nevednost in nepoučenost.

Fond za zgradbo arila za jetične se je v aprilu dvignil z dinarskimi prespevkami na 226.480

dinarjev. Ta mesec sta bila nagrajena s šrebom Marija Čobec in Josip Trnšek. Poleg dinarskih prispevkov je dobila liga od Texte 210 Din, od neimenovanega v spomin pokojne Marije Ravtar 100, od delavke Uršule Kozlikar 40 ter od lekarnarja Albanežja 100 Din.

Zaščitno cepljenje soper osepnice bo od ponedeljka do četrta v prostorih mestnega fizikata v Frančiškanski ulici v času od 9 do 11 dopoldne brezplačno.

V korist »Združenja gledaliških igralcev« se vzpizori prihodnji četrtek drama »Direktor Campa«.

SSK Maraton. Seja upravnega odbora jutri v ponedeljek ob 20 (8 zvečer) v običajnih prostorih.

Elektrotehnično podjetje je otvoril g. Pavel Pinterič v Vetrinjski ulici 22. Opozarjamo na naš današnji oglas!

Stilmondski župan na Ljudskem odru. To pretresljivo vojno dramo vzpizori Ljudski oder drevi ob 20 v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Pridite!

Iredni občni zbor Zadrzne mlekarne reg. zadruge z omejeno zavezo v Orehovi vasi se bo vršil 10. maja 1936 ob treh v gostilni Orimec v Hotinji vasi. — Načelstvo.

Vlom v tekstilno tovarno. V noči na 1. maj je bilo vlomljeno v tekstilno tovarno Hugo Stern na pobrezju. Tat je odnesel iz pisalne mize 8000 dinarjev. Po prstnih odtisih so dognali, da je vlomilec pobegli kaznjence Babič, ki že nekaj časa straši v mariborski okolici.

Strašna usoda otroka. V Kumu nad Sv. Lovrencom na Pohorju je pustila neka mati svoja dva otroke sama doma ter odšla na obisk na sosednji Smolnik, od koder se je vrnila šele naslednjega jutra. 9 letni sinček je zakuril v štedilniku, njegov enoletni bratec pa se je poleg njega igral. Naenkrat se je manjšemu bratcu vnela oblečka ter je otrok zadobil strahovite opekline. Mater so orožniki ovadili.

Dve zanimivi razpravi. Včeraj se je zagoval pred sodniki Avgust Šabec iz Limbuša, ker je oguljufal pošto upravo s ponarejenimi čeki za 15.000 Din. Obsojen je bil na 2 in pol leta roboje. Za njim je prišel na zatožno klop 25 letni Ivan Gabrovac iz Brezove pri Ptuj. Obtožen je, da je zabodel svojega prijatelja Jožeta Kozla ter ga usmrtil. Dobil je 5 let roboje in 3 leta izgube častnih pravic. Kazen je sprejel ter obljubil, da se bo pobiljaval.

Tudi na kurilnico se je raztegnila znana afera železniških delavnic. Sodišče je odredilo aretacijo štirih novih osumljencev, od katerih je bil eden zaposlen v kurilnici.

za

birno

9.50

SVILA

19.—

VOLNA

56.—

ŠEVIJOT

94.—

KAMGARN

Sternecki

CELJE 18

Proslava 1. maja

Ljubljana, 2. maja.

Kar nekam čudno se nam zdi, da se je dan 1. maja v zadnjih letih tako zelo spremenil. Saj niti 10 let ni tega, ko smo na dan 1. maja v Ljubljani, pa v vseh slovenskih središčih, kjer živi vsaj večja skupina delavstva, opazovali sorazmerno močne manifestacijske skupine delavstva. Na enem trgu je zborovalo socialistično delavstvo, ki je prihajalo z rdečimi zastavami in okupiralo gotove ulice, na drugem delu mesta kršč. delavstvo in na tretjem kraju zopet tako zvano nacionalistično delavstvo. Tem skupinam so se pridruževali nameščenci, semintja intelektualci, študentje, radovedneži. Padale so krepke besede, tudi grožnje, večini je prišlo do kakšnega malega, toda na dan 1. maja vedno nekrvavega incidenta, ker je slovensko delavstvo kljub različnim pričanjem bilo vedno in je še dostojno.

Po Evropi je 1. maj že davno izgubil značaj izključno marksističnega praznika. Nekateri države so ga uvedle kot splošen delavski praznik, druge ga praznujejo drugače. V Jugoslaviji, zlasti pa v Ljubljani, pa se je ločil letošnji 1. maj bore malo od drugih delavnikov. Delali so vsi obrati, bile so odprle vse trgovine, kajpada so delale tudi vse javne ustanove, kakor uradi in podobno.

Delo je počivalo le v takih podjetjih, kjer ima delavstvo kolektivne pogodbe in ki si ta praznik samo plača. To je predvsem v fiskalnih, ter zalo časopisi tudi niso izšli, dalje delavstvo počiva v nekaterih večjih industrijah in po večini tudi pri vseh večjih gradbenih podjetjih. Delali pa so nasprotno delavci v Ljubljani, ki so veseli še celo vsake nedelje, da morejo delati in izkoristiti lepo vreme. Večja skupina stavbnega delavstva je imela skupen izlet nekam v okolico Ljubljane, prav tako tudi manjše skupine delavstva, vsaka v svojo smer. Vreme je bilo prekrasno in kakor nalašč primerno za take izlete, ker dan ni bil prevroč. Nikjer pa ni prišlo do razburljivih dogodkov.

Krščansko ljudstvo Ljubljane pa je zvečer popolnito ljubljanske cerkve. Za kristjana ima 1. maj neki drugi, globlji pomen. Na ta dan se pričenejo redne majske šmarnične pobožnosti, posvečene največji roži, kar jih je rodil svet, to je Marii božji Mariji Šmarnice v ljubljanskih cerkvah slove po svoji lepoti in ubranosti ter se je takoj v začetku tega meseca pokazalo, da bodo tudi letos ene najljubših cerkvenih slovesnosti, ki jih naše ljudstvo opravlja z iskreno vdanostjo in ljubeznijo.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne **FRANZ JOSEF** grenčica.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. B. št. 15.485 od 25. V. 1935.

Celje

Proslava celjskega strelskega okrožja. Danes bo v Celju svečana blagoslovitev zastave celjskega strelskega okrožja, ki ji kumuje Nj. Via. krajevni Andrej. Ob 8 zjutraj bo sprejem gostov na kolodvoru, od koder bo šel sprevod z vojaško godbo na čelu na Glavni trg. Tu bo ob 9 sv. maša in blagoslovitev zastave celjskega strelskega okrožja. Po blagoslovitvi bo sprevod krenil iz Glazije do Narodnega doma, kjer se bo v veliki dvorani vršila glavna skupščina celjskega strelskega okrožja. Za slučaj slabega vremena bo zastava blagoslovljena v telovadnici mestne narodne šole v Celju.

Z upravnega sodišča. Te dni se je poslovil od uradništva upravnega sodišča v Celju dosedanji predsednik g. dr. Bedekovič Janko. V četrtek je prevzel predsedstvene posle reaktivirani upravni sodnik g. dr. Likar Ivan.

Materinski dan. V zavodu šolskih sester se proslavi danes ob 16 materinski dan. Gojenke šolskih sester vzpizorijo v Slomškovem domu igraček »Sveta Elizabeta«.

Za veliko Celje si je manufakturna trgovina Franc Dobovčnik v Celju

nabavila za spomlad in poletje 1936 ogromno mnoštvo vseh najrazličnejših vrst **SUNKA, KAMGARNA** in sploh vsa blaga za obleke od najcenejše do najfinije kvalitete

3 m modno suknjo za kompletno športno obleko od Din 75.— naprej

3 m mode polkamgarn za celo moško obleko od Din 120.— naprej

3 m Kamgarna za kompletno moško obleko od Din 195.— naprej

Nič več ni potreba kupovati moškega blaga od nepoznatih prodajalcev, ki vam prinesejo blago na dom ponudit, ker navadno kupec nasede.

Firma Dobovčnik ima nad 800 vzorov suknja na zalogi, ima lastno tovarno za prešite odeje in perilo. — Občinstvo se naproša da si ogleda zalogo.

Skriptično predavanje SPD. V ponedeljek dne 4. maja ob 8 zvečer predavata pod okriljem SPD v veliki dvorani Narodnega doma v Celju gg. kapetan Pany iz Sušaka in znani zagrebški fotograf L. Griesbach o planinah ob našem einjem Jadranu.

Smrtina nesreča. 1. maja zjutraj se je smrtno ponesrečil Leskovšek Viktor, brivski pomočnik v Laškem. Šel je v družbi fantov na običajni majniški izlet na Hum, kjer je padel z visoke skalnate stene ter obležal mrtve.

Čatež pod Zaplalom

V nedeljo 3. maja vsi na Zaplazo. Dopoldne bo slovesno cerkveno opravilo v romarski cerkvi, popoldne ob 3 pa bo na Čatežu pod Zaplalom koncert pevskega društva »Mirna«, ki z izbranim programom narodnih in umetnih pesmi pride gostovat v prelepo čateško faro. Ker za koncert vlada veliko zanimanje, zato si pravočasno rezervirajte vstopnice.

Rajhenburg

Danes popoldne ob treh gostuje v »Slomškovem domu« dramatični odsek krajevne organizacije vojnih invalidov iz Sevnice. Vzpizorili bodo veleznimljivo burko s petjem »Pustolovščine treh fakirjev« in ljudsko igro v treh dejanjih »Sinovo maščevanje«. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo najrevnejšim, to je, vojnim žrtvam, naj bi se Rajhenburžani se pririditve v obilnem številu udeležili.

Arterioskleroza

Poapnenje žil se imenuje pojav, ko pričenejo izrabljene krvne žile postajati trde, krhke in neelastične. Iako se srce mora vedno bolj napenjati, da zamore krvi poganjati akorzi žile. Vsi tedga se poveča tudi krvni tlak. Če je proces že toliko napredoval, lahko krhke žile (arterije) tudi počijo. Ta pojav se imenuje kap.

Vzroki poapnenja žil so različni: slaba sestava krvi, motnje v prebavi, zaprtje, prekomerno uživanje alkohola, zastrupljenje krvi vsled sečne kisline. Vzoredni pojavi so: omotica, srčna slabost, utrujenost, otrpnenje rok in nog, glavobol in motnje pri hoji.

Zdravljenje: Paziti je na lahko in redno čiščenje, kar se doseže z dnevnim pitjem 1—2 skodelice Planinka čaja, ki urejuje čiščenje.

Dijeta: Priporoča se lahka hrana. Omejiti pa se je kar največ v uživanju alkohola in kajenja. Potrebno se je mnogo gibati na svežem zraku in kopati se.

Reg. S. 529/36.

Ježica

V okvirju »Tedna za zaščito mladine«, ki bo od 8. do 9. maja t. l. po vsej naši državi, priredi občinski odbor Radečega križa na Ježici sledeča predavanja: 1. dne 2. maja ob 8 zvečer je predaval v društvenem domu na Ježici o temi »Higiena na delu« g. dr. Jamšek. Predavanje je spremljal poseben film. 2. dne 3. maja ob 3 popoldne v društvenem domu v Črnučah »O negi dojenčaka«. Predava g. dr. Arko. Tudi to predavanje spremlja poseben film. — Dne 6. maja ob 10 dopoldne v društvenem domu na Ježici predava g. dr. Jamšek posebej za šolsko mladino ježenske osnovne šole. Predavanje bo pojasnjeval poseben film. 4. dne 7. maja ob 10 ponovi g. dr. Jamšek svoje predavanje v društvenem domu v Črnučah za tamkajšnje šolsko mladino. 5. dne 9. maja je zaključno predavanje, ki ga bo imel g. dr. Arko. Govoril bo o nalogah in koristih zdravstvenih domov s posebnim ozirrom na Zdravstveni dom kraljice Marije v St. Vidu nad Ljubljano, pod katere visoko zaščito prireja Jugoslovanska unija za zaščito otrok imenovani mladinski teden. Vstopnice k predavanjem ni. Za pokritje stroškov se bodo sprejemali prostovoljni prispevki. Občinski odbor Radečega križa vabi vse občane, zlasti starše, prav posebno še matere, da se teh predavanj redno udeležujejo.

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani

NOVOSTI:

Christian, Volk im Glauben. Eine Christus-echau für junge Menschen. 63 str., nevez. 20 Din. — Deimel, Das Reich Gottes. 124 str., vez. 51 Din. — Esser, Neue Viertelstunde. III. Bändchen: Kurzpredigten für die Festtage des Kirchenjahres. 126 str., nevez. 21 Din. — Feuerer, Glückselige Schuld. Menschennot und Gnadenreife. 238 str., vez. 68 Din. — Graber, Die Gaben des Heiligen Geistes. 208 str., vez. 62 Din. — Hengstenberg, Christliche Askese. Eine Besinnung auf christliche Existenz im modernen Lebensraum. 243 str., vez. 82 Din. — Rindt, Der Jünger Johannes betrachtet die Welt. Ein Buch vom Sinn des Lebens. 155 str., vez. 48 Din. — Schmüling, Der Tag des Herrn. Lesungen zur Vorbereitung auf den Sonntag und die Sonntagsmesse. 800 str., nevez. 41 Din. — Schulte, Was der Seelsorger von nervösen Seelenleiden wissen muss. 364 str., nevez. 47 Din. — Sipe, Nachahmung Mariens und goldene Bulle. Predigtentwürfe für Marianische Kongregationen. 160 str., nevez. 37 Din.

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelci v dravski banovini. Krasni uspehi zoper reumo, isias, otrplost, želodčne in ženske bolezni. Odprte od 1. V do 30. IX. V pred- in pozson zdravljene 10 dni Din 60.—, 20 dni Din 1100.— (stanovanje, hrana, kopel, zdravniški pregled, vožnja, takse). — Žel postaja Brežice in Dobova. Prospekte pošlje Uprava Čateških topli.

Litija

Praznik ustanovitve samostojne župnije Litija. Kako se je nova župnija Litija pripravila za ta zgodovinski praznik, smo poročali že v prvomajski številki. Dne 1. majnika se je vsa župnija odela v praznično razpoloženje. Delo je skoraj povsod počivalo, trgovine so bile od 10 dopoldne, ko se je začela slovesna sv. maša, ves dan zaprte. Pri vseh mašah je bila cerkev prenapolnjena, pri slovesni maši pa je polovica ljudi morala stati zunaj cerkve. Pri prvi sv. maši ob 6 zjutraj, katero je daroval ravnatelj Mladinskega doma na Kodeljevem g. dr. Blatnik, je pristopila k mizi Gospodovi velika množica novih faranov. Ob osmih so med mašo prešli sv. obhajilo vsi učenci mešarske in ljudske šole. Ob 10 je šmartinski dekan g. Gornik prebral škofovo listino, s katero se ustanavlja nova župnija, nato pa je imel kratak, a jednat dnevni primeren govor. Slovesno sv. mašo je daroval novi župni upravitelj g. Vinko Lovšin ob asistenci gg. dekana Gornika, hotiškega župnika Cudermana, ravnatelja dr. Blatnika in šmartinskega kaplana Starmana. — Opoldne je bilo domače kosilo v litijski »škofiji«, kjer so bili udeleženci izredno gostoljubno postreženi. Zvečer ob pol 8 so bile slovesne šmarnice. Ta zgodovinski dan, ko je Litija dobila samostojno župnijo, bo v srcih vseh katoliških Litijanov ostal trajno zapisan.

Zivljenjski jubilej. Prav na tiho v domačem krogu praznuje danes tukajšnji odvetnik dr. Ivan Mazeč, starešina »Danice«, svojo petdesetletnico. Jubilar je znan po svojem plemenitem značaju, kot človek in tudi v svojem poklicu kot pošten in vesten advokat. Krog njegovih prijateljev ga tudi ceni kot izbornega družabnika. Ves čas je naročnik našega časopisa. Pridružujemo se vsem njegovim prijateljem in znancem in mu kličemo na mnoga leta!

Radeče

Dopisnika »Slov. Naroda« iz Radeč prosimo Radečani in okoličani za nekoliko več resnosti in resničoljubnosti v poročanju. Mučno nam je dan za dnem brati v potrpežljivem »Slov. Narodu« iz našega kraja novice, o katerih razen dopisnika nihče ničesar ne ve, ali o katerih se splošno ve, da so se dogajale povsem drugače, kot jih on opisuje, ali katerih besedilo je prirojeno tako nerodno, da mora enemu ali drugemu prinesiti konkretno škodo. Naj bo tudi delo dopisnikov, če že ne inštruktivno in vzgojno, vsaj vedno stvarno in resno! Za tako dopisnikovanje, kot je o nas v »Slov. Narodu« se pa Radečani, Ločani in Zidanmoščani z okolico prav lepo zahvaljujemo in bomo g. dopisniku hvaležni, če nas pusti v bodoče pri miru in naj s svojim poročanjem osreči raje še kake druge kraje, nas pa ne več.

Dobrova pri Ljubljani

V Marijini božjepotni cerkvi na Dobrovi, bodo v majniku vsako nedeljo šmarnice ob štirih z govorci, ki jih bo imel g. Janez Jalen. Ljubljancem se s tem nudi priložnost, da nedeljski sprehod združijo s šmarnično pobožnostjo. Ker je ravno sedaj vsa okolica Dobrove ovita s cvetjem, pač ne bo nihče zamudil lepe priložnosti, da se razveseli v naravi in poleg tega obišče sedaj v notranjščini nanovo okrašeno Marijino svetišče. Dne 6. maja bo na Dobrovi birmovanje in bo na ta dan vozil avto z Borštnikovega trga na Dobrovo; ravno tako bo vozil avto v četrtek, ko bo birmovanje v Polhovem Gradcu. Avto vozi oba dneva ob treh popoldne proti Ljubljani.

Ljubljansko gledališče

DRAMA: Začetek ob 7.

Nedelja, 3. maja ob 15: Vesela božja pol. Cene od 10 Din navzdol. — Ob 20: Prea legija. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 4. maja: Zaprt.

Torek, 5. maja: God. Gostovanje v Celju. Izven.

Sreda, 6. maja: God. Red Srova.

Četrtek, 7. maja: Jovane iz Maksimilijan. Red četrtek.

Petek, 8. maja ob 15: Družinski oče. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 3. maja ob 20: Siromakovo jagnje. Zadrž. Zadržane cene.

Ponedeljek, 4. maja: Zaprt.

Torek, 5. maja ob 20: Sveti Anton, vseh saljubljenskih patron. Zadržane cene.

Zahvala

Podpisana se iskreno zahvaljujem za izplačano mi zavarovalnino, ki sem jo prejela od zavarovalne družbe »Karitas« po smrti svoje avakinje, ter priporočam vsakomur, da se zavaruje pri tej družbi.

Lucija Kušar, Moste pri Ljubljani.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla previdna s tolažili svete vere, 1. maja, gospa

Marija Dolinar

posestnica

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 3. maja ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti, Spodnji trg št. 29, na farno pokopališče v Škofji Loki.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Škofja Loka, dne 1. maja 1936.

ZALUJOCL

Brez posebnega obvestila.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka pešna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prekrasne kodrčke

dobite čez noč brez železa za ondolanje z vodo za las "ISOLDE" in kodrčkami "FEMINA". Uspeh: trajnost kodrov in neškodljivost za lase! "ISOLDE" Din 25.—, kodrčke "FEMINA" Din 8.—. Za rast las in proti prhljaju je nenadkriliv BALSAM Din 35.—. Specializirane SCHRODER-SCHENKE dobe se pri parafemiji "OMNIA", oddelki J/S, Zagreb, Osmušičeva ulica 8/1. Poština pri plačilu v naprej. Din 7.—, pri povzetju D. 14.— zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik!

Službodob

Zastopnike

za prodajo posredniškov, brzooparilnikov itd., iščemo "Persons". Ljubljana, poštni predal 307. (b)

Krojaški mojstri

dober konfekcijsko delo. — Naslov v upravi "Slov." pod št. 6180. (a)

Jedilonošo

šedne zunanosti, mlado, perfektno v serviranju, s popolnim znanjem nemščine, sprejemem za sežnja. Ponudbe na BIJOL, etok Bled. (b)

Trg. potnika za Slovenijo

mlajšega, delavnega, dobro vpeljanega v tekstilni stroki, išče tekstilno podjetje. Plača fiksa ali proti proviziji, avto in sofer na razpolago. — Izširne ponudbe s curriculum vitae ter referencami in zahtevki na oglas, oddelki "Slov." pod značko "Tekstilni strokovnjaki".

Službo cerkvenika

in organista razpisuje predstojništvo župne cerkve na Mirni. Rok za prošnje do 10. maja. Nastop službe takoj. (b)

Pletiljo za rokavice

sprejemem. Ob Ljubljani št. 27, Kodljevo. (b)

Lzučen samostojen zidar

sprejmevali in daljšo prakso dobi stalno zaposlitev v državnem zavodu. Prošilec s mojstrskim izpitom ima prednost. — Predstaviti se je med uradnimi urami v Ljubljani, Poljanski nasip 52.

Trgovski pomočniki

ki iščejo ali žele spremeniti mesto, naj pošljejo obširne ponudbe (znamko za odgovor) na Zagrebaški trgovaški sportski klub, Zagreb. Posredovanje brezplačno. (b)

Pekovskega pomočnika

takoj sprejemem. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Zanesljiv" št. 1130. (b)

Dekle

staro 15 let, sprejemem k otroku. Janes Erzar — Sp. Gameljne 16. (b)

Perf. kuharica in sobarica

s dolgoletnimi spricavali, se takoj sprejmeta. Ponudbe na apoteko Benko, Zemun. (b)

Potnika za Slovenijo

avtovoznica, dobro vpeljana predvsem na deželi, sprejme takoj tekstilna tovarna. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Vpeljan" št. 6390. (b)

Agilnega potnika

sprejemem. Plača in provizija. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6432.

Služkinja

za vsa domača dela se takoj sprejme. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6417. (b)

Blagajničarka in sobarica

perfektno moči, sprejme v službo hotel "Bellevue" v Ljubljani. (b)

Hlapec

16 letnega, zmožnega vsega kmetijskega dela, takoj sprejemem. — Dobrunje 28 pri Ljubljani. (b)

Dekle

ki je vajeno vseh kmetijskih del, se sprejme. Aleš Andrej, Rašica, p. št. Vid nad Ljubljano. (b)

Mizarski pomočnik

mlad, pošten, vajen tudi finjših del ter z dobrimi spricavali, išče primerno zaposlitev. Naslov: Josko Miklavčič, Gor. Bučina, p. Toplice, Dolenjsko. (a)

Starejša kuharica

zmožna nemščine, išče mesto s 15. majem. Naslov v upravi "Slov." pod št. 6474.

Pek išče službo

kot predpečnik ali skupni delavec. Imam tudi obrtno pravico. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Koncesija" št. 6360. (a)

14 letno dekle

pošteno, pridno, išče mesto kot pomoč gosposinj. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6307. (a)

Stalno mesto sluga,

ekladistička ali slično — iščem. Imam enajst razr. gimnazije. Kavčija 5000 dinarjev. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Kavčija" št. 6305. (a)

24 letno dekle

želi službo v kračanski hiši. Gre kot pomoč gosposinj. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6314.

Šivilja-pomočnica

išče službo. Bila je že nekaj časa pomočnica pri krojaču in se razume na kroj. delo. Naslov v upravi "Slovenca" št. 6336. (a)

Krojaški pomočnik

vajen vseh možkih del, išče službo. Dolenjsko, Zetina, p. Poljane nad Škofjo Loko. (a)

Trgovski pomočnik

mešane stroke želi prenesti sedanjo službo. Cenjene ponudbe upravi "Slovenca" pod značko "Miren značaj" št. 6419.

Priden hlapec

srednje starosti, zanesljiv, trezen, nekadilec, zmožen vseh kmetijskih del, išče službo. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6418. (a)

Sluga ali skladiščnik

išče zaposlitev. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6408. (a)

Dekle z dežele

stara 22 let, izučena spekerijske stroke, išče službo. Gre v mlekarstvo, pekarijo ali pa kot sobarica ali pomočnica gosposinji najraje v Ljubljani. — Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Hvaležna 6430". (a)

Gospodična

zanesljiva, ki ljubi samo delo, a nič denarja, želi mesto blagajničarke v trgovini. Vešča je tudi pisarniških del. Ponudbe pod: "Brez plače 6470".

Prodajalka

mešane stroke želi namestiti v boljši trgovini, ohraniti prevzame trgovine tudi na račun z garancijo. Cenjene dopise upravi "Slovenca" pod "Prodajalka s svojim obrtom v Ljubljani" št. 6411.

Trgovski pomočnik

vojaščin prost, z dobrimi referencami, zmožen kavelje, želi mesto na deželi. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6302.

Samostojna kuharica

vešča fine mešanske kuhe, mlada, Avstrijanka, s dobrih referencami, išče mesto. Govori tudi francosko in hrvaško. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Ljubeznost" 6354.

Vajenci

z dvema gimnazijama, kračanskih staršev, se želi izučiti trgovine mešane stroke. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6390. (v)

Učenka

s potrebno šolsko izobrazbo, pridna in poštena, se sprejme v spekerijsko trgovino v okolici Ljubljane. Ponudbe s sliko upravi "Slovenca" pod "Res poštena" 6326. (v)

Sprejem vajenca

takoj. Drugo po dogovoru. Vrhovec Franc, keramični mojster, Ljubljana, za Bežigradom 18. (v)

Pekovskega vajenca

pridnega in poštenega — takoj sprejemem. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "G. F." št. 6281. (v)

Dva mizarska vajenca

sprejme Slovenska produktivna mizarska združenja, št. Vid, Podgora št. 1, nad Ljubljano. (v)

Atelje Bazanella

sprejme takoj dve do tri vajenke. (v)

Vajenca

zdravega in močnega — sprejemem. Ivo Verhovnik, slikar, Poljanska cesta 25 "Slovenca" (v)

NAZNANILO OTVORITVE

Podpisana vlijudno sporočam cenjenemu občinstvu, da sem otvorila dne 1. maja tl. v svoji hiši na Aleksandrovi cesti 19, trgovino

"LIA" (preje Luna)

z galanterijo, pleteninami (tudi lastnega izdelka), nogavicami, čipkami, vezeninami, krojaškimi potrebščinami itd. Prevzamem tudi plisanje, azuriranje, entlanje, predtiskanje, izdelavo vsakovrstnih gumbov iz blaga in usnja. Prizadevati si hočem cenjeno občinstvo kar najbolje in najtočnejše s popolnoma novo zalogo najceneje postreči ter prosim isto, da me s cenjenim obiskom blagovolijo počastiti in si mojo bogato zalogo vsakovrstnih modnih predmetov brezobvezno ogledati. — Se priporočam Z odličnim spoštovanjem

"LIA"

Amalija Tischler, Maribor, Aleksandrova c. 19

Cerkveni slikar

sprejme resnega učenca in pomočnika. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Bodočnost" št. 6316. (v)

15 letno dekle

od revnih staršev, bi se rada izučila za šiviljo. — Ponudbe pod "Marilja" upravi "Slovenca". (v)

Stanovanja

eno- ali dvosobno, čisto in mirno, išče dve osebi za junji, julij ali avgust. Ponudbe na upravo "Slovenca" pod "Sončno". (e)

Stanovanje

s 3 sobami in kopalnico se išče za mesec avgust ali september. Ponudbe z navedbo cene upravi "Slovenca" pod G. P. 76. 6364. (e)

Iščem

dvo- ali trisobno stanovanje, event. tudi celo hišo za takoj ali pozneje. Ponudbe upravi "Slovenca" pod šifro: "Točen plačnik" št. 6296. (e)

Gospodična

išče stanovanje in hrano pri samostoj. star. gospoj. v bližini kolodvora. Ponudbe na oglas. odd. "Slovenca" pod "400-6437". (e)

ODDAJO:

Stanovanje dvo- in enosobno, pri Bežigradski gimnaziji, oddam. — Naslov v upravi "Slovenca" št. 6275. (e)

Vilo z vrtom

oddam. Kodljevo, Slomškova 6. (e)

Enosobno stanovanje

oddam dvema osebam v 1. junijem. Dolenjska cesta 79. (e)

Trisobno stanovanje

solčno, kopalnica, plin, balkon, blizu Tabora, se odda avgusta ali prej. — Naslov v upravi "Slov." pod št. 6258. (e)

Enosobno stanovanje

priljubno, pri postajališču Glinca, c. XIII št. 9, oddam; mesečno 350 Din. "Junij". (e)

Trisobno stanovanje

kopalnica, poselska soba, elektrika, plin, oddamo za avgustov termin. Poizve se pri hišniku Dvorčakova ulica 3. (e)

Oženjenemu vrtnarju

oddam brezplačno sončno dvosobno stanovanje. Ponudbe na poštni predal 130. (e)

Enosobno stanovanje

manjše, oddam. Vevče 91, nasproti Ranta. (e)

Dvosobno stanovanje

komfortno, poleg banovine, oddam z avgustom. Informacije: Tržaška cesta 8. (e)

Lepa soba

nasproti glavnega kolodvora — se odda. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6366. (s)

Soba

lepo opremljena, čista in mirna, se takoj odda za ceno 180 Din mesečno. Vprašati: Rožna dolina cesta IV št. 28. (s)

Sobo, dva kabineta,

kuhinja, pritlikline oddam takoj ali pozneje. Dolenjska cesta 12. (s)

Soba

velika, zračna, se odda po zmer. ceni eni ali dvema gospodinjicama z vso oskrbo ali brez. Gospodarska ulica 10-I. (s)

Dve sobi

se oddata: ena lepa, opremljena, druga prazna; najemna ugodna. — Medvedova 7-I. (s)

Oddam sobo

prazno ali opremljeno — solidni osebi. Jez, Staretova 31, Ljubljana. (s)

V najem se odda

hiša, pripravna za trgovino ali obrt, na prometnem kraju Buč v Tuhijski dolini. Ponudbe na naslov: Marija Kalšnik, Potok v Tuhijski dolini. (n)

Pekarno

z odkupom inventarja 1500 Din oddam v najem. Zraven hišica, vrt. Najemna 150 Din mesečno. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 6151. (n)

Denar

Ureditelj dolgov

potom oodnih in izven-sodnih poravnjav. Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodeke revizije, sestava in apro-bacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vei posli kmetijske zaštite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: Lojze Zajc, Ljubljana, Gledališka ul. 7. Telefon 38-18.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10.

Vse denarne posle

s hranilnicami in posojilnicami izvršuje točno in solidno moja oblastveno dovoljena pisarna. RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledališka ul. št. 12. Telef. 38-10. Priložite znamke.

Tvrška

A. & E. Skaberne Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zoot

hranilne knjižice

Mest. hranilnice, Ljudske posojilnice.

Vse denarne posle

nakup in prodaja vrednostnih papirjev (vredne škode), razne kompenzacije, plačila in terjatve pri DENARNIH ZAVODIH t.d. Vam izposluje Trg. ag. za bančne in kreditne posle ALOJZIJ PLANINSEK, Ljubljana, Beethovnova ulica 14-I., vrata 19. Telef. št. 35-10.

Poravnave

plačanja dolgov posredovanje kreditov in gotovine tudi na vložne papirje, naložbe kapitala, zaščitne ureditve, davčne napovedi in vse druge trgovsko-gospodarske posle izvode in izvršitvena mnenja oddaja koncesionirana

Trgovsko-gospodarska poslovalnica v Ljubljani

Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) št. 7

15 do 20.000 Din posojila

iščem. Vknjižba na I. mesto na nepremičnine v Ljubljani. Obresti 15 odst. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Državni" 6289.

Koncesioniran

banč. kom. zavod

Maribor

KUPIJE IN PRODAJA vred. papirje vseh vrst: UNVOUJE menice, čke in terjatve pri denarnih zavodih; POSREDUJE naložbe kapitala (v gotovini in hranilnih knjižicah) ter posojila; IZVRŠUJE kompenzacije dolgov z gotovino ali hran. knjižicami.

INFORMACIJE.

VLADAGATELJI in dolžniki, obrnite se v vseh denarnih in bančnih zadevah le na gornji naslov. Solidno, strokovno in vestno poslovanje. Za odgovor 3 Din znamka.

Obrtna banka

v Ljubljani, Gradišče 2 vnovčuje hranilne vloge denar. zavodov ter obavlja vse bančne posle. (a)

Delavnica

svetla, prostorna, se takoj odda. Poizve se pri hišniku, Dolenjska 4.

Nemec

mlad, agilen, trgovsko izobražen, pristopi s 50 do 100.000 Din k trgovskemu podjetju ali industriji. Pogoji: zasnova, nje kapitala, zaposlitev in mesečni minimalni dohodek. Ponudbe na Alo-ma Company, Ljubljana pod "Nemec". (d)

Prodaj knjižico

v vrednosti 12.000 Din - zavoda Glasice Zadrudne zveze. Ponudbe Slovencon pod "12.000 Dine". (d)

Potrebujemo posojilo

200.000 Din v gotovini, plačljivo v letu dni proti dobrim obrestim in jurni garanciji. Poudbe pod: "Posojilo 3536" na upravo Slov. št. 6451. (d)

Ženitbe

Gospodična

s hišo, 33 letna, želi poročiti dobrosrčnega kračanskega gospoda v dobri državni službi. Starost 33 do 40 let. Resne dopise upravi "Slovenca" pod "Treznost" št. 6288.

Gospodična

hiša posestnica, želi resnega znanja v svrhu ženitve z državnim uslužbencem, v starosti 36 do 42 let z nekaj gotovino. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Pošten značaj" št. 6287. (2)

Izobražena vdova

dobra gospodinja — išče starejšega in poštenega moža. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Zaželjen mir" št. 6328. (2)

Dobro situiran vdovec

sam, poroči gospodično ali vdovo, 20 do 35 let, s premoženjem. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Maj" št. 6327. (2)

Šivilja

hči posestnika, z gotovino 35.000 Din, stara 45 let, se želi poročiti z železničarjem ali državnim nameščencem, 45—55 let starim. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Gorenjka" št. 6157. (2)

Posesnik - gostilničar

Posestva**Večje hiše**

trgovske in stanovanjske, z dobrim donosom, v Ljubljani in na periferiji.

Lepe vile

eno- oziroma dvodružinske, komfortne, po ugodnih cenah, hipoteke za prevzeti.

Pripravne hišice

za upokojece, po nizkih cenah.

Posestva

po vsaj dravski banovini, v različnih cenah in velikostih, ugodne lege.

Stavbne parcele

v centru Ljubljane in na periferiji.

Pristavec Franjo

Ljubljana, Erjavčeva c. 4a. Telefon 23-81. Nasproti dramskega gledališča.

Dve hiši

z velikim dvoriščem, v središču mesta, poleg električne železnice, prva hiša z mehanično pekarno in pečjo znamke Werner-Pfleiderer, z dobro vpekljano pekarnico in prodajalnimi lokali, na cesti poleg tovarne s 15 manjšimi, druga hiša pa s 2 večji modernimi in 1 manjšim stanovanjem, se zaradi družinskih razmer prodaja. Polize se pri g. Milavec, Dalmatinova 3-III, dopoldne. (p)

Posestvo

19 orolov, v najlepši legi, blizu Grobelnega, za Din 28.000 naprodaj. Izve se v gostilni Bevc, Sv. Vid pri Grobelnem. (p)

Posestvo v Sloveniji

srednje velike — kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Posestvo v Sloveniji« št. 6415. (p)

Vilo

v Ljubljani ali parcelo kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vila v Ljubljani« št. 6414. (p)

Prodajna parcela

pred III. državno gimnazijo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6402. (p)

Stavbne parcele

ob Šmartinski cesti, nasproti sole, naprodaj. — Več se poizve na Vidovdanski cesti 9. (p)

Posestvo

nelo lepo, 6 orolov zemlje, hiša, hlev, vse na enem kompleksu, zemlja prvovrstna, naprodaj za 50.000 Din. — Ivič, Sodna vas 43, p. Pristava. (p)

Pozor! Naprodaj

lepe stavbne parcele ali cel kompleks od 14 Din za 1 kvadrat meter. Poizve se: Kati Jurenčič, Višmarje 21, p. St. Vid nad Ljubljano. (p)

Dvostanovanjska hiša

na Teznu, 5 minut od Kolodvorske, se prodaja. Načrt na zahtevo v vpogled. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6413. (p)

Hišo z vrtom

na lepem prostoru v Ljubljani, prodajam za gotovino. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6282. (p)

Družinska hiša

z vrtom, naprodaj. Potrebna kapitala 23.000 Din. Maribor, Frankopanova 6, Pobrežje. (p)

Posestniki

hiš, vil, parcel in posestev, ne trditve se sami s prodajo, zaupajte se meni in prepričali se boste o solidnosti, kakor že mnogo drugih do sedaj.

Pristavec Franjo

Nakup in prodaja nepremičnin Ljubljana, Erjavčeva c. 4a. Telefon 23-81. Nasproti dram. gledališča.

Pension

z inventarjem, dobro vpekljan, v najlepšem letovišču in centru zimskega športa na Gorenjskem, naprodaj. Krasna lega, 4000 kv. m vrta. Primerno tudi za sanatorij, okrevališče, privatno stanovanje. Odda se eventualno v najem. Naslov in poizvedba v upravi »Slovenca« št. 6443. p

Majhna hiša

v Kamniku, nasproti sup. cerkve, naprodaj. — Josip Janko, urar, Kamnik. p

Majhno posestvo

v Kočevju, Rožna ulica, ugodno naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »130.« 6429. (p)

Gostilna

z malim posestvom se zaradi smrti prodaja. Cena 380.000 Din. Ponudbe na upravo »Slov.« — Maribor pod »Ugodnost.« (p)

Vilo

z lepim velikim vrtom prodaj. Josip Herz, Podrožnik, Večna pot 6. (p)

Hiša z vrtom

naprodaj v letoviškem kraju, Vodovod, elektrika. Podhom št. 45, Bled. (p)

Stavbna parcela na Ježici naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 6252. (p)

Prodajna zemljišča

3500 ms. in hiše v priključni Ljubljani proti Gorenjskem, 5 minut od tramvaja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6349

Zidana hiša

z večjim vrtom, ugodno naprodaj. Maribor, Spod. Radvanje 50. (p)

Parcelo

ugodno prodajam ob Celovški cesti na knjižico Ljudske posejnice Ljubljanske. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Cist sveta« št. 6222. (p)

Stavbne parcele

poleg kolodvora št. Vid. Višmarje ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6235. (p)

Posestva, gostilno

v bližini Ljubljane, redi se 4-5 govedi — in stavbne parcele prodaj. Poizvedba daje Bučar Anton, Lavrica 20. (p)

Kdor premore 160.000 Din naj kupi dvostanovanjsko vilo, prijetno okrevališče. Pod hribom 243. (p)

V bližini Maribora

se prodaj posestvo z dvema hišama in gospodarskim poslopjem. V hiši se nahaja dobro vpekljana trgovina in kovačnica. Evdam tudi v najem. Vprašati: Pečar, Kamnica 117. (p)

Parcele

ob drž. cesti, 4 km od Celja proti Vojniku, prodajam. Izve se pri Mariji Kladensberg, Celje — Pred grofijo 9. (p)

Gostilna

v industrijskem in prometnem kraju, blizu mesta, pri postaji, se radi preseljuje ugodno prodaj. Naslov v podružnici Slovenca v Celju. (p)

Krasno posestvo

blizu trga in železniške postaje, se takoj prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 6478. (p)

Nova vila v Celju

z parketom in vodovodom, se prodaja za 100.000 Din. Naslov v podružnici »Slov.« Celje. (p)

Nova hiša

in pol joha zemlje — na Lopati pri Celju — se po ceni prodaj. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju. (p)

Hiša z vrtom

in pritlikinami, se odda v najem za 250 Din mesečno. Vpraša se: Rožna dolina c. IV-15. (p)

Prodaj enostanov. hišo novo, za 70.000 Din — pol v knjižah dobrega savoda, pol v gotovini. Hiša stoji ob tramvajski progi v St. Vidu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6434. (p)

Hišo

dvostanovanjsko, enonadstropno, v okolici Ljubljane, pripravno za obrt, prodaj. Hafner, Škofljica 37, pri Ljubljani. (p)

Hišo za Bežigradom

tristanovanjsko s lepim vrtom prodaj. Letni donos hiše 20.000 Din. Vsem knjižice Ljudske posejnice Ljubljanske s vloge Din 230.000 brez gotovine. Ponudbe upravi Slovenca pod št. 6485. (p)

Lepe posestvo

prodajam brez posredovalcev. Centrum mesta Ljubljane. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Centrum« št. 6423. (p)

Enodružinska hiša

z 1700 kv. m semije na Zg. Hudinji pri Celju, prodajam za 30.000. Črepišek Martin, Zg. Hudinja 48, Celje. (p)

Auto-motor

Avtobuse in tov. šasijske raznih znamk prodajam na broke ali hranilne knjižice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Edinstvena prilika« št. 6240. (p)

Motorno kolo DKW

300 kub. cm s sociusom, v najboljšem stanju, naprodaj. Ivan Kopač, avtoraga, Ljubljana, Frankopanska 21. (p)

Prodajmo auto »Ford« dvosedezni, v dobrem stanju, novo lakirani, proti gotovini 9000 Din. Dese, d. z o. z. Celovška cesta 28. (p)

Motorno kolo

s prihojico, firme Harley-Davidson, 1200 kub., dobro ohranjeno, ugodno naprodaj. Informacije daje F. Rozman, meh. delavnica — Kranj. (p)

NAJCENEJŠI ČEVLI

tvrdke ANT. KRISPER LJUBLJANA, MESTNI TRG 26

Otroški iz črnega ali rjavega usnja	Vel. 20-25 Din	16 ⁵⁰
	26-28 Din	19 ⁵⁰
	29-35 Din	29 ⁵⁰

Zenski iz črnega ali rjavega usnja z usnjatim podplatom	Din	65 ⁵⁰
---	-----	------------------

Iz črnega ali rjavega usnja z usnjatim podplatom	Vel. 30-35 Din	42 ⁵⁰
	36-39 Din	59 ⁵⁰
	40-45 Din	69 ⁵⁰

Avtomobilisti in motoristi — AVTO OLJE na zalogi

Poravnave med dolžniki in upniki izvršujemo hitro in uspešno. Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana — Selenburgova ul. 7-I. (r)

Otroka nad 3 leta, vzamem v oskrbo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Oskrba« št. 6363. (r)

Davčne zadeve, priložbe, prošnje za odpis, takse zadeve: Davčna poslovalnica, Ljubljana — Selenburgova ulica št. 7, I. nadst. (r)

Kmetke zaščitite vse posle izvršuje POSOJILA preskrbuje: Gospodarsko-pravna pisarna v Ljubljani — Selenburgova ulica 7-I. (r)

Intervencije v vseh zadevah pri upravnih oblastih in ministrstvih izvršuje hitro in uspešno: Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana — Selenburgova ulica št. 7, I. nadst. (r)

Vrtno zabavo priredi v nedeljo, 8. maja gostilna Kovačeva — Gorjanc, Tomačev. (r)

Informacije, inkaso izvršuje hitro in uspešno: Informacijski zavod, Ljubljana — Selenburgova ulica 7-I. (r)

Lep zaslužek se nudi upokojevcem (upokojenkam), organiziranim ali cerčevnikom, tudi poštenim potnikom kot zaupnikom po vseh krajih Jugoslavije za solidno zavarovanje. Dopolne upravi »Slovenca« pod »Pošten potnik« 6400. (p)

Praga - Baby avtomobile, zelo elegantna mala osebna vozila, solidno zgrajena, udobna, hitra, poraba cca. 8 litrov, prodaja zastopstvo po ugodnih plačilnih pogojih. Na skladišču so tudi tovorni avtomobili in avtobusi. Zagreb, Gunduličeva ulica 16. (f)

Zasluzek Lep zaslužek se nudi upokojevcem (upokojenkam), organiziranim ali cerčevnikom, tudi poštenim potnikom kot zaupnikom po vseh krajih Jugoslavije za solidno zavarovanje. Dopolne upravi »Slovenca« pod »Pošten potnik« 6400. (p)

Praga - Baby avtomobile, zelo elegantna mala osebna vozila, solidno zgrajena, udobna, hitra, poraba cca. 8 litrov, prodaja zastopstvo po ugodnih plačilnih pogojih. Na skladišču so tudi tovorni avtomobili in avtobusi. Zagreb, Gunduličeva ulica 16. (f)

Intervencije v vseh zadevah pri upravnih oblastih in ministrstvih izvršuje hitro in uspešno: Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana — Selenburgova ulica št. 7, I. nadst. (r)

Vrtno zabavo priredi v nedeljo, 8. maja gostilna Kovačeva — Gorjanc, Tomačev. (r)

Informacije, inkaso izvršuje hitro in uspešno: Informacijski zavod, Ljubljana — Selenburgova ulica 7-I. (r)

Lep zaslužek se nudi upokojevcem (upokojenkam), organiziranim ali cerčevnikom, tudi poštenim potnikom kot zaupnikom po vseh krajih Jugoslavije za solidno zavarovanje. Dopolne upravi »Slovenca« pod »Pošten potnik« 6400. (p)

Praga - Baby avtomobile, zelo elegantna mala osebna vozila, solidno zgrajena, udobna, hitra, poraba cca. 8 litrov, prodaja zastopstvo po ugodnih plačilnih pogojih. Na skladišču so tudi tovorni avtomobili in avtobusi. Zagreb, Gunduličeva ulica 16. (f)

Intervencije v vseh zadevah pri upravnih oblastih in ministrstvih izvršuje hitro in uspešno: Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana — Selenburgova ulica št. 7, I. nadst. (r)

Vrtno zabavo priredi v nedeljo, 8. maja gostilna Kovačeva — Gorjanc, Tomačev. (r)

Informacije, inkaso izvršuje hitro in uspešno: Informacijski zavod, Ljubljana — Selenburgova ulica 7-I. (r)

Lep zaslužek se nudi upokojevcem (upokojenkam), organiziranim ali cerčevnikom, tudi poštenim potnikom kot zaupnikom po vseh krajih Jugoslavije za solidno zavarovanje. Dopolne upravi »Slovenca« pod »Pošten potnik« 6400. (p)

Praga - Baby avtomobile, zelo elegantna mala osebna vozila, solidno zgrajena, udobna, hitra, poraba cca. 8 litrov, prodaja zastopstvo po ugodnih plačilnih pogojih. Na skladišču so tudi tovorni avtomobili in avtobusi. Zagreb, Gunduličeva ulica 16. (f)

Glasba**Razno**

Katera ženska bi vzela foto in pol starega otroka za 150 Din mesečno? Najraje v bližini Ljubljane. Naslov poslati na upravo »Slovenca« pod »Otrok« št. 6401. (r)

Hotel »3 gavrane« Zagreb. Centralna kurjava, tekoča hladna in topla voda. Sobe po 25 in 30 Din. (r)

Kliči telefonsko št. 2005 in takoj pošljemo po vaš kranjski plašč, da ga vam čez poletje shranimo in obenem izvršimo potrebna popravila za polovično ceno. Plačljivo seje jeseni pri prevzemu. — Krznarstvo L. Rot, Mešni trg. (r)

Sode vseh vrst poceni izdeluje Homan, sodar, Strazišče pri Kranju. (t)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Vinotoč Rupena

se odpre 2. maja t. l. — Za številčen obisk se priporoča Rupena — Kosaški 30, pri Mariboru. (r)

Kupujem in zamenjavam poštne znamke vseh držav. Pošljite ponudbe na: Šolter J. 22, Batorogo, Lwow, (Poljska).

Obroč Steznike trebušne pasove, nadročke za praa, izdeluje po francoskih in ameriških krojih atelje Kranje Terzija, Moste, Društvena ulica 23. (t)

Pozor mizarji! Kdor prevzame stavbna mizarstva dela na hranilne knjižice, se naj zgleda: Lenarčič, Podgora 25 — St. Vid pri Ljubljani. (t)

Sode vseh vrst poceni izdeluje Homan, sodar, Strazišče pri Kranju. (t)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Čebelnje roje močno, zgodnja, kupim. A. Zorman, Ljubljana, Celovška 34. (s)

Tinček in Tonček kot detektiva

47.

Patent za tiste, ki izgredijo pot.

Nazadnje pa sta oba spoznala, da jima prerakanje prav nič ne koristi. V znak sprave sta si segla v roko in Tinček je dejal: »Napraviva tako, da ne bo obveljala ne tvoja, ne moja! Mahniva jo kratko malo v drugo smer, pa bo volk sit in koza cela.« Še prej pa morava zaznamovati pot, po kateri bova šla, da ne bova ves dan hodila v krogu, je predlagal Tonček. »To si pa dobro izmislila!« ga je pohvalil Tinček. »Torej na delo! Poiskala sta vsak en vso kol.

S kolom v rokah sta se postavila v razdalji petdesetih korakov in začela resno kukati skozi rogovilo, kakor da sta zemljemerca. »Takole bo dobro!« je nazadnje slovesno zaklical Tinček in zasadil svoj kol v zemljo. Tudi Tonček je zasadil svojega in zaklical: »Začetek poti je zaznamovan, zdaj pa 'dalje!«

Udobno se bodele počutili, ako opremitve Vase vrtove in terase z vrtnimi stoli in sklopnimi fotelji ki jih izdeluje tt. **Remec-Co., Duplica-Kamnik**

AEROPUT

BEOGRAD-BOROVO-ZAGREB-LJUBLJANA

Linija, na kateri so letala vedno popolnoma zasedena

Zakaj?

Zato, ker traja vožnja

do ZAGREBA 1 uro 40 min.,

a stane samo Din 300.-

do BEOGRADA 4 ure 20 min.,

a stane Din 600.-

Reden promet je odprt od 1. maja

Vsa pojasnila daje:
AEROPUT (Aerodrom),
telefon 36-21,

Društvo PUTNIK,
Tyrševa c. 1, telefon 38-79.

Denarni zavod sprejme praktikanta,

absolventa trgovske akademije.

Reflektanti naj vložijo nekolokovane prošnje s prepisi spricval na upravo lista pod značko »Vesten« 6385

Telefon 25-57

Kdor pošlje 10 Din v znamkah

dobi poštne prosto lepo toaletno ogledalo s stojalom »Patent«, katero je izdelano z vložkom za sliko ali fotografijo

D. Stucin,

tovarna ogledal, Maribor.

Slomšekova slika

v barvah samo 10 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Velika izbira SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri »Škofu«
Ljubljana

Pleskarji pozor!

10 odstotkov popusta na vse barve in lake daje
R. HAFNER,
Ljubljana VII, Celovška cesta 61. Telefon 25-65.

Krušno moko

za domač črn kruh prodaja na drobno po Din 1.75 za 1 kilogram Jos. BAHOVEC, Ljubljana — Sv. Jakoba trg 7.

Mizarji!

Okovje za stavbe in pohištvo, klej itd., izberete najceneje, tudi na hranilne knjižice, pri »JEKLO«
Stari trg.

Koliko sme advokat računati?

Nova tarifa je izšla. Cena 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetne izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilila za modroce in blaga za prevleke pohištva

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri **Centralni vinarni v Ljubljani.**

Izredna prilika!

Zaradi popolne ispravnosti skladišča odprodajam poleg drugih električnih predmetov po snatno nižjih cenah:
Dvovrstne ličnice - Doppelhobel od 42-51 mm po Din 45.-
Kosmace - Schrupphobel od 30-33 mm po Din 25.-
Ličnice - Schlighthobel od 42-48 mm po Din 30.-
Spehalniki - Rauhbankhobel 60 mm po Din 100.-

Stanko Florjančič

selesnina, Ljubljana Realjeva 3 (poleg Zmajskega mostu) vhod skozi dvorišče

NE VEMO NE URE NE DNEVA...

v zadržnem času je »KARITAS« izplačala

CELE ZAVAROVALNE VSOTE

ob smrti sledečih članov in članic:

Seško Marija, Laško 131; Svigeli Julijana, Maribor, Malgojeva št. 5; Lichteneger Ferdinand, Moistrana 65; Kemperle Frančiška, Podlonk 32; Bremec Marija, Lokovec 238; Štiplošek Helena, št. Vid 15; Reic Franc, Javornik 45; Lapanja Josip, Ljubljana VII, Medvedova 22; Bider Anton, Sinkovturn 18; Illovč Marija, Sreberje 5; Vešnik Julijana, Morje 10 pri Framu; Strekelj Frančiška, Tržič-Slap 111; Bergant Mihael, Ljubljana, Rožna ul. 15; Cuderman Marija, Hotič; Vrabelj Alojzija, Ljutomer, Stara c. 58; Močnik Marija, Javornik 38; Dolinar Fr., žup., Cerklje pri Kranju; Kavčič Helena, Vrhnik 187; Stefe Franc Milje 11; Benegalija Josipina, Ustje 13, Smarino pri Litiji; Novak Alojzija, Besnica pri Litiji; Poločnik Ana, Primskovo pri Kranju; Smolej Frančiška, Jesenice, Cankarjeva 4; Puget Marija, Maribor, Delavska 26; Novoselič Josip, Sevnica ob Savi 180; Orehek Ana, Lačni vrh, p. Dob pri Domžalah; Merčnik Florijan, Sv. Benedikt v Slov. gor.; Solar Terezija, Tepanje pri Konjicah; Florjančič Marija, Slov. Bistrica 157; Ocvirk Jurij, Laskova vas 28; Horžen Franc, Čatež ob Savi; Anžič Anton, Bizovik pri Ljubljani 83; Soklič Marija, Bled; Slekovec Jurij, Terbegovci; Drenik Gizela, Moste pri Ljubljani, Poljska pot 38; Prek Ivana, Ljubljana VII, Celovška 72; Črtanec Marija, Gmajna 22, p. Črnuče; Stergar Josip, Celje; Oška 5; Zorko Antonija, Hrenca 6, p. Maribor; Vršič Elizabeta, Marija Snežna; Malik Josipina, Ljubljana, Ciril-Metodova 19-I; Lubič Frančiška, Ljublj., Smartinska 4.

Vsem dragim rajnim naj sveži večna luč, svojcem pa naše sožalje!

»KARITAS«

POGREBNI ZAVOD Gajšek Ivan v Ljubljani

oskrbuje pogrebe, ekshumacije in prevoze umrlih iz Ljubljane na deželo in obratno strogo po dogovoru in strokovnjaško.

Cene konkurenčne!

Za slučaj potrebe se priporoča lastnik podjetja

IVAN GAJŠEK, Ljubljana, Zaloška cesta 1/I. in 6.

Telefon št. 33-69.

DNE 30. APRILA 1936 DOPOLDNE JE UMRL V VRHOVEM PRI ST. JERNEJU NA DOLENJSKEM GOSPOD

DR. ANTON SCHOEPPPL

URADNI RAVNATELJ BIVŠE KRANJSKE HRANILNICE V POKOJU

POGREB JE BIL V SOBOTO, DNE 2. MAJA T. L. OB 4 POPOLDNE IZPRED KAPELE PRI SV. KRIŽU V LJUBLJANI.

POKOJNIKA BOMO ZA NJEGOVE TRAJNE ZA-SLUGE NASI PREDNICI, BIVŠI KRANJSKI HRANILNICI, OHRANILI V NAJČASTNEJSEM SPOMINU. LJUBLJANA, DNE 1. MAJA 1936.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE, LJUBLJANA

V globoki tuži naznanjamo žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, tast in stari oče, gospod

dr. Anton Schoeppl

vitez Sonnwalden

ravnatelj bivše Kranjske hranilnice v pok.

dne 30. aprila 1936 v 78. letu starosti, po kratki bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki blagopokojnega so bili prepeljani iz gradiča Vrhovo na Dolenjskem v Ljubljano, v kapelico k Sv. Križu, odkoder se je vršil pogreb v soboto, dne 2. maja 1936 ob 4 popoldne, kjer so se položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Vrhovo, Tolsti vrh, Ljubljana, Wien, dne 3. maja 1936.

Zalujoča soproga Helena roj. Kosler.

Hans in Herbert, sinova. Helena por. Ranzinger, in Edith, hčerki. Roza in Vlasta, sinabi. Rajmund Ranzinger, zet. Vnuki in vnukinje.

Lepote naše zemlje

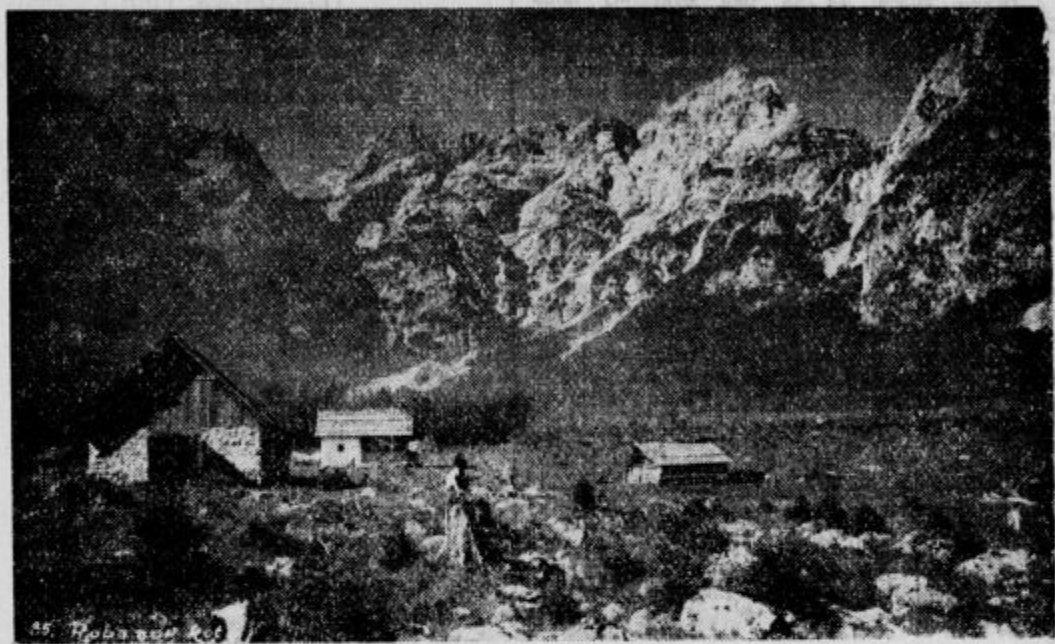
Izlet v pomlad Robanovega kota

Površnim poznavalcem Gornje Savinjske doline je Robanov kot poznan komaj po imenu in mnogim, ki vsako leto vsaj enkrat tako radi obiskujejo in občudujejo Logarsko dolino, je še vedno samo skrit ali pozabljen kot, ki pa v svoji deviški nedotaknjenosti, v svoji nepotvorjeni naravnosti in samobitnosti, predvsem pa po veličastni združbi najpreznejših kontrastov v barvah, tvorbah in velikokrat brezdomno močno prekaša slavno Logarsko dolino. V nobenem letnem času pa ne prihajajo oni frapantni kontrasti v Robanovem kotu bolj in učinkovitejši do veljave, ko spomladi, ko se začetkom maja prične vigred vračati v njegovo mirno idilo in v njegovo omamljivo romantiko skalnatih gora in sten, dočim je v Celjski kotlini in ob Spodnji Savinji doba zelenja in cvetenja že pri kraju.

Ze potovanje skozi cvetočo pomlad Gornje Savinjske doline do vhoda v Robanov kot, do staroznane gostine pri »Rogovilu«, ki nudi svojevrsten, očarljiv prvi pogled na zasneženo Ojstrico, nudi izletnikom slike in prizore, ki ga priklenijo nase in ga prisilijo, da se ustavi. Ko začne v gorah kopneti sneg, ima Savinja navadno zadosti vode tako na splavarstvu kakor za plovljenje lesa. Od Ljubnega hite po reki proti Celju lahni in hitri savinjski splavi preko množičnih, visokih jezov, na prednjem krovu opremljeni s »perjeti«, da

v vodo, brez vsakega povelja, premišljevanja ali navodila, nemo, tiho, vedno pripravljeni, da pomagajo in priskočijo na pomoč drug drugemu v smrtni nevarnosti. Končno je »plav odprta«. Pol kilometra dolg sklop hlovov, zveržen kakor gordijski voz, se začne gibati, majati, razvozlati; voda pritiska in sto in sto hlovov se podi v divjem gnetenju skozi »Kleše« in »Kladivo«; prizori, vredni za film in za slikarja-umetnika kakor za pesnika.

Robanov kot ni nobena dolina, kakor Logarska; kot in kotel je, odprti proti severu, proti Savinji, proti »Rogovilu« in proti mrtvim pogledom strme, skalnate Radehe; ljubek in mikaven, kakor skrita idila v svojem zelenem, s sočnimi blazinami postlanem dnu in njegovimi tremi planšarskimi kočami, romantično divji, veličasten in omamljiv v okviru visokih, divje razklanih gora in razpokanih skalnatih sten. Ojstrica, ki zapira kot proti jugu, kakor orjaški zid s stolpički in z zlatovčano glavo, raste dobesedno neposredno iz mehkih, zelenih tal kota samega. Pri Bohanu, ki nas je mimo njega v kot pripeljala pot od »Rogovila« kakor skozi dolg vhod in odprt hodnik, stoji črešnja sredi maja v polnem cvetju; tudi hruska začne tedaj cveteti; v gozdčku, ki po jarku veže Robana z njegovim »kotom«, se blišče cveti teloha, dišečega volčina in gorskih veterin. Na ze-

Pomlad v Robanovem kotu.

ne »upihnejo« pri vožnji čez jezove, sloki, visoki splavarji pa jih vozijo s svojimi »vesovniki« mirno in spretno. Od Ljubnega navzgor do Logarske in do Jizere v Mahkoveh kotu pa izletniki spomladi lahko neprestano opazujejo divjo spomladansko plav, ki morebiti nikjer v Alpah ni tako divja, tako naporena in nevarna, za opazovalca tako zanimiva in napeta kakor od tako zvanih »Tasnica« pod Luchami pa gori ravno do »Rogovila«. Ob Zavrčkih »Kleščah« tik pod Iglo, kjer zožujeta plovno vodo dve skali, potem ob drugih, še tesnejših in zato nevarnejših »Kleščah« nad Iglo, tam, kjer se ozki jarek začne širiti in odpirati proti Beli in Belskem, zlasti pa ob Belskem »Kladivu«, velikanski počez v Savinji ležeči skali, in naposled ob visokem, dvo-nadstropnem jazu pri »Rogovilu«, je treba opazovati Savinjsko plav. Kakor divji, slepi in brez glave se gnetejo, drviyo in podijo v deroči vodi med ostrimi čermi in pečmi težki, debeli, štiri metre dolgi, rumenkasto se svetlikači hodi (»platanice«) ter se v čudnih skokih in skladih suvajo, potrikajo in ruvajo v sneženobelo se penče grlo in žrelo Belskih »Klešč« in Belskega »Kladiva«, grob marsikaterega plovca. En sam hlov, ki je običaj v »Kleščah« ali v »Kladivu« zapre in »zabije« celo plav ter povzroči, da se na sto in sto hlovov ustavi in zajezi nad njim, pokrivajoč vedno naraščajočo in hlovove sklope dvigajočo vodo kvišku, in daleč navzgor v strugi. Tedaj je treba plav »odpreti«. Neustrašeni plovci, suhi, koščeni, dobri poznavalci vode in skalovja v njej, s krampeži na čevljih, prično z dolgimi, z dvema klinoma na koncu obojeznimi drogi in s svojimi močnimi cepini težko in nevarno delo. Kakor lahkonožni gamzi po skalovju Ojstrice skačejo od hloda do hloda in preko njih od brega do brega, od skale do skale, sedaj na suhem, potem zopet do pasu v deroči ledeni snežnici, vedno v nevarnosti, da jih pogoltno in potegne s seboj divje šumeča voda; prijemljejo z drogi in cepini posamezne hlove ter jih mečejo

lenečih blazinah, ki leže razprostrte okoli onih treh sanjavih in zapuščenih planinskih koč, se pase majhna čreda ovac. Od vznožja do ostrih grebenov, rogčev in igel strme Ojstrice segajo debele plasti snega; med njimi gledajo gole, sive stene, rebra in pobočja, kakor strašni, divji gozdni mošje in duhovi v sveže zelenje planinskega pašnika. Iz nad spodnje stene pada neposredno iz nakopičenih sneženih skladov snežnica v bistrih curkih globoko, kakor slap Rinke na zeleni travnik; samo spomladi, ko sneg kopni. To je takozvani »Skok«, kojega ubrano šumenje na mah nepričakovano utihne pred bližajočim se vrtim grmenjem in bobnenjem. S strmih, sončnih pobočij Grohčice, ki zapira »Kot« proti zapadu, drvi in grmi proti kotu in njegovemu dnu plaz snega in kamenja. Ovce, matere, prisluškujejo; preplašena se jagnjeta stiskajo ob nje. Kmalu umolkne grom. Samo zvoneček, ki ga najstarejša ovca nosi okoli vratu na lesenem obročku, cingeta in zvončklja mlo in mehko, ujemaajo se ubrano s šumenjem »Skoka«. Ne kmalu kje so si spomlad in zima, življenje, vstajenje, smrt in konec tako blizu, kakor v spomladi Robanovega kota.

Od mehkih, valovitih črt cvetočega zelenega dna sega pogled preko blelih, pepelnato sivih gorskih orjakov, ki, že kopni, obdajajo na zapadu »Kot«. Sveže, svetlozeleno žarijo ob njihovem vznožju bukve in macesni v temnem zelenju smrek in hojk. V fantastičnih, nadviseh vzpetinah, ki tvorijo vzhodno obstenje velega kota, na Velikem vrhu, na Poljskih devicah, nad Gamzovim kotom, v Jelenjskem jarku, na Svinjskem rilcu, v Jeruzalahu, na Molički planini okoli kapelice sv. Cirila in Metoda in v Lukeževem grabnu leži na posevnih drčah in širokih polkah še mnogo, mnogo snega. Tam gori »poje« ruševce, ko spodaj prvič zopet zadonita pesmi taščice in črnoglavke v cvetočo pomlad Robanovega kota in v njegovo sonce, ki ga je pogrešal skozi tri zimske mesece.

Dr. Fr. Rožanski.

Kratek pogled na organizacijo turizma v Jugoslaviji

Ze leta 1893 je bilo ustanovljeno v Zagrebu »Društvo za unapredjenje Plitvičkih jezera i okolice«, ki se je kot prvo poborilo za ureditev poti na Plitvičkih jezerih in tam zgradilo hotel »Plitvice«. Sele od tedaj so Plitvička jezera postala znana širši javnosti.

Iz »Zagrebskega zbora« se je izdvojilo leta 1911 »Društvo za promet stranaca u Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji« s sedežem v Zagrebu. To se je po zedinjenju reorganiziralo in preimenovalo v »Savez za promet stranaca«.

Na Primorju so se začele razvijati turistične organizacije približno istočasno, ali pod tujo inicijativo, katere pa ni našla odziva v narodu. Pod pokroviteljstvom avstro-ogrskih uradnih krogov se je ustanovilo leta 1894 »Društvo za pronicanje narodno-privrednih interesa Kraljevine Dalmacije«, malo pozneje pa v Dubrovniku domače društvo »Dub«. Zgrajen je bil veliki hotel »Imperial« in uredjen mestni park in tramvaj.

Po zedinjenju se je turistično delovanje močno razširilo med vsemi sloji naroda. Gradili so

razne objekte in snovali množična društva za pospeševanje turizma, povezana med seboj v savezu na Cetinju, Dubrovniku, Splitu in na Sušaku.

Naši alpinski in subalpinski kraji so bili pod Avstrijo zapostavljeni sličnim krajem v Tirolu. Toda leta 1905 se je ustanovila v Ljubljani »Pokrajinska zveza za tujski promet na Kranjskem« s sedežem v Ljubljani. Ta je takoj spodbudila pokazala veliko delavnost na vseh poljih turizma. Iz političnih razlogov je morala likvidirati 1911. leta. »Pokrajinsko zvezo za tujski promet in turizmo na Kranjskem« od leta 1914 do 1919 in »Jugoslovanski gneralnim komisarijatom za tujski promet in turizmo« od leta 1919 do 1921 je prišlo do ustanovitve sedanje »Zveze za tujski promet« v Ljubljani in »Tujsko-prometne zveze« v Mariboru.

V Sarajevu imamo od leta 1923 »Društvo za saobračaj putnika i turista«, v Novem Sadu od 1925 »Planinsko i turističko društvo Fruška gora«, v Vrnjački Banji od 1925 »Planinsko i turističko društvo GOC« itd.

V pionirskem delu za pospeševanje turizma so se mnogo izkazala tudi razna planinska društva. Eno najstarejših je v tem pogledu »Hrvatsko planinsko društvo« v Zagrebu, ustanovljeno leta 1874. »Slovensko planinsko društvo« v Ljubljani od leta 1893 in »Srpsko planinsko društvo« v Beogradu, ustanovljeno 1901, a obnovljeno 1922.

Radi velikega razmaha turističnih organizacij po vojni, se je pokazala potreba za ustanovitve neke centralne ustanove, ki naj bi objemala vse elemente, katerih cilj je organizacija in razvoj turizma v ju-

goslaviji. Tako je bil ustanovljen leta 1921 pri ministrstvu za trgovino in industrijo »Otesek za turizem«.

Končno je bilo ustanovljeno leta 1923 »Društvo za saobračaj putnika i turista u Kraljevini Jugoslaviji« — »Putnik«, s sedežem v Beogradu. To društvo ima svoja zastopstva v vseh večjih mestih, daje brezplačno informacije o turističnih razmerah v Jugoslaviji in se bavi s prodajo vozniških kart za Jugoslavijo in inozemstvo.

Društva za pospeševanje turizma so narodno-kulturna in gospodarska združenja, splošno-koristnega značaja, popolnoma samostojna in izven vsake politične ali verske akcije. Njihovo delo je popolnoma brezplačno. Najnaprednejša je v tem pogledu dravska banovina, kjer imamo danes razen dveh zvez še 41 društev. Savska banovina ima dve zvezi in 13 društev, vrbaska banovina tri društva, primorska banovina eno zvezo in 17 društev, drinska banovina pet društev, zetska banovina dve zvezi in 19 društev, dunavska banovina eno društvo in več podružnic, moravska banovina dve društvi, vardarska banovina 6 društev in mesto Beograd 1 društvo.

Zveze za pospeševanje turizma predstavljajo skupino več društev za pospeševanje turizma iz določene področja, katero navadno ustreza razdelitvi zemlje na banovine, a delokrog jim je vse to področje.

Skoraj glavni del turistič. organizacije je takozvani aktivni turizem, ki obsega vse one turistične ustanove in združenja, katerim je cilj privabiti in olajšati prihod turistov v naša turistična mesta. Te organizacije predstavljajo vse tiste, ki potujejo, do-

Kulturno-zgodovinski pomen Ohrida

V zgodovinskem pogledu je Ohrid eno najzanimivejših mest v naši državi in je kot nahajališče številnih umetniških ostalin, pa tudi kot skrajna turistična točka na južnem koncu države, še danes eno najprivlačnejših izletišč pri nas. Ohridsko jezero, ob katerem leži, spada k najlepšim vzhodno-evropskim jezerom, pa ima tudi skoraj največje (348 km²) površino. Prav za prav je Ohridsko jezero visoko ležeča tektonska kotlina (695 m nadmorske višine), ki jo oklepajo visoki gorski grebeni (čez 2000 m) in torej spada v vrsto planinskih jezer. Zato ni čudno, če je bil kraj okrog jezera že tako zgodaj privlačen in je bil naseljen že zdavnaj pred doselitvijo Slovanov na Balkanski polotok.

Današnji Ohrid leži na strmem grebenu, ki moli v jezero. Sledovi starih naselbin Ilirij in Rimljanov so malo bolj v stran, na višjem hribu in njegovih podnožjih, so pa najstarejši iz VI. stoletja pred Kr. V neposredni okolici je znano najdišče Gorenci (Trebište), o katerem je bilo v »Slovincu« že pred leti, ko so se izkopavanja vršila, precej govora. Ze v III. stol. pred Kr. je bila na mestu današnjega Ohrida naselbina Lihnidos, ki so jo leta 168 pred Kr. zasedli Rimljani. Mesto je bilo bogato in pomembno predvsem glede na trgovino, ker je ležalo na znani rimski čezbalkanski cesti Via Egnatia, ki je vodila iz Drača v Solun.

Iz legende vemo, da je antiohijski škof Erazem, okrog leta 300 po Kr., širil okrog Ohrida kr-

čim predstavljajo združenja reseptivnega turizma vse one, ki sprejemajo turiste.

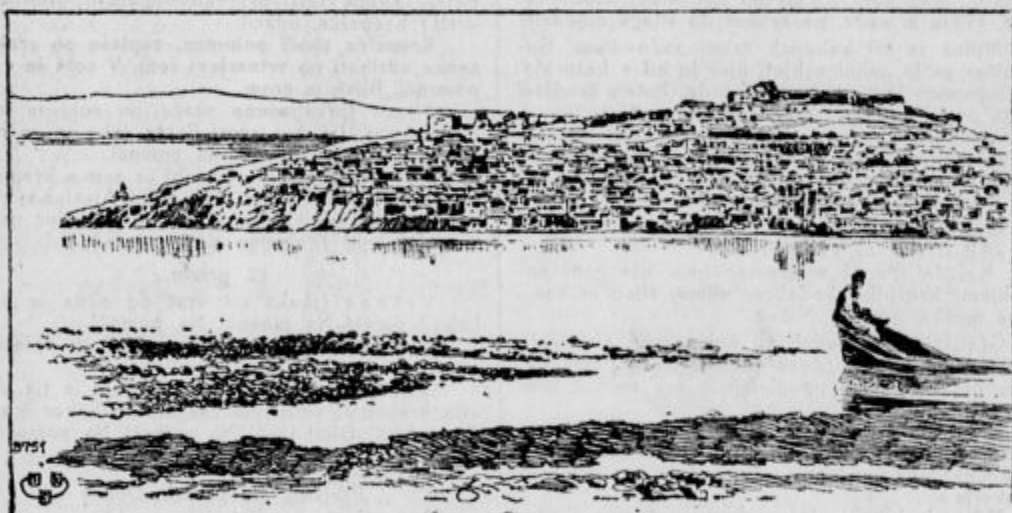
Pri aktivnem turizmu se že pojavlja pridobitni element in glede nanj razločujemo tu ustanove in združenja s komercialnim, altruističnim in komercialno-altruističnim značajem.

Med ustanove s komercialnim značajem šteje mo parobrodstva, zrakoplovna društva itd.

Izrazito altruistični značaj imajo Zveza planinskih društev, Jugoslovanski Turing klub, Avto-klub, Aeroklub, Savez sportskih saveza, Ferijalna zveza, Zveza skavtov, Zveza lovskih društev, Jadranska straža in drugi kateri vsi v večji ali manjši meri doprinajajo k razvoju naših turističnih mest.

Kot najvažnejši za naš turizem se pojavlja v organizaciji aktivnega turizma s komercialno-altruističnim značajem »Putnik-društvo za promet potnikov in turistov v Kraljevini Jugoslaviji«, ustanovljeno leta 1923 v Beogradu kot delniška družba. V smislu pravil društva so akcije v rokah ustanov, ki jim je cilj razvoj turizma, a največji del akcij poseduje sama država, t. j. ministrstvo za promet, ministrstvo za trgovino in industrijo in rečna plovidba. Z ozirom na to poslednje in na pogodbo, ki jo ima naša železniška uprava s društvom Putnik, predstavlja to društvo nekako prehodno obliko med pravo delniško družbo in navadnim državnim podjetjem. Člane upravnega odbora deloma imenuje ministrstvo za promet in ministrstvo za trgovino in industrijo. Ti člani ne samo da dajejo smernice za delo, temveč izvajajo v imenu države tudi nadzorno službo nad delom društva.

Sredstva za doseg svojega cilja nabavlja društvo Putnik s tem, da prodaja vozne karte za vsa prometna sredstva v zemlji in inozemstvu, menjalne posle, da izdaja uputnice za hotele, izlete itd., da nabavlja potne liste in vize, prodaja turistično literaturo, sejmjske legitimacije itd., in da se sploh bavi s posli, ki so v zvezi s prometom turistov in razvojem turizma v Jugoslaviji. (Dr. J. Stofla.)

Ohrid in Ohridsko jezero.

ščanstvo. Baje je bil on tudi prvi ohridski škof. Zgodovinsko verodostojne podatke o cerkvenem življenju v Ohridu pa imamo že iz V. stoletja. Leta 449 se namreč v Lihnidosu omenja škofovski sedež, kasneje pa tudi škofa Antonius (449-459) in Laurentius (497). Takrat se je po mestu tudi jezero imenovalo Lihnidsko (Belo). Tudi v življenjski pisni sv. Nauma piše »... satvori si monastir na ishod Belago Ezera« (episkop Marko).

Naseljavanje Slovanov na Balkanskem polotoku je posebej vplivalo tudi na spremembe v Ohridu. Posamezne skupine Slovanov so od II. stoletja pa potem skozi več ko tri stoletja vdirala na bizantinsko področje in postajale iz desetletja v desetletje vplivnejše. Tako je slovanski element počasi preplaval ves Balkanski polotok razen najjužnejšega dela, kjer so se še vedno obdržali Grki. Tudi današnji Ohrid ni ostal brez njih. Ze zgoraj smo videli, da je bil grški Lihnidos, poznejši slovanski Ohrid, važno cerkveno in kulturno središče Slovanov. Malo pozneje je postal pomemben še posebej kot pribežališče Metodovih učencev, ki so v centralnih delih Balkana razširjali krščanstvo.

Za Metodove učence so nastopil po Metodovi smrti (leta 885) v Veliki Moravski težki časi. Državna oblast jih je začela preganjanje, pa so si morali skati zatočišča drugod. Bilo jih je krog dvesto. Najznamenitejši (Klement, ki ga srbska in bolgarska književnost pišeta Klement, Naum, Gorazd, Lavrencij) so potem, ko so jih izpustili iz ječe, pregnali čez mejo države. Podrobnejše podatke o tem lahko najdemo v uvodu dr. Fr. Grivca v knjigi »Zitja Konstantina in Metodija« (Mohorjeva družba, 1936). Večinoma so potovali proti jugu. Najznamenitejši, sv. Klement, je dopotoval skozi Beograd v Bolgarijo in se naselil s svojimi učenci v Ohridu. Nekateri navajajo, da se je krog sv. Klementa zbiralo 3500 učencev in duhovnikov, na obalah Ohridskega jezera pa da je ob času procvita slovanske cerkvene književnosti, ki jo je osnoval prav sv. Klement, bilo 360 cerkva, kapelic in samostanov. Razen sv. Klementa je bil posebej delaven njegov brat sv. Naum, ki je prišel v okolico današnjega Ohrida preko Benetk. Tu sta začela z intenzivnim misijonarskim delom. Ze iz zgoraj navedenih števk se jasno vidi, da je Ohrid tisti čas postal središče cerkvenega in kulturno-prosvetnega dela med Slovani na Balkanskem polotoku. Saj sta

je ostala potem več ko 700 let (do l. 1767). Pozneje pa je bila v Ohridu samo eparhija, ki se je pred štirimi leti združila z bitoljsko v eno.

O osebnosti sv. Klementa ne vemo veliko. O njem govorita dva grška vira, tako zvana Zitiija. Prvo je sorazmerno obširno, drugo čisto kratko. Avtor prvega je po domnevanju književnih zgodovinarjev in slavistov ohridski arhiepiskop Theofilakt, ki je sedel na nadškofovskem sedežu od leta 1084-1107. V njem je govora predvsem o sv. Cirilu in Metodu in pa o izgonu njihovih učencev z Moravske. Drugo pa pripisujejo ohridskemu škofu Homatianu iz XIII. stoletja. Po prirodu z Moravske je krog l. 893 postal prvi ohridski nadškof. Njegova največja zasluga je poleg organizacije cerkve in šole še ta, da je postavil začetke slovanske (za ene bolgarske, za druge srbske) književnosti na trdne temelje, na katere so potem njegovi nasledniki okrog Ohridskega in Prespanskega jezera trdno zidali.

»Sojeno mi je med temi divjaki živeti in delati. Doklej tako, o cesar?«

Kako mogočna je bila za Samuela in še nekaj časa potem ohridska nadškofija, lahko vidimo iz številna podložnih škofij. Naslov nadškofije je dobil dotedanji patriarh l. 1018. To leto je imel 17 podložnih škofij, dve leti pozneje pa celo 29, med drugimi celo raško (ob reki Ibar) in sremsko. Se v XVI. stoletju se je ohridska nadškofija imenovala administrativno »Sveta in velika cerkev prvostojnijskaka«.

(Tone Potokar.)

Dobrna pri Celju

Je odlično zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne!

Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje (avto-busna vožnja Celje-Dobrna in nazaj, stanovanje, prvovrstna hrana, kopeli, zdravnik in vse takse) za skupno ceno Din 1.100.—, Din 1.250.— in Din 1.450.— trije razredi za državne namence i. t. d.)

oziroma Din 1.300.—, Din 1.500.— in Din 1.650.— trije razredi za vse ostale. Prospekte na zahtevo!

Dolenjske Toplice

Radioaktivni vreli 38°C. Indikacije: revmatizem sklepov in mišic, ženske bolezni, bolezni živčnega sistema itd. Komfort, nizke preisezonske cene: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1100.—

MLADI SLOVENE

Kokun:

Majnik

Pesem zvonko v mlado jutro
ptička je zapela,
pesem zvonko, ki jo Anki
iz srca je vzela.

O srebrnih sončnih žarkih
in o rožah v logu,
o metuljih sred poljane
in o dobrem Bogu

poje pesem drobne ptičke.
Kaj bo zdaj počela
naša Anka brez te pesmi?
Drugo bo zapela!

Naša Anka ima v srcu
pesmi brez števila:
sredi pisane dobrane
jih je nalovila.

Komur v srcu neveselem
pesmi zvonkih manjka —
zvrhan koš za počen groš jih
da mu naša Anka!

Prebrisani Mihec

Mihec se je naveličal dan za dnem goniti koze na pašo. Pobegnil je z doma. Hodil je dolgo in prišel nazadnje v veliko mesto Ljubljano. Z rokami v hlačnih žepih se je sprehajal po najživahnijih ulicah, in ni vedel, kaj bi bolj občudoval: tri motove na kupu, hiše, ki jim skoraj do vrha ne vidiš, po tratinah dreve vozove cestne železnice, avtomobile, prekrasne izložbe, polne bajnega bogastva, prelepe oblečene ljudi... Skratka: oči so imele dovolj paše, želodec pa ne. Kmalu je bilo zelodcu dovolj in je Miheca pošteno dregnil tja pod rebra, češ: kdaj pa pridem jaz na vrsto? Kakor nalašč se je Mihecu vprav tedaj ustavilo oko na izloženem oknu velike gostilne, kjer je stalo z velikimi črkami zapisano, kaj vse se v njej dobrega dobi za pod zob:

PEČENKA — KLOBASE — SIR
TELEČJA GLAVA
VOLOVSKI GOBEC
GOVEJI JEZIK
PRAŠIČJI PARKLJI

Ubogemu Mihecu so se začele kar sline cediti, ko je pomislil, kako neznanstvo bi se mu prilegla slastna klobasa ali pa volovski gobec. Malo nerodno mu je bilo, toda pesem želodca je bila vse glasnejša. Zato ni dolgo pomisljal, ampak je pogumno vstopil v gostilno.

Vljudno klanjajoč se je prisopihal debeli gostilničar iz kuhinje in samotnega gosta pobaral, česa si želi.

Mihec je požrl debelo alino in odkrito povedal:

»Tako rad bi kaj jedel, gospod krčmar. Lačen sem, da bi našo kozo Lisko pojedel s kožo in kostmi, pa nimam prebita pare v žepu.«

Gostilničar je nekaj nevoljno zabundal o vsiljivih potepuhih, pa se je premislil in Mihecu predlagal:

»Hm, lačen! Lačen, to je lahko reči, tako vsak pravi... Veš kaj? Pomij mi krožnike, skodelice, žlice, vilice in nože, pa se boš do siteda najedel!«

Mihec je bil kakopak takoj zadovoljen. Gostilničar ga je peljal v klet, kjer je bil v kotu zložen ogromen kup umazane posode. Potem je odšel in ga pustil samega. Mihec pa — ne bodi len — je pograbil s kupa en krožnik, eno skodelico ter po ene vilice, žlico in nož. Lepo je vse pomil in se nato vrnil v gostilno. Sedel je za mizo in čakal, kdaj mu gospodar prinese jedi.

Gostilničar ga je debelo pogledal in vprašal:

»Ali si mar že vse pomil?«

»Kaj žel Pomil sem samo ono, kar sam potrebujem: krožnik, skodelico, vilice, žlico in nož,« se je moško odrezal Mihec.

Gostilničar ni vedel, ali naj se jezi ali smeji. Všeč mu je bila Mihečeva prebrisanaost. Potrepljal ga je pokroviteljsko po plečih in mu smejoč prerokoval:

»Fant, iz tebe bo še nekaj! Preteto si prebrisan. Všeč si mi in za mojo gostilno kot nalašč. Če hočeš, lahko ostanes pri meni in se izučiš za natakarija.«

Mihec je bil seveda navdušen, posebno še, ko mu je natakarija prinesla poln krožnik kadeče se juhe.

M. Kunčič.

Čudodelno krepelce

Lutkovna igra v sedmih slikah

(Dalje.)

10. prizor.

Prejšnji brez lakaja.

Vrtnar: Zdaj mi je pa že dovolj! (Se zakadi v revno ženo in jo s silo potisne skozi vrata.) Marš! Marš! In da se mi ne prikažeš več pred oči!

11. prizor.

Prejšnji brez revne žene. Gašperček.

Gašperček (prihiti skozi dur): Dober dan, ljudje božji, dober dan!

Vrtnar (jezno): Kdo si pa ti spet ti, potepuh?

Gašperček (prijazno): Šmenta vendar, mojster vrtnar, ali me veš ne poznate? Vrtnar (ogorčeno): Kaaaj? Kakooo? Jaz vrtnar? Nezašlišano! (Z ošabnim poudarkom.) Jaz sem gospod veleposestnik Bobek, zapomni si! Tale palača je moja.

Žena (med plesom): Gola resnica, potepuh! In še pet drugih palač imava, da veš. Spoštljivo se nama odkrij, neotesanec!

Gašperček (užaljeno): Kaj slišim? Kaj vidim? Gašperčka, popotnika Gašperčka, ki vama je pomagal do bogastva, nočeta več poznati? Ta je pa lepa!

Vrtnar: O, ti domisljavec! Ti si nama pomagal do bogastva? Ali se ti blede? Pri priti se mi poberi, drugače ti prerahjam vse kosti.

Gašperček (prešeno): Pa mi jih dajte! Ali mislite, da me bo kaj bolelo? Saj sem iz lesa! Vrtnar: Še norčeval se boš? Marš ven!

Gašperček (se zresni): Torej takšna je ta reč. O, ti žabe napihnjeni! Vas bo že sveti Peter kaznoval! Čakajte, čakajte, boste kmalu zaplesali drugačen ples! Na svidenje (porogljivo), milostivi gospod veleposestnik Bobek in gospa Boblja, na svidenje! (Odide.)

11. prizor.

Prejšnji.

Radio neprestano igra »O dona Klara...«

Žena (med plesom): Zdaj bo pa dovolj, ali ne, gospod župan? Strašno sem se upehala. Župan (obstane in se globoko prikloni): Kakor želite, milostiva! Hvala lepa! Očarljivo znate plesati.

Žena: In vi tudi, gospod župan. Vrtnar: Zdaj bo pa čas, gospoda moja, da se odpeljemo k maši. Ura bo enajet. (Stopi k oknu in zakriči navzdol.) Halo, šofer! Pripravi avto!

Žena: Gospod župan, veselilo naju bo, če se peljete z nama. Župan: Prosim, prosim. Preljubeznivi ste, milostiva, preljubeznivi. Vožnjo z avtomobilom iz silno ljubim.

Vrtnar: Torej gospoda moja, pojdimos! Še po frak in cilindar skočim mimogrede.

Žena: Moment, prosim! (Stopi k oknu in posluša.) Meni se zdi, da zvonovi spet ne pritkavajo nama na čast. Sramota!

Vrtnar: Škandal!

Žena (grozeče): Bom že naučila cerkvnika olike in dostojnosti! Saj imam krepelce svetega Petra. Tamle leži, pri radio-aparatu. (Besno zakriči.) Krepelce, udari!

Krepelce skoči pokoncu, zapleše po zraku in začne udrihati po vrtnarjevi ženi. V sobi se v hipu pomračijo. Blisk in grom.

Žena (prestrašeno skače po sobi in kriči): Ajsa! Ajsa! Hej, hej, sveti Peter, tako se pa nismo zmenili! Gospod župan, na pomoč!

Župan (prikoči, pa dobi še sam s krepelcem po glavi, da začne kričati): Ajsa! Ajsa! Kaj pa to pomeni? Ojej, ojej! Bunk pa jaz prav nič ne ljubim. Bežimo! (Pobegne skozi vrata.)

12. prizor.

Vrtnar (skaa od vrat do okna in kriči): Lakaj! Šofer! Na pomoč! Na pomoč!

Krepelce skoči z žene nađen in opleta po njem.

O ba (divje skačeta po sobi sem in tja, da bi ušla krepelcu; vmes ves čas kričita kakor biazna): Ajsa! Ajsa! Ojej! Ojej! Na pomoč! Na pomoč!

13. prizor.

Prejšnja. Gašperček. Dečka

Gašperček (pokuka v sobo, potem pa plane vanjo, poskakuje od tal in kriči): Bravo! Bravo!

men kot — in tam se je med krčevitim ihtenjem končala moja mladost...

Glej, tako dobro poznam tiste kraje! Kadar se mi bo spet stozilo po njih, pridem tja buditi mladostne spomine in s Teboj trget planike na visoke gore, na tiste gore, o katerih narodna pesem tako lepo poje:

Bom šel na planine, na visoke gore
bom šel zvoniti zagorske zvončice.
Zagorski zvonovi prav mило pojo,
zaglušeno mojo dražo k pogrebu neso.
Zvoniti bom pustil, kropiti pa ne,
kropile jo bojo moje grenke solze...

Na svidenje torej in lepo pozdravljen! — Kotičkov striček.

757.

Dragi Kotičkov striček! — Redno vsako nedeljo, ko prebiram Tvoj kotiček, se mi v srcu zbudi želja, da bi tudi jaz enkrat prišla v Tvoj kotiček. Bodi torej tako ljubezniv in žrtvuj prihodnjo nedeljo še zame nekaj besed. Ampak to Ti moram povedati, da jaz nisem naročnica »Slovenca«, prebiram ga pa redno vsak dan, ker mi ga očka prinese. Moj očka je tisti, ki je zelo priljubljen in tako radoveden, da vsaka vrata odpre. Zato je tudi pri Tebi vsak dan po službenih opravkih.

Sprejmi lepe pozdrave od Silvice Sedejeve, učenke III. razr. pri uršulinkah v Ljubljani.

Draga Sevilca! — Za takole pridno deklico se pa že mora najti malo potakora pod streho mojega kotička — to je enkrat ena. Če že zaradi drugega ne, zaradi tega, ker je Tvoj očka tako priljubljen in radoveden, da vsaka vrata odpre. Marš, ki je bolj počasne pameti, si bo morda debelo uro belil glavo, kaj je prav za prav Tvoj očka in ga bo nazadnje morda celo osumil, da je — vlomilec, češ: vlomilec lahko vsaka vrata odpre! Hoho, kaj takšnega! Jaz sem za seveda kar kot uganil, da je Tvoj očka — pismonoša in da zaradi tega vsaka vrata odpre, ker jih mora. Saj je to njegov poklic! Od hiše do hiše roma dan na dan in nosi s seboj polno torbo pisem in drugih takih drobnih reči. Tudi zame jih je že ki-

Dečka (pokukata za njim in oba hkratu zakričita): Prav vama je, prav, mož in žena, bavbavav, našopirjena kot pav!

Gašperček: Krepelce, le še bolj pritisni! Bums! Čof! Bums! Čof!

Med vsesplošnim kričanjem in javkanjem se pozornica nenadoma stemni. Vrtnarjeva palača med strahovitim bobnenjem izgine.

Pozorišče se spet spremeni v puščoben vrtnarjev vrt. Sredi njega stoji vrtnar in njegova žena, revna kot prej. Od vsega razkošja iz bogastva ostane na pozorišču samo še radio-aparat, ki še vedno igra »O dona Klara...«

Vrtnar in žena (skrušena, obupana klečita na tleh in tarnata v duetu):

Ojej, ojej,
zdaj revna eva spet kot prej!

Žena (je turobnim glasom, kakor da stoji ob grobu in žaluje): Samo ta radio-aparat nama je še ostal od vsega bogastva. Oh, oh, oh!

Vrtnar (vstane in požuha radio-aparatu): Hu in kako grdo igral! Kakor da se roga najini nesreči... Molči že, lajna lajnastal! Če je vse drugo šlo k vragu, pojdi še ti! (Se zalepi v radio-aparat in ga trešči na tla.) Nai! Nai! Nai!

(Radio-aparat še na tleh igra: »O dona Klara...«)

Gašperček (prihiti in slovesno zakliče): Prav vama je, čisto prav, mož in žena, bavbavav, našopirjena kot pav! Tako naj sveti Peter kaznuje vse lakomneže, trdosrčneže in ošabneže, pa bo dobro na svetu!

Zastor hitro pade.

Konec.

Šolska naloga.

Jožek je izgubil zvezek, v katerem je imel napisano šolsko nalogo o svetovni vojni. Mama je zaradi tega napisala pismo za učitelja, v katerem je svojega sinka takole pravičevala:

»Spoštovani gospod učitelj! Prosim, oprostite, da je naš Jožek izgubil svetovno vojno. Jutri jo bo na novo začel!«

Francosko.

Majdica se je začela učiti francoskega jezika. Njen brat bi rad vedel, koliko že zna.

»Majdica,« ji reče, »pokličti mamo v francoskem jeziku!«

Majdica stopi k oknu in reče:

»Dobro. Poslušaj!«

In prisloni dlani na usta in zakliče na ves glas:

»Halo! Halo!«

»Za tole hišo zahtevate torej dve sto tisoč dinarjev. Dobro, kje pa je hlev?«

»Kakšen hlev?«

»No, hlev za tistega osla, ki vam bo dal zanjo tolikšno vsoto.«

Zadnjič smo objavili sliko Indijanca, ki ima na glavi pokrivalo iz pisanih peres. Danes pa objavljamo sliko, na kateri vidite več takih peres vsako zase.

Ne smete namreč misliti, da si Indijanec zatakne v svoje pokrivalo peresa kar tako in kolikor jih hoče. Ne, vsako pero, ki si ga zatakne v pokrivalo, pomeni važen junaški dogodek v njegovem življenju. Če ta ali oni Indijanec še ni doživel nobenega junaškega dogodka, je njegovo pokrivalo prazno, brez peres.

Kakor vidite na sliki, so ta peresa različno obrezana in prirojena. Vsako pero pomeni nekaj drugega.

Prvo pero na primer pomeni, da je bojevnik premagal v boju svojega prvega sovražnika.

Drugo in tretje pero, s progami v spodnjem delu, pomenita, da je bojevnik ujel enega ali dva sovražnika.

Če je Indijanec svojega sovražnika v boju skalpiral, to se pravi, če mu je potegnil z glave kožo z lasmi vred (Bog nas varuj kaj takšnega!), dobi pravico nositi četrto pero.

758.

dobrišen kup prinesel. Če pomislim, koliko korakov mora napraviti vsak dan, zdaj sem, zdaj tja, po stopnicah gor, po stopnicah dol, me kar stresa: brrr! Nak, za takšno službo pa moje stare kosti že niso! Saj sopesem kot kovaški meh, če premerim komaj petdeset stopnic, če bi jih pa moral premeriti toliko kot Tvoj očka, bi pihal kot lokomotiva brzega vlaka. Da sem jaz poštni minister, bi priči zvišal plače vsem, ki opravljajo tako naporno in odgovornostno polno službo. Ker pa nisem poštni minister, pač ne morem storiti drugega, kakor da zdajle obema, Tebi in očku, zakličem iz vsega srca: Bog vaju živi! — Kotičkov striček.

Preljubi striček! — Nikoli Ti še nisem pisala, danes sem si pa rekla: »Če hočeš priti v kotiček, ne odlašaj!« In sem vzela peresnik in roke in Ti napisala tole skromno pisemce.

Rada bi vedela, ali si za veliko noč dobil kaj dosti pirhov? Jaz bi Ti jih poslala, pa sem jih imela še sama premalo. Potrpiva do drugega leta! Morda se nama posreči, da se do tedaj povzpneva na zeleno vejico, to se pravi, da učkava boljših časov.

Najlepše Te pozdravlja Anica Drobeš, učenka I. razr. m. š. v Trbovljah.

Draga Anica! — Pirhov sem dobil za veliko noč toliko, da sem jih hrustal noč in dan in jih še nisem mogel pohrustati do kraja. In sem se jih nazadnje najedel tako, prežutna mi majka, da me je začelo žgečkati in ščipati po trebuhu, kakor da sem požrl milijon živih žab. Lahko si misliš, kako sem se zviljal po postelji in stokal: »Ajsa! Ajsa! Umislenje!« Vso hišo sem spraval pokoncu, tako glasno sem stokal. Odleglo mi je šele v onem usodnem hipu, ko sem telebil s postelja na tla in se — prebudil. »Hvala Bogu!« sem zadovoljno zabundal v sivo brado, ko sem se prepračil, da sem toliko pirhov dobil in pohrustal samo v sanjah. Če bi jih bil dobil in pohrustal v resnici, bi me bilo gotovo razneslo na drobne kose, in časopisi bi morali potem objaviti pretružno vest, bi se gotovo glasila nekako takole:

Za bistre glave Uganka ali kaj?

Na sliki vidite vse polno preluknjanih jajc. Dobro si jih ogledite in uganite, kako in kaj je s temi jajci. Kdor je bistre glave, mu to ne bo delalo nobenih preglavic.

Rešitve pošljite na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. — Ena izmed pravih rešitev bo izrečena za nagrado. Kotičkov striček bo predvsem upošteval rešitve, ki bodo sestavljene v verzih. Potrudite se torej in zložite k sliki kratko pesem!

Mlada njiva

Danes objavljamo spet dve srčkani pesmici najmlajše pesnice »Mladega Slovenca«, Marjanca Vodnikove. Takšnih pesmic ima Marjanca v svojem zvezku že kar lepo število. Se koj vidi, da ima povsod odprta ušesa in oči!

Takale je prva pesem:

NA DVORIŠČU.

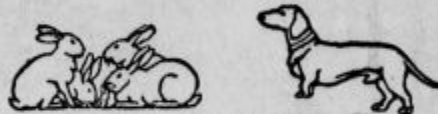
Muca mijavka in beži,
kuža laja in renči,
na ograji pa kriči
naš petelin: »Kikiril!«

Druga pesem je pa takale:

VELIKONOČNI PIRH.

Pirh je rdeč in lepo pisan.
Nese zajček ga na trate,
ves ponosen in prebrisan
skriva v vrbe ga košate.

Če bo šlo tako dalje, si bo mlada pesnica kar kmalu priborila častno mesto v ljubljanskem »Pen-klubu!« (Da boste vedeli: »Pen-klub« je društvo, v katerem so zbrani sami imenitni pisatelji in pesniki.)

Rudarji

Iz doline bede so doma,
Kdo od vas jih ne pozna?
Njih obrazi mrki, blede
govorijo vam o bedi.

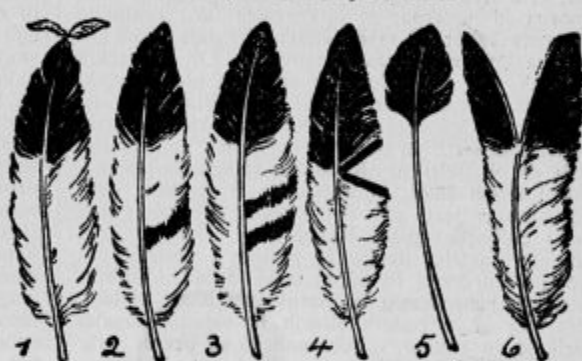
Vsak dan hodijo na delo,
kot pogrebci neveselo
vračajo se vsak večer,
ko ni sonca več nikjer.

Tam globoko pod zemljo
s trdo, žuljavo roko
rijejo predse kot krti —
vsi zapisani so smrti.

Franc Noličal.

dijak II. razr. gimn., Rakovnik pri Ljubljani

Indijanska peresa

Kdor je prinesel z zalezovanja važnost vest, dobi peto pero.

Šesto pero pa pomeni, da je bil bojevnik v borbi s sovražnikom ranjen.

Vse to objavljamo samo kot zanimivost, ne priporočamo pa nikomur, da bi Indijance posnemal in si na zgoraj opisani način priboril pravico za nošnjo takih peres!

VRLEMU MOŽU V SPOMINI!

Srce se nam para in papir se nam trga o ljuže žalosti, ki se je naselila v naših vrčih (beseda »vrčih« gre na račun hudobnega tiskarskega škrate; pravilno bi kakopak moralo biti natiskano: srehi). Pa zakaj smo tako žalostni? Zato, ker je nocoj po kratkem mukopolnem trpljenju v cvetju svoje mlade starosti izkihnili (že spet tiskarski škrate; pravilno: izdihnili) svojo blago pušo (pravilno: dušo) naš vrli in dobri in skreno olupljeni (pravilno: ljubljani!) Kotičkov striček, fant od fare, naše gore list. Njegova smrt je tolikanj bolj žalostna, ker so jo — čujite in strmite! — zakrivil pirhi. Nesrečnež se jih je po dolgem času najedel tako, da je eksplodiral kot bomba. Prav zares: kot bomba! Brikda kuga (pravilno: tuga!) je prešinila vesoljni svet, solze nam lijejo v potokih in se je resno bati, da povzročijo strahovito povodej, ki bo uničila vse poljske pidelke po mili domovini in se zategadelj obračamo na meročajno oblast z nujno prošnjo, da priskoči obupanemu prebivalstvu na pomoč z izdatno pokoro (pravilno: podporo!). Letina je letos tako dobro kazala — na, zdaj pa tak udarec! Nesreča pač nikoli ne pride sama. Zapušča (namreč Kotičkov striček, ne nesreča!) dvoje zapuščenih, žalujočih sirot: prazen koš in prazen kotiček, ki ga bo kmalu prerastel mah pozabljenosti. Vrlemu možu ohranimo trajen opomin (pravilno: spomin)!

Tako nekako bi se glasila pretružna vest o moji smrti, če bi se bil v resnici tako grozansko najedel pirhov, kot sem se jih v sanjah. Vidiš, zato sem na vso moč in še malo vesel, da pirhov o veliki noči nič nisem dobil!

Kar pa se zelene vejice tiče, Ti moram povedati, da sem se že povzpela do nje. Šel sem na Rožnik in jo naskrivaj utrgal z nekega drevesa. Če mi bo zdaj kaj boljše, pa ne vem...

Pozdravljen! — Kotičkov striček.

STRIČKOV KOTIČEK

756.

Dragi Kotičkov striček! — Tudi jaz vsako nedeljo berem Tvoj kotiček. Oglašajo se iz vseh krajev, zato sem se odločila, da se oglašim še jaz z naše Gorenjske. Moja vas leži pod Karavankami, Begunjsko in Stolum. Če ne verjameš, pa se pridi prebricati meseca julija, ko je tukaj vse polno tujcev! Spremljala Te bom na visoke gore, kjer bova trgala planinke. Zelo se boš čudil, toliko lepega boš videl tukaj.

Zdaj pa prosim, da me vtakneš v kotiček. Če boš pismo vrget v koš, se ne oglašim nikoli več. Prav srčkane pozdrave Ti pošilja Milka Damjanovič, učenka IV. razreda v Begunjah pri Lescach.

Draga M'kal! — Nisem neverni Tomaž, zato Ti od srca rad verjamem, da leži »Tvoja« vas pod Karavankami, Begunjsko in Stolum. To Ti verjamem tem rajši, ker sem sam tam neke doma, to se pravi, doma nimam več, a hiša, v kateri sem bil pred davnimi leti rojen, še stoji. Kar mehko mi postane pri srcu, kadar se spomnim nanjo! Saj skriva med svojimi stenami spomine na najlepša in najbrezskrbnejša otroška leta. Tam sem lovil prve sončne žarke, tam sem sanjal prve sanje o belih cestah, ki vodijo v svet. Tam sem slišal prve pravljice iz materinih ust in videl prve solze v njenih očeh, ko se je poslavljala od nas in odšla tja, odkoder ni povratka... Komaj sedem let mi je bilo takrat in že sem zasitil, kako mi bo življenje brez nje nekoč grenko in hudó. Strmel sem v teške grude proti, ki so z vrtim bobnenjem padale na njeno krsto, drugi so molili in jokali, jaz pa sem tuj in sam stal ob strani, stiskal klobuček v rokah in molčal. — »Laj ga fanta, kako je zakrknjen!« je polglasno rekla stara ženica ne daleč od mene in me očitačo pogledala. »Ali niti solzice ne boš potočil za njo?« — V dno duše me je bilo sram. Obrnil sem se in stekel proč. V samotni šupi kraj vasi pa sem se stisnil v te-

Družina

Gospodinje in njih pomočnice

Vsak poklic zahteva posebne učne dobe, ki ima svoj poseben učni in delovni načrt. Le za najvažnejši in najkoristnejši ženski poklic nimamo nobene učne dobe, nobene predpisane šole. Z desetletja se borijo gospodinje za to, da bi dosegle kako strokovno izobrazbo za svoje pomočnice, ki slednjič tudi postanejo samostojne gospodinje, saj se večina služkinj tudi poroči. — Glede na veliki pomen domačega gospodarstva in gospodinjstva v zvezi s splošnim državnim gospodarstvom, bi bilo nujno potrebno, da so služkinje tudi usposobljene za svoj poklic — za gospodinjstvo. Kot za vsakršni poklic, je potrebno tudi za poklic gospodinjske pomočnice: ljubezni do poklica, dosti pameti in predanosti in tako zvanega duha za družino in domačo hišo. Vsaka gospodinja, ki pri njej služi služkinja, pa tudi ni že rojena učiteljica.

Dekle, ki pride v dežele v službo, je potrebna gospodinja, ki so ji snaga, red in točnost temelji gospodinjstva, ki ni le izvrstna za hišo in dom, marveč, ki je tudi ko mati služkinje. Gospodinja ni odgovorna le za strokovno izobrazbo dekleta, ki je v njeni hiši, marveč je prav tako njena dolžnost, da pazi na vzgojo, na značaj dekleta. Brezvestno ravna gospodinja, ki pusti, da njena mlada služkinja v prostem času kar po svoji volji postopa po mestu in si slednjič dobi najslabšo družbo in zabavo. Res je, da gospodinja ne utegne, da bi se brigala za služkinjo ko za lastnega otroka; zato je njena dolžnost, da ji nudi kako društvo, kamor naj dekle zahaja ob nedeljah in v prostem času.

Gospodinje se venomer pritožujejo, kako se njih služkinje ne zanimajo za gospodinjstvo in delo; kako da so netočne, negospodarske; kako da svojo službo opravljajo le ko silno breme in nadlogo. Če iščemo vzrokov zakaj gospodinje tako tarnajo, pa jih najdemo v gospodinjstvi sami. Večkrat niso služkinje toliko krive ko njih gospodinje. Celotno najbolj marljivo in najbolj točno služkinja se bo sčasoma polenila, če pride v hišo, ki ne pozna ne reda ne točnosti. Kako naj gospodinja zahteva da bo kosilo do minute točno pripravljeno, če pa ona sama nikoli točno ne pride h kosilu. Kako naj služkinja z veseljem in ljubeznijo opravlja gospodinjska dela, če se gospodinja niti malo ne zmeni za ta dela in nikoli ne pohvali svoje pomočnice? Tudi glede na te stvari je potreben dober zgled! Kako naj gospodinja misli, da bo njena pomočnica popolna, če ona sama ne izpolnjuje svojih dolžnosti? Slednjič je pa za služkinje tudi težko, ko premenjajo službo in se morajo v vsaki hiši navaditi drugačnega dela in reda. Kar je bilo za prejšnjo gospodinjstvo izvrstno in najboljše, to zavrže druga gospodinja in meni, da je takšno delo za njo in zastarelo. Tako je n. pr. s kuho, s pospravljanjem in točnostjo.

Gospodinja sme zahtevati od svoje pomočnice le to, da pozna gospodinjska dela, da zares zna izvršiti tisto, o čemer pravi, da je tega zmožna. Saj ni noben ženski poklic tako navezan na zaupljivost, na skupno delovanje z delodajalcem in delojemalcem ko baš poklic gospodinjske pomočnice. Zato imata prav v gospodinjstvu gospodinja in služkinja svoje posebne dolžnosti in pravice.

Gospodinjske šole, posebni tečaj, ki trajajo dve leti in kjer se gospodinjske pomočnice učijo kuhe, peke, pospravljanja, likanja, pranja, šivanja — pa omogočajo učencem, da se navzamejo veselja do gospodinjstva in zadovoljstva do dela v hiši. Naj si nobeno dekle ne misli, da je poklic služkinje kak postranski, nizkoten poklic. Izmed vseh ženskih poklicev je ta poklic najpomembnejši in najkoristnejši, saj je vodstvo hišnih del zaeno vodstvo družine in iz družine vodijo vsa pota v svet, v državno življenje, v delo za ljudstvo. —

Res je, da marsikaka ženska ni rojena za vsa ta dela, da je tudi v krvi, če si dobra gospodinja ali ne. Vendar se ženske na vsak način ne smemo odstraniti od teh del, pa čeprav na veselje kak drug poklic.

Za prvo sv. obhajilo

V maju in juniju obhajamo pravi družinski praznik: ko pristopajo naši otroci k prvemu svetemu obhajilu. Večkrat smo že povdarjali, da nam bodi tak dan ko resnični cerkveni praznik. Ne samo, da poskrbimo otrokom svečanostno obleko; tudi so bo okrasimo s cvetjem, lepo pogrnimo mizo in če je le mogoče, pripravimo za ta dan prazniško kosilo, specimo potico. Vsi člani družine naj se skupno veselijo tega dneva, in otroci, ki pristopi k prvemu svetemu obhajilu, nam bodi tega dne nekaj posebnega. Bodimo svečanostni z njim, da bo tudi glede na svoje ime ta dan v lepem, prazniškem spominu. Za obhajilno obleko vidimo na priložni sliki dve vzorci Obleka št. 1, je za večje deklice in ima pelerinico. Cipke iz tenčice, ki so položene v gube, krasijo pelerinico in ovratnik. Kupiš 240 cm primernega blaga v širini 94 cm Obleka št. 2, ima dolgo krilo, kar je zdaj nekam moderno. Siroko krilo je v štirih polah. Pas pokriva šiv, ki veže životek s krilom. Potrebujes 400 cm blaga, ki je široko 80 cm. K tej obleki je primeren tudi pajčolan, vendar ga sicer ni treba, ker je posebno zaščiteno sveče nevaren. — Za dečke je najlepša črna žametasta obleka s kratkimi hlačami in dolgimi, belimi ali svetlosivimi nogavicami. Ovrtnik in za-pestnice naj bodo iz bele svile.

silu, specimo potico. Vsi člani družine naj se skupno veselijo tega dneva, in otroci, ki pristopi k prvemu svetemu obhajilu, nam bodi tega dne nekaj posebnega. Bodimo svečanostni z njim, da bo tudi glede na svoje ime ta dan v lepem, prazniškem spominu. Za obhajilno obleko vidimo na priložni sliki dve vzorci Obleka št. 1, je za večje deklice in ima pelerinico. Cipke iz tenčice, ki so položene v gube, krasijo pelerinico in ovratnik. Kupiš 240 cm primernega blaga v širini 94 cm Obleka št. 2, ima dolgo krilo, kar je zdaj nekam moderno. Siroko krilo je v štirih polah. Pas pokriva šiv, ki veže životek s krilom. Potrebujes 400 cm blaga, ki je široko 80 cm. K tej obleki je primeren tudi pajčolan, vendar ga sicer ni treba, ker je posebno zaščiteno sveče nevaren. — Za dečke je najlepša črna žametasta obleka s kratkimi hlačami in dolgimi, belimi ali svetlosivimi nogavicami. Ovrtnik in za-pestnice naj bodo iz bele svile.

Ročna dela krasijo obleke

Pričujoča slika št. 1. nam pokaže poletno bluzo v moderni obliki raglan, ki jo moremo s križastim vzorcem prav ljubko oplešati z raznimi bordurami po prsih, krog vratu in na rokavih. — Kupiš 160 cm blaga v širini 80 cm. — Št. 2. je celotna obleka iz belega blaga, ki jo okrasimo z modro in rdečo vezeno. Potrebujes 3 m blaga, ki je široko 80 cm. — Na skici št. 3. vidimo obleko iz volnenega krepa. Okrasimo jo z belim pikejem in s cvetko na rami.

Potrebujes 210 cm blaga v širini 130 cm. — Št. 4. pa je obleka za gospe, ki je na poseben način okrašena s plisiranim dodatki in s pasom na trake. Kupiš 380 cm svilenege krepa, ki je širok 94 cm. — Črna pas z zrnji pa krasijo obleko št. 5. iz sive umetne svile. Na životku in rokavih so izbušnjeni, prešiti deli, ki prav po svojsko krasijo obleko. Kupiš 3 m svile v širini 94 cm.

Pomarančna marmelada.

Pomaranče olupiš, odstraniš koščice in belo kožico. Za 1 kg očiščenih pomaranč skuhaš 80 dg sladkorja v vodi, dodaš pomaranč, kuhaš dalje, dokler se ne zgosti. Nato dodaš sesekljane lupine treh pomaranč, kuhaš še nekaj minut, napolniš segrete kozarce, daš na hladno in kozarce s pergamentom prevežeš.

Krhliji in vitamini

Koliko je kako sadje vredno, presojamo po tem, koliko vitaminov C vsebuje. Vitamin C je pa jako občutljiv za toploto in kisik. Jabolka na primer izgubijo vitamin C, če so že obležala in stara. Tem bolj se pa čudimo, da je neki list sporočil novost, da imajo krhliji, suhe češnje in hruške — mnogo vitaminov!

Naš Delavec

Ideja in borba zanjo

Krščanstvo ima neusahljiv vir socialnih sil. Razlika med bogatimi in reveži se vije kakor rdeča nit po vseh časih človeške zgodovine. In prav ta razlika je to, kar imenujemo socialno vprašanje. Za nas je važno, kakšno stališče zavzema krščanstvo do materialnih dobrin. Katoliška vera nas uči, da so vse dobrine ustvarjene za človeka in zaradi človeka. Sveto pismo na več mestih poudarja nevarnosti, ki izvirajo iz bogastva, vendar ga kot takega nikjer ne obsoja. Stetopisemaki pisatelj gledajo v prvi vrsti le na duha, kako se dobrine pridobijo, in ne toliko na njih količino. Vera ne zahteva, da bi ne smeli imeti bogastva, marveč povdarja, da naše srce ne sme biti navezano na bogastvo. Evangelij ne blagurje zgolj ubogih, temveč tudi uboge v duhu. Z bogastvom so spojena razna zla. Zato Kristus sam pravi, da bogatin težko pride v neboško kraljestvo. Sv. Jakob pa pravi celo: »Plačilo, ki ste ga odrgali delavcu, vpije...« Iz teh besed apostola razvidimo, da so takratni bogatniki poznali zelo moderno metodo, ne izplačati delavcu primerne mezde. To je greh, ki ga šteje pozneje katekizem med vnebovpijočo krivico. Za nas velja tole načelo na podlagi gornjih vstic, da se nezdavi gospodarski pojavi ne bodo dali odpraviti samo z gospodarskimi reformami, temveč je vsem katoličanom potrebna reforma srca, kajti če je korenika bolna, ne zadostuje, da obrezujemo samo veje.

Socialna borba je v življenju najbolj vidna in danes najhujša. Milijoni so, ki stradajo, milijoni in milijoni umirajo od pomanjkanja — medtem ko imajo drugi vsega v izobilju, pa čeprav slednji ničesar ne delajo. In zato borba pravice proti krivici. — Zal, da jih je danes med nami še vedno

nekaj, ki te borbe ne vidijo. So, ki je videti nočejo, so zaslepljeni, ki je videti ne marajo in so hlapi, ki je videti ne smejo. Socialna borba pa ni borba samo za kosček kruha, ni samo borba za materialne stvari, temveč je borba za katoliška načela v dejanjih. Katoličanu mora biti boj za socialno pravico svet boj in sveta dolžnost. Saj so ideje one, ki preostavljajo družabno in gospodarsko življenje. V čim več sredi in čim globljeke bo zasidrana katoliška socialna ideja, tem prej bo rešeno socialno vprašanje, v smislu naše Katoliške socialne akcije. Kajti ideje so tudi dandanes tiste, ki preoblikujejo vekovno lice. Tako razsvetljenje v pozitivnem smislu nam je porok, da bo veliko socialno delo, ki mora biti izvršeno, poteklo brez krutosti, ker ideja zaradi svoje moči varuje človeka. — Vsa teža boja v življenju vsakega človeka vseh stanov in vseh narodov je osredotočena v boju duha proti materiji. Take materialistične dobe, kot je današnja, ne pozna zgodovina. Danes je denar vse, moč vse, čast vse, zunanost vse; nič pa ni notranost, nič duha, nič pravice, nič resnice. Ali smo še ljudje? Ali smo ljudje bratje ali samo volkovi? Ali smo otroci božji ali otroci satanovi? Kaj smo pa mi, dragi slovenski delavci? Sinovi delavskega stanu smo, to ostanemo kot prvobojniki pravice. Mi prvi in najbolj zapostavljeni pokazimo, da hočemo, da vlada povod duha boji, duha stvarnikov in ne duha stvari. Mi hočemo, da postanejo besede dejanja, da postane papeževa beseda v socialnih okoliščinah naša lastnina, naš temelj, stebel in zastava vsega našega kulturnega in strokovnega udejstvovanja.

V tem je naša smaga!

Odlikovanje tobačnega delavstva

V današnji materialistični dobi, ko vse stremi le za osebnimi koristmi, je čestokrat, posebno delavce odnirjen od pravičnega dela, ki bi ga imel prejeti za svoje delo. Danes ni več pravega merila za pravičnost, danes je vse skupaj do mozga prepojeno z materialistično-kapitalističnim duhom, zato tudi toliko zla na svetu, zato smo priče tolikih vnebovpijočih krivic, ki se dogajajo nad vsemi delovnimi stanovi.

Zato je človek presenečen, če vidi pri nekaterih delodajalcih vsaj del tiste pravičnosti do svojih delavcev, ki jim pripada po vseh božjih in naravnih zakonih. Tako je v soboto, dne 24. aprila, pozval ravnatelj ljubljanske tobačne tovarne 18 delavci in 1 delavca k sebi, da jim izroči zlata in srebrna odlikovanja za njihovo pridno in pošteno delo skozi dolgo dobo let. Ravnatelj je pri izročanju odlikovanj lepo povdaril, da so odlikovanci 40, nekateri celo 50 let, hodili točno na delo. Milijone cigaret in cigar je šlo izpod njihovih prdnih rok v svet. Mladi delavci in delavke naj zato te značajne, delavne in poštene delavke in delavce vzamejo za svetel zgled, kako je treba s pravo življenjsko vednostjo gledati na vse težkoče in neprilike, ki so v zvezi s služenjem kruha.

Odlikovanci bodo šli z majem v pokoj in bodo dobivali pokojnino po II. in III. kategoriji. Pravično bi bilo in šele prava nagrada za 40 oziroma 50 letno požrtvovalno pošteno delo, da se tem delavcem, ko bodo upokojeni, da pokojnina ne po kategorijah (po kvalifikaciji dela), temveč po odsluženih letih, kajti vsi ti delavci so bili sposobni opravljati tudi vsa višja kvalifikirana dela. Če bo uprava tobačne tovarne napravila tako, bo ravnala v resnici socialno in pravično.

Resolucija Zveze združenih delavcev proti ukinitvi § 219 obrtnega zakona

V 4. številki letošnje »Bodočnosti« beremo: Tovariška naša delavska kat. strokovna organizacija Zveza združenih delavcev je z ozirom na ukinitve § 219 obrtnega zakona poslala dne 5. aprila kr. vladi in posebej gg. dr. Milanu Stojadinoviču, dr. Antonu Korošču, dr. Mihlu Kreku, dr. Dragiši Cvetkoviču resolucijo, v kateri apelira na kr. vlado, da razveljavi ukinitve § 219 obrtnega zakona. Tudi mi nameščenci se pridružujemo delavstvu v njihovi upravičeni zahtevi in prosimo merodajne činitelje, da se zganejo in dajo delavstvu nazaj one pravice, ki so z ukinitvijo § 219 obrtnega zakona okrnjene.

Resolucija se glasi: »V letošnjem finančnem zakonu je v čl. 87, točki 9 določeno: Delojemalce pri rudarsko-topilniškem podjetju, zaparovan pri Bratovski skladnici, nima v primeru sprejema v službi ob boleznih ali nesreči pravice do plače s strani podjetja v smislu § 219 zakona o obrtnih.

To določilo težko in skrajno krivično zadeva vse rudarje in kovinarje, ki že itak živijo v skrajno bednih razmerah. Krivično je to določilo zlasti zato, ker razveljavlja določila obrtnega zakona samo za dve kategoriji delavstva, t. j. za rudarje in kovinarje, dočim bo ostalo to določilo za vse ostale kategorije delavstva še v naprej v veljavi.

S tem se ruši pravna sigurnost, s tem se širi nezadovoljstvo in daje temnim elementom orožje v roke za boj proti pravnemu redu v državi.

Apeliramo na kr. vlado, da najde način in možnost, da se čl. 9 § 87 razveljavi in dopusti neokrnjene one itak skromne pravice, ki jih ima delavstvo po obrtnem zakonu.

Naša socialna borba

Telesna in duševna beda človeštva je dosegla svoj vrhunec. Kdo je povzročil to gorje? Ali ni to povzročil kapitalizem? Ta je, ki se je polastil kulture in gospodarstva in s tem zastupil in razkrojil tiste osnove, ki so od nekdanj tvorile temelj za srečo človeštva. Danes ne vlada pravičnost. Delovno ljudstvo ne poseduje drugega, kakor svojo te-

lesno in duševno silo, ki jo prodaja kapitalistu. Proletarij ustvarja, a od svojega dela ne dobi vajo vsega! Zakaj je tako? Zato, ker so povsod odrinili Boga! Boga ne marajo, ker On je pravičen, ker On odgovarja točno in jasno na vsa velika vprašanja, tudi na vprašanje kruha. Krščanstvo je razbilo sužnost, uničilo je poganstvo, ki je priznavalo samo nekaterim ljudem človeške pravice in človeško čast. Vrnilo je sužnjem in vsemu človeštvu pravo dostojanstvo. Delavci čutijo to in se kljub svoji zapuščenosti in revščini oklepajo z vsem srcem in z vso globino duše Njega, ki je bil sam delavec sin.

DOBTINE

Se enkrat: Kongres. Na pojasnilo »Delavske Pravice« kratko ugotovljamo: Junija 1926 se ni vršil kongres Krekove mladine in za 10. maj 1936 ni sklican kongres Mladinske zveze, temveč je bil obkrajat sklican I. kongres kršč. soc. delavske mladine. Ker pa štejemo navadno zemljani vsako število samo enkrat, moralo upravičeno sklepati, da gre pri letošnjem kongresu za zatajitev prvega ali pa za cilji današnje kršč. soc. mladine drugi kot so bili pred deseti leti. Isto smo rekli tudi zadnjič.

Sirite in naročajte delavski tisk! Naj ne bo nobenega katoliškega delavca brez »Delavske fronte«. Naroči se pri upravi v Mariboru, Koroška c. 5.

Služkinje in božja zapoved. Po poselskem redu, ki je v Sloveniji doslej v veljavi, je izrecno določeno, da mora imeti služkinja zadostno priliko, da ob nedeljah in praznikih opravi svoje verske dolžnosti. Ob priliki kongresa delavskih zbornic je bil sprejet na anketi služkinj v Belgradu osnutek novega zakona za gospodinjstvo osebe, ki bi naj veljal za vso državo. V ta osnutek so sprejete skoraj vse določbe našega poselskega reda. Osnutek pa ne vsebuje določila o prostosti za časa vršenja verskih dolžnosti. Temu se ne moremo čuditi, če vemo, da so igrali na anketi glavno vlogo lino marksisti, ki so osnutek tudi sestavili. Ti se niso in se ne bodo borili, da bi imeli uslužbenci prosto za vršitev verskih dolžnosti. Manj moremo razumeti, kako je mogoče, da celotno zastopstvo krščanskih organizacij ni storilo v tem oziru svoje dolžnosti. Kot priznava »Gospodinjstva pomočnica«, se je zastopnica belgrajskih krščanskih služkinj energično zavzela za pravilno stališče, dočim se ljubljansko zastopstvo v tem oziru ni zganilo. Tudi poročilo o anketi, ki ga je izdalo centralno tajništvo delavskih zbornic, nikjer ne piše o kakem protestu ljubljanskega strokovnega tajnika v tako načelno važni stvari.

Volitve ameriškega predsednika. Predsednik delavske zveze Združenih držav je izjavil, da se bo prihodnja volilna borba vodila na podlagi boja proti sistematičnemu delu Vrhovnega sodišča, ki je odpravil zakone, koristne za delavce.

Markisti in vera. »Delavska politika« piše v št. 32: »Veliko je oficijelnih praznikov, rdeče so zaznamovani na koledarjih, drug drugemu so enaki, eden bolj brezpomemben kakor drugi.« Zopet lep dokaz verske strpnosti marksistov, kaj ne, prijatelji enotne fronte proletarijata! In taka je tudi verska svoboda v Rusiji. Na papirju svoboda zaradi inozemstva, vsak dan pa smešnje vere in preganjanje onih, ki so versko in katoliško zavedni.

Poraz socialistov. V sarajevski podružnici zagrebškega Merkurja so vladali do zadnje skupščine marksisti. Ko so pa videli na zadnji skupščini, da bodo ostali v manjšini, so jo zaključili. Za sledečo skupščino so za svoje pristaje proglasili abstinenco. Podružnice v Sarajevu zato še ni konec. Na zborovanju dne 17. aprila je dobila lista krščanskih in ostalih narodnih nameščenec 150, nekakšna nevtralna pa 38 glasov. Tako so izgubili marksisti podružnico, v kateri so vladali 10 let. To je tudi vzrok njihovih gonj za odpravo samostojnih nameščenskih bolniških blagin.

Kdo vlada svet? Med sto največjimi bankami v Združenih državah je pet bank, ki imajo nad 1 milijardo dolarjev premoženja. Največja banka v USA je Chase National banka v New Yorku, ki izkazuje 2 milijardi 75 milijonov 131.244 dolarjev premoženja (okrog 105 milijard dinarjev). Cleveland ima tri banke, katere imajo nad 100.000.000 dolarjev premoženja, in sicer The Cleveland Trust Co., ki je po premoženju dvajseta banka v USA, druga je Central National, ki je na 43. in National City banka, ki je na 46. mestu.

Vse vrste usnja kakor: ševro, boks, lak, košice na rokavice v vseh najmodernejših barvah. Velika izbira prvovrstnih podplatov na drobno in debelo. Ovirarske potrebitne vesno v zalogi.

Damske torbice, aktovke, nahrbtnike, kovčke in šolske torbice. Vam nudijo po najnižji ceni trvdza

FRANC ER AVEC, založba usnja
Ljubljana, Stari trg 18

NIZKE CENE
dvokoles, otroških vozičkov, invalidskih vozičkov, prevoznih trikotnikov, riva nih strojev, cenik franco.

»TRIDUNA« F. RATZEL, LJUBLJANA, Karlovaška cesta 26
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 26

Náš domači zdravnik

A. D. — J. Prehrana med nosečnostjo naj bo navadna, t. j. taka, kakršne je žena navajena, najbolje je pač »kmetijska«, ki je pretežno mlečna in rastlinska. Kadar le morete, privoščite si kaj sadja ali zelenjav v sveži, sirovi obliki. Priporočam vam solato, pripravljeno s kislo smetano.

Ista. Močno boleče srce spada vsekakor v redno zdravniško oskrbo, ne v posvetovalnico.

K. P. — B. Pešanje vida v vašem primeru brčkone ne pomeni začetne mreže, ampak neko drugo bolezen. Pomenite se z domačim zdravnikom, ki vam te stvari razloži in vas sam sprejme v zdravljenje ali pa pošlje radi operacije v bolnišnico. Pa ne odlašajte predolgo, kasneje bo pomoč manj uspešna.

S. J. — P. Pečenje v požiralniku in želodcu po prestali zlatenci daje misli najprej na neozdravljivo vnetje ali »kamenje« v žolčnih potih, mogoče so pa tudi druge motnje v želodcu ali dvanajstniku. Posvetujte se z bližnjim ugodnim zdravnikom in pripravite se za večtedensko zdravljenje.

J. Č. — K. Prebavne motnje pri človeku slabotnih živcev in ki živi še v živčno razdražljivih okoliščinah, so tako zapletena zadeva, da bi se je upal lotiti samo prav od blizu in neposredno, ako bi mogel bolnika nekajkrat pregledati in njegove razmere spoznati bolj podrobno.

M. R. — D. Enoleten otrok, močno rejen, ki še ne hodi, je močno sumljiv angleške bolezni (rahite), ki je njegovi glavni znak omejevanje kosti; mogoče pa je tudi katera druga bolezen, kar treba zdravniško razpoznati na otroku samem. Brez zanesljive razpoznavne ni uspešnega zdravljenja.

Isti. Gnoloba vseh zob pri dvehletni deklici je morda izraz angleške bolezni ali katere druge motnje v presnovi. Brčkone ni bil otrok pravilno hranjen, tudi niso imeli njegovi slabotni zobki primerne opravila. Dajte otroka privaditi na grizenje, zlasti ko začne dobivati drugo, stalno zobovje! Kar v telesu ne dela, gine!

Isti. Ploski (najbrž zvrtnjeni) nogi pri odraslem človeku zboljšati je precej nevhvaležna naloga zdravniku strokovnjaku, ki ima neposredno pri rokah tak primer zanemarljive nakaze. Nekaj se da doseči s primerno obutvijo z vložki, potrebna je tudi skrbna nega nog.

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče.

vendar

more usak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO
z rdečimi srci!

Isti. Rdeč in srbeč pikčast spuščaj je skorajda v zvezi z nezadostno snago s te ali one strani.

Isti. Pravico do brezplačne bolniške oskrbe imajo svojci bolniškega zavarovanca; ali pritiče možu bolniške zavarovance taka pravica, ne vem in zelo dvomim o tem, ker bi bilo tako razmerje več kot čudno. Sicer pa poizvedite pri poslovalnici bolniške blagajne, kako je z zadevo. Dandanes je vse mogoče, tudi neverjetne stvari se dogajajo, nezakonski otroci imajo pri javnem skrbstvu več varstva kakor zakonski, kmalu menda začno dobivati pokojnino vdovci po javnih uslužbenkah.

Kmetijski nasveti

Zatiranje bramorja na druge načine. I. S. I. Marljiva vrtnarica pripoveduje, kako ona zatira bramorje. Ker je koristno slišati razne izkušnje, hočemo tu navesti njen način pokončavanja teh nadležnih vrtnih škodljivcev, seveda v izveščju. — »Pred kratkim ste v tem listu podali nekaj nasvetov glede pokončavanja bramorjev, teh največjih škodljivcev naših vrto. Ker dosedaj še nimamo popolnoma zanesljivega sredstva proti njim, hočem tudi jaz poročati o svojih izkušnjah. — Zelo priporočljivo je imeti čez zimo na vrtni kompostni kup, v katerem bramorji najraje prezimijo. Zgodaj spomladaj kompost presejemo, predno se mrčes razleze. Letos sem ga presejala že februarja, pri čemer sem uničila 73 bramorjev. — Na vrtni, kjer je veliko te golazni, je posaditi take sadeže, ki se junija že pospravijo. Tedaj samic gnezdi. V ta namen je najbolje zgodnji krompir, ki gre temu mrčesu najbolj v slast; vanj najrajši zanesemo svojo zalego. Pri izkopavanju pa moramo zelo paziti, da izkopljemo gnezda z jajčeci vred ali že z mladimi, ki jih pokončamo, predno se razlezejo. Lani sem na mali gredici krompirja našla 28 gnezd. Koliko stotin škodljivcev sem pri tem uničila! — Pri kopanju in pri lopatanju skrbno pazim na luknje. Če je ta navpična, sveža in gladka, tiči v njej bramor. V tem slučaju vlijem v luknjo z lijakom pol kavine žlice navadnega olja (dobro je vsako olje, pokvarjeno, slabo), nato pa takoj nekoliko vode, ki olje poplame do dna. Prav kmalu prikobaca iz luknje bramor ves masten, se prevrne in pogine. Na ta način sem jih že na stotine pokončala. — Potrebno bi pa bilo, da se vsi posestniki vrto odločno oprejo pokončavanja tega škodljivca, kajti posameznik se ne more ubraniti. Ponosi namreč letijo po zraku iz enega vrta na drugega in se povsod razpasejo. — To so moje izkušnje. Kdor kaj boljše ve, naj tudi poroča.«

Ravnanje s kalnim vinom. I. K. R. — Vino ste pretočili januarja meseca v drugo klet in je bilo popolnoma čisto. Sedaj se je pa skalilo ter menjalo svoj okus. Radi bi vedeli, če ga naj iznova pretočite ali kako drugače z njim ravnati. — Pretočeno vino gotovo ni popolnoma pokipelo, četudi se je tedaj očistilo. Sedaj, ko ste ga spravili v drugo klet, ki je postala s spomladaj toplejša, je začelo vino ponovno kipeči, pri čemer se je skalilo. Vino je vsebovalo še nekaj nepokipelega sladkorja, ki se sedaj razkrajja v alkohol in ogljikovo kislino. Mogoče je pa tudi to, da je prišlo ob pretakanju nekaj gosče vmes, ki se je sicer v pretocenem vinu kmalu sedela, sedaj pa ob ponovnem kipežu zopet dvignila. Zato se je tudi okus nekoliko spremenil. Se enkrat pretakati ne kaže. Najbolje je, pustiti vino na miru ter mu ničesar ne dodajati, kar bi morda preprečilo kipež. Tudi ga ne filtrirati, ker s tem dosežete čistost le za kratko dobo, potem bi se vino zopet skalilo. Pač pa vam svetujemo, da postavite veko prav na rahlo na odprtino, da v vinu tvoreča ogljikova kislina lahko vha. Kajti drugače obstoji nevarnost, da sod razžene, če je pretročeno zamašeno. Ko bo kipež prenehal, se bo vino učistilo samo ob sebi in tedaj ga lahko pretočite, če ga nameravate delj časa hraniti. Če ga pa hočete kmalu rabiti, tedaj ga ni treba pretakati.

A. Z. v M. — Voluharji v mladem nasadu so smrt za nasad. Kjer se pojavijo voluharji, tamkaj ni mogoče sadjariti, dokler ne odpravimo voluharjev. To pa ni tako lahka zadeva. Najbolj uspešno

M. K. — Lj. Zdehanje kar po tri dni zaporedoma je bolj redek pojav. Zdehamo, kadar se dolgočasimo ali se nam hoče spati, a ker je neverjetno, da traja tako stanje pri vas več dni po vrsti, domnevam, da je tisto možgansko središče, ki ureja zdehanje, pri vas bolj občutno in podvrženo tudi drugim vplivom, kakor je ponavadi dolgočasje ali zaspanost. V prejšnjih časih so ljudje tudi odličnih krogov mnogo njuhali zmet tobak in druge praške, kar povzroča kihanje in odganja zdehanje.

Ista. Kolcanje pri jedi, posebno tekočih jedil, vas rado nadleguje? Morda nerodno živite redko, če ne požirate z njimi preveč zraka? Morda se vam delajo v želodcu plini, ki se vam navzgor izpraznjujejo ali spahujejo? Takšno spahovanje je popolnoma različno od kolcanja ali hlipanja, ki pomeni krčevito stiskanje drobja. Kolcanje se rado pojavlja, kakor zdehanje, pri ljudeh razdražljivih ali kolebavih živcev. Dajte si, ako obe nadlegi, zdehanje in kolcanje, presegata mero znosnosti, preiskati svoje živčno stanje po strokovnjaku za živčne ali notranje bolezni!

Ista. Malenkostna čišča pri krepkem dekletu ne pomeni še bolezni. Če ni drugih motenj, ni treba nikakršnega zdravljenja. Pameten človek se ne praska, kjer ga ne srbi.

J. D. — S. Vnetje oči prenašate že pet let in sedaj sprašujete, kako si pomagajte? Domačih zdravil vam ne morem svetovati, ker ne poznam vrste vaše bolezni in ker menim, da so domača zdravila premalo uspešna pri tako zanemarljivi bolezni. Posvetujte se najprej z bližnjim zdravnikom, morda vas on sam prevzame v zdravljenje, sicer pa vas napoti ali v bolnišnico ali pa k strokovnjaku za oči.

M. B. — Lj. O bananah kaj sodim? Čudim se samo, da se pri nas, ki nas tare tolika gospodarska stiska, zametajo ogromne vsote denarja za tuje in drago sadje, dočim domače, po svoji kakovosti in hranilni vrednosti tujemu enako, pri nakupu pa dva- do večkrat cenejše sadje zastaja!

J. Z. — P. Raka se bojite, ker vam je umrla mati zavoljo raka na prsih? O dednosti raka pravda še ni dognana do konca, neposredno se rak redno ne prenaša po rodu, pač pa je brčkone dedne naklonjenosti do te bolezni in če se pridružijo k dedni naklonjenosti še znani ali neznan škodljivi vplivi, pa se izčimta bolezen, ki se dandanes iz neznanih vzrokov strahovito širi, a vendar izgublja že svojo strahoto, ker se da rak zanesljivo ozdraviti, ako se prične zdravljenje za časa. Ne begajte se torej brez dejanskega razloga, dejanskih bolezenskih pojavov pa ne zanemarljajte, naj se pokažejo kjerkoli!

Ista. Čir na želodcu ali dvanajstniku in rak? Ta vzročna zveza med čirami in rakom je med ljudmi splošno razširjena domneva, tudi v zdravniških knjigah se je marsikje bere ta trditve. V zadnjih časih pa raziskovalci in opazovalci dvomijo o dejanskem nastajanju raka iz čira, ker sta si obe bolezni, kolikor jih dandanes poznamo, popolnoma različni. Jaz sam, ki imam nekaj življenjskekušnje, nisem nikdar opazil, da bi se čir sprevrgel v rak. Nekoč sem staremu znancu, ki so mu zdravili dvajsetletno želodčno bolezen kot raka, šaljivo nasvetoval, naj spremeni razpoznavo »raka« v »zastarel čir«. To je bilo pred 7 leti, mož je še živ, želodčni rak traja kvečemu dve leti.

Vsem. Brez izkazila (izrezka ali glave) ali opravičila ni odgovora! Vprašanja, ki se naberejo do sobote, dobe odgovore ne tisto, ampak drugo, naslednje nedeljo, če jih je preveč, pa še kasneje. Za nujne primere je samo v naši banovini na voljo pol tisoča zdravnikov.

jih lovimo v času, ko ni na prostem drugega rastlinstva, kakor samo sadno drevje. Tedaj jih najlaže polovimo s posebnimi pastmi. Kako se to delo opravlja, vam bodo najlaže pokazali na vinar- skih in sadjarskih šolih v Mariboru, kjer imajo na razpolago najrazličnejše pasti. Te pasti nastavljamo v rove, v katerih smo zasledili voluharje. To napravimo tako, da odpiramo voluharjeve rove in odprtine zaznamujemo. Voluhar ne trpi v rovu preprija in pride rove zamašiti. Na tem mestu rovo ponovno odpremo in vanj nastavimo past. V katero se voluhar ujam. Seveda moramo voluharje tako dolgo loviti, dokler ne polovimo prav vseh. Ker pa prihajajo voluharji tudi še iz sosednjih parcel, bi bilo prav, da istočasno polove voluharje tudi sosedje. Stopite zato tudi z njimi v stike. Voluharje pa uspešno uničujemo tudi tako, da jim nastavimo v rove s železo pasto zastrupljeno korenje, nadalje jih pokončujemo lahko tudi s strelnim orožjem. To izvršujemo na ta način, da odpremo rove, in ko jih pride voluhar masiti, ga ustrelimo.

F. T. na K. — Nerodovitnost 12 let starih prtiličnih jablan ni nič posebnega. Že iz vašega opisa zemljišča je razvidno, da je zemlja razmeroma jako močna. Poleg tega je tudi dobro zagnojena s hlevskim gnojem in tudi z gnojnic. Vse to zelo vpliva na rast. Tudi obrezovanje veliko k temu pripomore. Kako tedaj prisiliti drevje k rodovitnosti?

Kakor moramo razbrati iz vašega opisa, imate najbrže take eorte, ki so po svoji naravi rodovitne. Zaradi tega bi ne bilo potrebno kako precepčanje sadnih dreves, kakor to vi razmišljate, pač pa je treba nujno spremeniti prehrano sadnega drevja v obliki gnojjenja. Vaše drevje ima na razpolago preveč dušika. Zaradi tega lahko prenehate za nekaj let z gnojjenjem s hlevskim gnojem in posebno še z gnojnic. Namesto s tega gnojila pa zagnojite na jesen drevje prav dobro z apnom in na spomlad s superfosfatom, kar oboje dobro podkoplji pod kapom sadnega drevja. V kolikor ne negujete rodnega lesa, obrežite tudi lesne pogonike bolj na kratko, t. j. da jih puščate bolj dolge. Če ima drevje veliko rodnih pogonikov, boste v kratkem dosegli polno rodovitnost.

Ker omenjate tudi obžagovanje, pazite, da ne boste drevja preveč obžagovali in iztrebljali le toliko, kolikor je nujno potrebno za redkost oblike. Drevje, ki je preveč oropano vej, sili v rast in rodovitnost trpi. Šele tedaj, če bi z navedenimi deli morda še ne uspeli, bi kazalo drevje tudi precepiti, ali pa tedaj, če ste si na jasnem, da sorte v resnici ne odgovarjajo. To pa itak morate vedeti, kaj ste kupili ali sami vzgojili.

Hotel „Madeira“

Vrboška (na otoku Hvaru) Dalmacija. Daleč na okrog je znan ta kraj ne samo radi krasnih plaž, velikih borovih gozdov in moderne hotela, temveč radi svoje pozicije, kjer absolutno ni komarjev tako, da lahko gostje nemoteno uživajo v čistem miru zabave.
Pension Din 50.— do Din 60.— dnevno.

Pravni nasveti

Stroški visokošolca za zdravljenje v bolnišnici. B. B. Sin, visokošolec, je nenadoma zbolel in ste nujno poklicali zdravnika, ki je odredil takojšnji prevoz v bolnišnico in je trajalo zdravljenje več tednov. Ker je sin zavarovan kot akademik pri zdravstvenem fondu, ste zahtevali povračilo stroškov, vendar zaenkrat brez uspeha. Vprašate, če imate pravico zahtevati povračilo vseh stroškov. — Univerzitetni zdravstveni fond ljubljanske univerze je izdal svoj »Bolniški red« in so dolžnosti in pravice članov v tem redu točno določene. Vsi člani se morajo posluževati le lastnega, določenega zdravnika. Le za prvo pomoč, v nujnih slučajih, če je fondov zdravnik zadržan, se smejo člani zateči k drugemu zdravniku na račun fonda. Stroškov zdravljenja v bolnišnici fond ne prevzame, pač pa da siromašnim članom na prošnjo, v kolikor ima fond sredstva, podpore za stroške bolnišnice. Svetujemo vam, da napravite s potrjenimi podatki o vašem siromašnem stanju nekolikavno prošnjo na Upravni odbor Univerzitetnega zdravstvenega fonda za delno povračilo stroškov. Brezpogojne pravice pa, z ozirom na določbe Bolniškega reda, do te podpore nimate.

Plačilo dolga. M. Z. V kratkem morate plačati bratu dedščino. Gotovine nimate, pač pa hranilne knjižice zaščitnih zavodov. Ker vas bo brat tožil, če ne plačate ob roku, vprašate, kako postopati, da bo manj škode. — Če bo brat zadovoljen z knjižicami na vašem posestvu, potem lahko pri domačem sodišču sklenete izvršljivo poravnavo, s katero se bo dala knjižica izvesti. Če pa brezobzirno zahteva gotovino, boste pač morali poskušati posojilo ali na posestvo, ali na knjižice, ali pa knjižice po dnevnih cenah prodati. Morda bo najugodnejše, če bratu odstopite parcelo v vrednosti dedščine v naravi.

Povračilo stroškov za vzdrževanje nezakonskega otroka. G. L. Tisti, ki je kaj potrošil za drugega, kateri bi bil po zakonu sam dolžan nositi tiste stroške, ima pravico zahtevati povračilo. Če je torej kdo vzdrževal nezakonskega otroka, ki ga je dolžan vzdrževati oče, lahko zahteva od njega povračilo stroškov.

Kje volijo javni uslužbeni. S. F. Po zakonu o volilnih imenikih se državni in javni samoupravni uslužbeni vpisujejo v volilne imenike one občine, v kateri imajo svoj službeni sedež. Ker je nastalo vprašanje, kdo vse se ima šteti za državne uslužbenca, je ministrstvo notranjih poslov izdalo tolmachenje, da je smatrati za državne uslužbence vse one osebe, katerih službeni odnosi so regulirani z uradnim zakonom in z zakonom o državnem prometnem osebju. V konkretnem primeru torej ne prihajajo v poštev samo uslužbeni v ožjem smislu (uradniki, uradniški pripravniki, zvaniki in služitelji) temveč tudi kontraktualni uradniki in dnevniciarji. Ne spadajo pa semkaj honorarni uradniki, dinarji in delavci, za katere ne veljajo predpisi omenjenih zakonov. Slednji volijo torej v občini svojega stalnega bivališča.

Renta za izgubljeni ok. A. B. Pravico do rente imate, dokler traja zmanjšana nesposobnost za delo. Ker je ta zmanjšana nesposobnost za delo gotovo trajna, boste tudi trajno prejeli rento, čeprav posebej kaj zaslužite.

Nesporazum radi zastopniških stroškov. S. V. P. V neki pravi se se med razpravo z nasprotnikom poravnali, tako da bi vam nekaj plačal, vsaka stranka pa bi plačala svojega zastopnika. Predno ste na to poravnavo pristali, ste vprašali svojega zastopnika, koliko bo vaših stroškov in je odvrnil, da bo 7000 Din, kvečemu 8000 Din. Ko je nasprotnik v smislu poravnave plačal večji znesek, si je vaš zastopnik odračunal 19.000 Din za stroške. Na vaš ugovor, da sta se drugače zmenila pri poravnavi, pa je odvrnil, da je takrat imel v mislih drug račun. Vprašate, če veže vašega zastopnika pri poravnavi dana izjava glede lastnih stroškov. — Svetujemo vam, da svoj spor pojasnite sodniku, pred katerim je bila sklenjena poravnava in ga prosite, da vam pove, koliko bi znašali vaši pravi stroški po sodni odmeri. Če bi ti stroški znašali manj, kot vam jih je zastopnik računal, potem zahtevajte od svojega zastopnika, da da stroške proti vam sodno odmeriti. Če bi pa znašali več, je verjeten ugovor zastopnika, da se je v naglici zmotil. Radi take znote ga ne bi vezala dana izjava in vam odsvetujemo tako negotovo pravdo.

Zgradarinska obveznost vpokojene žene. I. K. Na vaše vprašanje, če je vpokojena žena dolžna plačevati zgradarino kljub temu, da se peča izključno s kmetijstvom, smo odgovorili v nedeljo 5. aprila t. l. Pismeno ne odgovarjamo. Če morda nimate več dotične številke našega lista pri roki, vam ponovno povemo, da so samo hiše, ki služijo izključno kmetovalcem in njihovim delavcem za stanovanje po vaseh in vaših občinah, oproščene zgradarine. Vas vpokojenka, ki tudi stanuje v ženihi hiši, davčna uprava ne more smatrati za kmetovalca ali kmetijskega delavca. Zato hiša ni oproščena zgradarine. Zgradarina se odmerja po letni najemnini; pri zgradbah, ki niso dane v najem, pa po vrednosti letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje.

Sprejem v domovinstvo. K. T. Starši so bili sprejeti v domovinsko zvezo občine leta 1928. Najstarejša hči pa ni bila sprejeta, ker je bila tedaj že 21 let stara. Vprašate, če se šteje 10 letni rok za pridobitev domovinstva od dneva polnoletnosti ali od dneva dejanskega bivanja v občini. — Polnoletna hči, ki je tudi po sprejemu staršev v domovinsko zvezo občine, kjer prebiva, obdržala članstvo prejšnje občine, bo postala članica občine, v kateri biva, ko bo od polnoletnosti dalje bivala najmanj deset let v občini.

Graditve telefon. proge. D. J. Določba zakona o pošti, telegrafu in telefonu, da sme država graditi telefonske proge tudi na privatnih zgradbah, zidovih, strehah, podstrešjih, pročeljih, terasah, drevju in ostalem posestvu, ne da bi dajala odškodnino, ni v nasprotju z ustavo, kakor mislite. Ustava res pravi, da je lastnina zajemljena, toda takto pristavlja, da vsebino in obseg lastninske pravice določa zakon. Sicer pa gori navedeni zakon predpisuje, da mora država poskodbe, povzročene z napeljavo telefona, telegrafa, prog in kablov za javni promet, popraviti, škodo pa povrniti.

Posiljanje denarja iz Amerike. K. T. Samo zato, ker ste pošiljali denar iz Amerike, še nimate pravice, da vam oče izroči posestvo. Zato bo najbolje, da se z očetom lepo pobotate. Pravde ne svetujemo. Kmetijske zgradbe v javnih zdraviliščih niso oproščene zgradarine. K. D. Zakon izrecno pravi, da so tudi tiste kmetovalske zgradbe oproščene zgradarine, ki stoje zunaj okoliša mest, trgov in krajev, proglašanih za javna zdravilišča. — Torej kmetijske zgradbe v zdraviliščih niso oproščene. Kako je z vašim krajem, vprašajte pri domači davčni upravi.

Oženjen nabornik. M. J. Predložite naborni komisiji potrdilo o rodinskem stanju in o davkih. Če imate zakonite pogoje za oprostitve kot edini hranitelj družine, vam bo že naborna komisija to ugodnost priznala. Če pa nimate zakonitih pogojev, vam kakšno vzdvižovanje o tem, kaj bo, če boste moral odslužiti svoj kadrovski rok, ne more pomagati.

Grabda sosedovega hleva za stanovanjsko hišo. T. H. O podobnem slučaju smo pisali pred kratkim. Vse ugovore navedite ob priliki stavbnega oglasa,

ki ga bo odredilo županstvo na prošnjo sosedu z izdajo stavbnega dovoljenja. Občina lahko iz zdravstvenih razlogov zabrani tako zgradbo. Ako bi sosed kljub vašim ugovorom dobil stavbno dovoljenje, se pravočasno pritožite. Morda boste le uspeli.

Starost obrtnih učencev. T. I. Obrtni zakon predpisuje, da se smejo za učence sprejemati samo oni, ki niso manj nego 14 let stari, ki so dovršili najmanj osnovno šolo ali se drugače naučili pisanja in so telesno sposobni za dotično obrt. Drugih omejitev zakon nima in zlasti ne glede na višjost starosti. Pač pa imajo nekatere zadruge omejitve glede starosti, vendar je mogoče spregled.

Nove hiše in samoupravne doklade. S. F. P. Nove hiše, ki uživajo davčne olajšave, niso zavezane nobenemu samoupravnemu davku in nobeni samoupravni dokladi. Po našem mnenju se tudi gostiščina ne sme nakladati na take hiše. Upravno sodišče je v tem smislu že razsodilo. Sicer se pa poslužite pravnih lekov, da tudi v vašem slučaju dobite končno odločbo.

Poslovodja. O. B. K. Vsa vaša vprašanja more rešiti edino pristojno obrtno oblastvo, ko vložite prošnjo s potrebnimi dokumenti. Mi vam ne moremo povedati, kako bo obrtno oblastvo rešilo vašo prošnjo, ker so mogoča različna razlaganja in tolmachenja obrtnega zakona. Tudi je mogoča inštančna pot, če vam obrtno oblastvo prve stopnje povsem ne ugodí. Obrtni predpisi so v Sloveniji isti kakor na Hrvaškem, le praksa je morda v Sloveniji strožja.

Ustavljeno dražbeno postopanje. U. F. L. Iz izvršilnega spisa, ki ga lahko vpogledate pri sodišču, je točno razvidno, zakaj je sodišče dražbeno postopanje ustavilo. Če sami ne boste razumeli, prosite sodnika, da vam pojasni. V kolikor ste bili mnenja, da sodišče ni smelo tako postopati, kakor je postopalo, bi se bil lahko proti vsakemu sklepu pritožili na okrajno sodišče. Ugibati, kaj je smelo sodišče ukreniti in česa ni smelo, je nesmiselno, ako se niste poslužili pravnih lekov. Če vas je sodišče pozvalo, da morate plačati takso, bi bili morali to storiti, ako ste hoteli, da se uradovanje nadaljuje. Ako je dolžnik predložil občinsko potrdilo o tem, da je kmet in mislite, da to ni res, lahko pri sodišču predlagate, naj se to potrdilo preizkusi in razveljavi, ako ne odgovarja stvarnemu stanju. — Če ste vi mesto dolžnika plačali zavarovalnico, morate najprej dolžni znesek iztožiti ali pa skleniti z dolžnikom sodno poravnavo. Šele na podlagi pravomočne sodbe ali izvršilne poravnave lahko predlagate izvršbo proti dolžniku.

Neizplačana miloščina. M. N. Če vam je bila »miloščina« iz državne blagajne priznana, obrnite se glede izplačila ponovno na finančno direkcijo. Tam boste tudi izvedeli, zakaj vam je tako dolgo ne izplačalo.

Jamstvo moža za ženin davek. P. J. Zena je imela gostilniško obrt, ki jo je pa opustila in je ostala dolžna na davkih večji znesek. Vprašate, če mož jamči za davčni zaostanek žene. — Po pravilniku k zakonu o neposrednih davkih jamčita mož in žena vzajemno za odmerjene davke, če se davek radi odsvojitve nepremičnine, premičnine ali pravice ne bi dal izterjati od enega izmed njih. V vašem slučaju pa po našem mnenju o jamstvu moža za ženin davčni dolg, ki je nastal pred poroko, ne more biti govora, če žena ob poroki ni ničesar imela. Sicer boste pa prejeli od davkarje pismeno odločbo, če bo ona uveljavljala možovo jamstvo za ženine davčne zaostanke. Proti takšni odločbi se boste pa lahko pritožili na višje oblastvo.

Ograja ob sosedovi hiši. N. Če sosed ne bo ugovarjal in tudi iz javnih ozirov ni pomislekov proti postavitvi betonske ograje, boste isto pač lahko zgradili. V koliko pa bi bili eventualni sosedovi ugovori utemeljeni, bi se moglo presoditi, če bi bili isti znani.

Terjatev, ki poteka iz dedovanja. K. B. Pisali smo že v našem listu, da po uredbi o zaščiti kmetov ni smatrati za kmetijske dolgovne terjatve, ki potekajo iz dedovanja in torej takih dolgovov niso zaščiteni, toda samo v primeru, če dedič, odnosno, kadar gre za dedni odpravek, dedni odpravljenec pristane, da se terjatev izplača po vrednosti ob času izplačila. Ne moremo vam povedati, koliko časa bo pravda trajala, ako tožite. Če bo toženec zamudil ali pa na prvi razpravi priznal tožbeni zahtevek, je ista lahko takoj končana. Če pa bo tožbi ugovarjal, je trajanje pravde pač odvisno od obsega spornih vprašanj, dokazov itd. Če se bo stvar obravnavala na vseh treh stopnjah, lahko pravda traja preko enega ali še več let.

Prispevanje za vodovod. N. Če hočete biti deležni dobrot vodovoda, boste pač morali prispevati, kakor je sklenila zadruha. V koliko pa je sklep zadruge o višini prispevkov zakonit in če odgovarja pravilom, ne moremo povedati, ker nimamo pravil in tudi niste povedali, na kakšen način je prišlo do dotičnega sklepa.

Radi jame ogrožen zid. P. B. C. Če je sosedova na novo skopana gnojnična jama povzročila, da se je svet sesedel, tako da je stena sosedovega gospodarskega poslopja dobila razpoke in je nevarnost, da se podere, je dolžan lastnik jame ta svet tako utrditi, da ne bo v bodoče nobene škode za sosedovo poslopje. Poleg tega je dolžan že sedaj nastalo škodo sosedu-mejašu povrniti.

Sporne ozare. A. C. D. M. Pred tremi leti ste kupili od neke posestnice gozd, zraven katerega leži njiva, ki jo je ista posestnica že pred 13 leti prodala drugemu kupcu. Se ko je prodajalka živela, je rekla, da spadajo ozare, kjer lastnik njive sedaj pri oranju obrača živino, k gozdu in da mu je prodala njivo, brez ozar, vendar pa kljub temu lastnik njive vsako leto te ozare prav hitro pokosi in se jih dejansko lasti. Vprašate, če si je sosed že priposestvoval ozare. — Če je bila njiva prodana brez ozar, jih kupec njive tekom 13 let ni mogel priposestvovati, ker zahteva postava za priposestvanje 30 letno mirno uživanje. Tisti čas, ko sta bila njiva in gozd z ozarami v rokah iste lastnice, pa sploh ne šteje v priposestvanje.

Nezanesljiv stavbenik. J. N. S. Stavbeniku ste dali po podrobnem proračunu napraviti hišo. V proračunu je bila določena mešanica betona 1:12, stavbenik pa je v odstotnosti hišnega gospodarja mešal beton 1:16, celo 18, tako da je beton na več krajih razpokal in se da brez truda razkopati. Vprašate, če je upravičen hišni gospodar zahtevati odškodnino in kakšno. — Če bi radi slabega betona nastala kakršnakoli škoda, jamči stavbenik za vso, s slabim betonom zakriviljeno škodo. Poleg tega sme hišni lastnik zahtevati primerno znižanje plačila, v kolikor dokaže, da je bilo manj cementa porabljenega, kot je bilo proračunljeno.

ODREZITE

»SLOVENECEV SVETOVALEC«

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

»SLOVENECEV«, 3. maja 1936

Pomladanska legenda

Pred več stoletji je prišla v naše mesto kuga in je kosila in morila mlado in staro. Meščani so bili vsi obupani. »Oorje vam!« so ječali. »Z mukami moramo zapuščati ta svet, zakaj kuga nam vlada in preslabotni smo, da bi jo pregnali!«

Tedaj se je kuga, strahotna vladarica, tako zasmejala, da se je stresala njena krona iz črnih demantov. Uživala je, ker je bilo ljudi tako strah in so se je bali.

Toda veselje je zbežalo iz mesta, ki je bilo nekoč tako radostno. Kam je veselje odšlo, ni nihče vedel. Koliko časa je že poteklo odtekle, ko je veselje plesalo po mestu v svojih tančicah in izvajalo sončni smeh vsem meščanom!

Meščani se niso znali nič več ne smejeti ne žaliti. Poskrili so se v svoje temne, zaklenjene hiše, kjer so stene odmevale v njih vzdihih in jokih in stoku. Vsi so se skrili sprčo kuge in so se bali, da se ne bi dotaknili le roba njenega plašča. Le po enkrat na dan, zjutraj, ko so jim usmiljeni mešnihi prinašali hrane, so prestrašeni meščani odpirali okna.

Nekega pomladanskega jutra je sodarček Henrik nabijal svoje sode. V njegovi kamri je bilo vse temno, saj si ni upal pustiti ljubelega sonca vanjo, saj ni vedel, ali ne bi tedaj planila kuga k njemu. Prav nobenega veselja mu ni dajalo delo in pravkar je globoko zavzdihnil, ko je zaslišal naladno trkanje na oknu. Ker je vedel, da je potrkal po-božni menih, je vstal in odprl okno.

»Mir božji s teboj,« je dejal menih, ki je stal v pomladanskem soncu na prazni cesti. Dal je Henrik konček juhe, kruha, steklenico okrepčilne pijače in šopek vijolic.

Naglo je sodarček spet zaprl okno. A navzlic lakoti in žeji se ni dotaknil ne jedi ne pijače. Zamisljeno se je zadržal v šopek vijolic. Modre cvetke si je pritisnil na lice. Bile so sveže in še vse rosne in so nebeško lepo dehtele. Spomnil se je svojih otroških let, ko ga je njegov dobi boter odvedel v gozd in na polje in ga učil ljubezni do cvetic in živali. Spomnil se je prekrasnih pomladanskih dni, ko sta z botrom hodila po travnikih in poslušala žoljenje škrlatnečke.

Le kako mu je zdaj, kako je njegovemu staremu botru? Da je še živ, mu je bil že menih povedal. Henrik že dolgo ni bil pri njem, tako silno so ga morile skrbi in težave. »Le kako, da sem mogel pozabiti svojega najboljšega prijatelja?« se je ves skesan vprašal. Srce se mu je napolnilo z iskrenim sočutjem do starčka, ki je nemara tičal v svoji izbi in hrepenel po cvetju in lepih pesmih. »Pa če umrem, kar koj grem v gozd in natrgam cvetice za svojega botra!« je vzkliznil.

Naglo je pograbil klobuk in palico in stopil na cesto. Njegovi podkovani čevlji so škrtljali po tlaku. Meščani, ki si niso mogli misliti, kaj bi to pomenilo, saj že zdavnaj niso bili vajeni slišati krepke, moške hoje, so prav previdno in po malem odpirali okna in pokukali na cesto.

»Kaj ti si, Henrik?« so začudeno vzkliznili. »Kaj si upaš na cesto? Ali ne veš, da ugneš srečati kugo in če ona le dahne vate, boš koj umrl!«

»Saj sem se dosti dolgo bal in trepetal,« je od-

vrnil Henrik. »Zdaj pa moram nekoga razveseliti, pa čeprav bi umrl!«

Povedal jim je, kaj je bil sklenil. Tedaj so se tudi drugi zamislili. »Jaz imam staro mamico, ki ima rože tako silno rada,« je dejal nekdo. »Vse bi dala za trobentice. Kar s teboj pojdem v gozd in nabere trobentice za svojo mater.«

»Saj res, jaz imam pa starega strica,« je dejal spet nekdo. »Ni je reči na svetu, kar bi ga bolj razveselilo, ko mlado zelenje breze. Kar doždeva se mi, da mu moram prinesiti nekaj lepih vejic.«

Slednjič so si vsi zaželeli, da bi kakega svojca razveselili.

In tako so vsi poromali v gozd in si nabirali cvetja in zelenja. Nekateri so si narejali piščalke in so začeli veselo pisikati. »Dajno, tudi zapiskajmo in zapojmo kaj tem svojim starcom in star-kami!«

»Veste kaj,« je dejal Henrik, »ali menite, da ni tudi tam sredi mesta polno ljudi, ki ždijo v za-tohlih kamrah in koprnijo po pomladi? Če vam je prav, okrasimo se z zelenjem in s cvetjem in pojdemo na glavni trg in pred vse hiše in zapiskajmo in zapojmo kaj!«

»Izvrstno!« so vzkliznili vsi. »Mogoče bodo lepe cvetke porajale novo zaupanje in upanje v njih, saj govori vsak listič in vsaka roža o zmagi življenja in o vstajenju iz zimskih noči in od smrti!«

In vsi so se odpravili in so vsi okrašeni in pisajoči stopali po zapuščenih ulicah nesrečnega mesta. Meščanom se je zdelo, ko da poslušajo žvrgolenje piščev. In še nekoga so prinesli izlet-niki s seboj: prinesli so veselje. Veselje je bilo če-pelo na tisti brezovi veji, ki jo je bil odlomil Hen-rik, in je tako trdno spalo, da ni niti čutilo, ko se je bila veja odčesnila. Henrik ni bil zapazil ve-selja, saj je bilo že tako drobno in majhno, da je bilo zavito v brezov list.

Ko se je širilo petje in piskanje po mestu, so se okna na stečaj odpirala in zvoki pesmi so plali v zatohle izbe in so prepodili vsu strahoto in gro-zoto. Veselje pa, ki je se zmeraj spalo v lističu, se je zbudilo in je začelo čudovito naglo rasti. Henrik je čutil, kako je bila brezova veja težja in težja in mahoma je zapazil, da ima veselje v na-ročju. Tedaj je zaplesal on in vsi so zaplesali.

Izmučeni ljudje so pozabili na vse trpljenje in grozote. Lica so jim zažarela in vzkliznili so: »Pomlad je prišla! In glejte: tudi veselje se je vrnilo!«

Zdaj so tudi začeli upati. Radostni vzklizi so zaorili po mestu. To je pa kugo tako zabolelo, da je vrgla na tla svoj bridič meč, ki je bila z njim prerezala nit življenja toliko ljudem. Meč se je razdrobil. V tem hipu je kuga zagledala, kako je dvignilo veselje svoje željo iz zlatih sončnih žar-kov. Tedaj je spoznala, da je konec njene oblasti. Kar je le mogla, je zbežala in je bežala daleč tja v puščavo, kjer se je skrivala v skalnato votlino. In hudovala se je na dobroto, ki je zbudila veselje iz težkega sna. Če se pa združijo ljubezen, dobrota in veselje v celoto, jih tudi najhujša oblast na svetu ne more premagati. (Švedsko M. Bergquist.)

Le kopljite naprej

(Sovjetska humoreska.)

Pravijo, da znaša v Ameriki poraba papirja povprečno po petindvajset kilogramov letno na osebo. Ta je res dober! Morebiti ga rabijo za senzacije v joku ali kaj?

Na Američani izdelujejo iz papirja kozarce, belečnice, krožnike. V Ameriki stoji poleg vsake pipe a pitno prekuhanu vodo tudi kup papirnatih kozarcev. Kdor se napije, takoj neusmiljeno za-žene svoj kazarec stran. To je baje jako pripo-sodljivo zoper nalezljive bolezni. Razen tega seveda tiskajo knjižice, in vsi si menda vsak dan dopisujejo drug drugemu.

Pri nas je, žal, drugače. Pri nas porabimo pre-malo malo papirja. Sploh, če slišimo besedo »pa-pir«, obuja prej grde kakor prijetne spomine. Do-mišljaja nam takoj predoči različne izkaznice, ra-čune za elektriko, pivnički sličice golice za brzo-javke, na kateri se razležejo vse črke, ali grozo-vitje poštne ovitke, ki bi bili primernejši za pokri-vanje kislega mleka kakor za pisanje naslovov. Zdi se nam, da se bo takoj razlegel hreščec glas poš-nega uradnika, ki se bo zadržal v odgovor na ponižno prošnjo: »Saj pravim, da nimamo ne ovitkov ne pisemskih papirja! Kam silite vedno naprej!«

Vrabcu! A mi sanjamo, da bi bilo pri nas čim več papirja, da bi se prodajale na vsakem cestnem oglišču knjižice in druge knjižice, da bi postalo narav-nost prijetno opuščati v nabiralnike čedna pisemka. Mi bi radi videli kratko in malo narobe svet. Mi veliko pričakujemo od naših papirnic. Vse to na-

laga našemu neizprosному očesu dolžnost, da se ozremo po naših virih.

Ena, dve, tri! Naše neizprosno oko je že ujelo papirnico nad mirno rečico Sjaeja. Naše obrvi se naježijo, oči švigajo bliske, in naša obledela usta nehote šepetajo: »Glej ga vrabca!«

Sjasijska skupina tovarn ima nalogo omogočiti od zunanjih neprilic popolnoma neodvisno izde-lovanje papirja. Okoli velike papirnice se stiskajo kakor piščeta zraven kolkje vsi potrebni pomožni obrati: žaga za les, mlin za cunjce itd. A neka vi-soka živina, ki je dospela iz Moskve v to na-predno industrijsko središče, je zagledala name-sto napredka blato, hribe smeti in starokopitno ročno delo. Ta visoka osebnost se je najbolj za-čudila, da ni imela tovarna niti lastne železniške proge. Delavci so kar natovorili samokolnice z izvarki in zlimo, pa jih s kregom lastnoročno po-rivali naprej. Seveda so zvrnili te samokolnice na dvorišču prav blizu. Na ta način so našle pred poslopji gore, prave Alpe smeti.

Visoka osebnost je, kaj pa, takoj imenovala različne odbore in pododbore. Slednji so soglasno sklenili, da najprej zgradijo ozkotirno progo. Na-ročili so železniške vozčke in to in ono.

Dobro, delo je veselo napredovalo. Pridne roke so pričele krciti progo, da bi položile trač-nice. Nenadno so se vsi zavzeli. Izpod načetega hriba smeti so se prikazale neke tračnice. Glej ga vrabca, kaj pomeni ta prazgodovinska najdba?

Kulturni listek

Versko življenje Bolgarov

(Pismo iz Bolgarije)

Pokristljanje Bolgarov — Rim ali Bizanc? — Bogomili

Bolgarski narod se je stvaril tako, da so se združili oni deli bolgarskih okrajcev, ki so prišli, maloštevilni, v drugi polovici VI. stoletja iz Azije in so turanskega izvora, s Slovani, ki so se ustali razmeroma zelo številno po Balkanu. Slovani so bili že v velikem številu pridobljeni za krščanstvo, ko je kralj Boris leta 866 proglasil s posebnim od-lokom krščanstvo za državno vero in obenem iz-treblil poganstvo med Slovani in Bolgari.

Bolgarskega kralja Borisa so vodili predvsem državni razlogi, da se je oklenil krščanstva. Po-vozd okrog je videl same krščanske rodove in pri spreobrnitvi mu ni lebdel pred očmi samo cilj, da bo s tem kulturno dvignil svoj narod, ampak potom krščanstva je hotel skleniti trajno vez, ki bo družila gospodujoči rod Bolgarov s Slovani, podložnimi ljudskim množicam. Dolgo je nihal med Rimom in Bizancem. Bizanc je bil vabljiv zaradi lepe slovanske-bizantinske tradicije, od tu so prišli blagovestniki, alfabet, svete knjige, ki sta jih v namene širjenja krščanstva napisala sve-tla brata Ciril in Metod.

Toda sprejeli krščanstvo od carigradske strani je pomenilo tveganje, da pridejo s kulturnimi vplivi tudi politični, ti pa v škodo bolgarske svobode.

Zato se je kralj Boris najprej obrnil na pa-peža Nikolaja. Toda že je cerkveni zbor v Cari-gradu (870) določil meje med Rimom in Bizancem in s tem rešil vprašanje cerkvenih interesnih pod-ročij. Bolgarsko ozemlje je pripadlo k bizantinski vzhodni cerkvi in s tem je njej pripadla naloga, da širi krščanstvo med Bolgari.

Po kratkotrajnih borbah in odporu je bila Bolgarska pridobljena za krščanstvo in je vsto-pila s tem v krog civiliziranih narodov.

Že v X. stoletju, za dobe Simeona Velikega, je tu vzklila slavna kultura, prva med Slovani.

Toda pomisleki kralja Borisa proti Bizancu so se izkazali za zelo utemeljene, kajti že 152 let pozneje, odkar so Grki tod ustali krščanstvo, je Bolgarska podlegla navali vzhodnega cesarstva in je bila v letih 1018—1186 premagana in spre-menjena v grško provinco.

V drugi dobi krščanstva, vse do leta 1393 je narodna bolgarska cerkev lepo uspevala, ker so jo ščitili kralji in plemstvo. Toda borili se je mo-rala proti razkrojnemu duhu sektarstva, posebno proti bogomilom, ki so imeli veliko oporo v ljudskih množicah.

Vzroka razkroja je iskati v dejstvu, da se je bilo krščanstvo ustalilo v deželi bolj z oblastnim odlokom kot pa z misijonstvom med narodom. Kmet je še nadalje veroval v vraže in poganska božanstva. Duhovščina in krščanski obredi so mu ostali tuji in vneseni od zgoraj. Zato je slabo razumel jedro nove vere in mu ni mogla prirasti k srcu. To pa tem manj, ker je bilo ljudstvo okle-njeno v fevdalni sistem, v čigar zgradbi se je poleg kralja in plemstva nahajala tudi duhovščina.

Take razmere so mnogo doprinesle, da se je mogel sektarski bogomilski duh neovirano širiti in da je igral tako važno vlogo v dobi od X. do XV. stoletja v Bolgariji. Prekoračil je meje rodne države in se širil po Bosni, Albaniji in še dalje, po srednji Evropi, Svcici in Franciji.

Bogomile smemo upravičeno smatrati za pred-hodnike Husa, Kalvina in vsega reformacijskega gibanja v Evropi.

Ustanovitelji bogomilstva je bil pop Bogo-mil (X. stol.). Z pred njim so priselenci iz Ar-menije, Sirije in ostalih maloznakih pokrajin, ka-tere so bizantinski vladarji naseljevali po Bol-gariji, Trakiji in Makedoniji, širili tod dualistična verovanja, n različne sekte, kot manihejska in masalijska, so bile zelo znane. Bogomil jih je le združil in obenem obdržal mnogo običajev in narodnih praznikov, ki so ostali še iz predkrščan-ske dobe.

Vsi so se napopirali močnim. Kopaš se na-prej. Oprostite, kaj pa je to? Zagledali so nove brezhibne tračnice in na tračnicah so stali vozčki. Lepa reč! Kaj to pomeni? Izkazalo se je, da je pred njimi popolnoma gotova ozkotirna železnica a potrebno zalogo krasnih čednih vozčkov. Tu je izbruhnilo splošno navdušenje. Vse se je drlo: ura!

Odborniki so se prepričali, da ne bo treba razmetavati narodnega premoženja in zahtevati denarja od državne sestradne blaginje. Vse je bilo že narejeno in pripravljeno. Železnica je samo ča-kala na otvoritev, da bi stekel prvi vlak.

Strokovnjaki so začeli ugibati, kako je to mogoče? Najbolj čudno je bilo, da so zgradili Sjaško tovarno pred kratkim. Njena otvoritev se je vršila v zvezi s proslavo desete obletnice okto-brske revolucije, leta — piši in reci — 1928.

Pikapolonica

»Danes je prvi maj,« sem dejal kovaču Pankraciju.

»Ali ga ne boš nič obhajal?« sem ga dalje sprašal. Kovač je molčal, si grizel brke, stal razkačen in srdit ko zid ob nakovalu in je zaviltel kladivo tako visoko, ko da bi mi hotel razklati glavo. Na uho povedano: Mojster Pankracij je bil danes sla-be volje, čepico je imel postrani na glavi, skoraj na ušesu. Zakaj? Pomočnik mu je bil pokvaril dva metra železa, vajenec mu je strl klešče in ko je iz kuhinje zaslišal smeh, mu je jeza kar vzkopila in udarjal je s kladivom ko nor. In nato je s pestjo tolkel na kuhinjska vrata, da so se žena in otroci kar preplašili: »Jo, očeta je spet hudoba...«

Kovač Pankracij pa je rohnol po kovačiji, spo-dil je pomočnika ven, oklofutal je vajenca in se srdito ozrl na kuhinjska vrata: »Vsi, vsi ste krivi, da je vse narobe in da ni ne dela ne denarja! Kaj pa zmorete? Nič! Pišite me...«

Puhal in sopihal je, modričast dim je plaval pod stropom in oglje se je iskriilo v žerjavi.

Tedaj se je orjak razbesnel nad železom: ko-val in vrtil in nabijal ga je, tako glasno, tako trdo, da so krog in krog plesale iskrece se zvezdice, da so jekleni opitki trčali okrog in sikaje padali v luže. In Pankracij je štel udarce, črno nakovalu je pelo ko zvon: bim — bam — bum — bim...

Mahoma je kovač prenehal, si z nartjo obrisal saje s kosmatih lic in se je zagledal: Glej, pikapo-

lonica temu je postala vodotoka, kaj je vse prevzelo.

Seveda ima ta pojav svoje varoče. Saj vama, da so delavci in uradniki pčice sečivke, ki zločijo s trebuhom za kruhom vedno v nove kraje. Vama tudi, da nočejo preveč sovražitki smeti. Umazana tovarna se jim nbi boji domača. Saj razumemo, prijateljski, ampak vse skupaj je vendar nekam čudno.

Veste kaj? Le kopljite tako naprej! Kdo va, kaj vse še boste lahko odkrili? Morebiti je pri va pokopana v smeteh celo še najmodernejša nova papirnica?

Kako nam bi prav prišla! Dobili bi potem letno in na osebo malo več papirja. In poraba pa-pirja je merilo splošnega kulturnega napredka. Koliko pesnikov je opevalo to zlato reonico! Mih. Zoščenko.

Simon, ki je pomagal križ nositi

(Za današnji praznik najdbe svetega križa)

Kaj kričite, ko divje zverji? Ali ne privoščite temu kravečemu, da se odpočije, da si vsaj malo oddahne? Ali se naj kar precej opoteče dalje? In zakaj se zdaj razgledujete; zakaj motrite množico? Zakaj se mi režiš v obraz, ti hudičevu seme, kaj mi namigavaš z bičem, zakaj zapoveduješ, da naj pridem bližje? Kaj hočeš od mene? Kaj? Jaz naj bi temu človeku pomagal križ nositi? Kdo pa je na smrt obsojen — ali sem jaz ali je tale Jezus iz Nazareta? Zahtevam, da vprašate Pilata, ali mo-ram jaz, ki nisem ničesar zakrivil, pomagati zločin-cu nositi križ! Kaj me brigajo vaše postave! Tu ni vojna in ne morete me rekvirirati kakor v vojni, da naj vam pomagam! Pustite me! Sem sam zadosti truden. Kmet sem in sem stal v pekočem soncu na njivi in sem razkopaval zemljo, da bo kaj rodila in boste vi imeli kaj jesti! Le kako morete kaj takega zahtevati od mene? Ali ne vidite? Les križa je okrvavljen in sedem dni bom nečist in ne bom mo-gel obhajati velike noči in svoj živ dan, notri do smrti, bom v sramoti, če si bom naložil na rame križ izobčena! Stran z bičem! Ne tepsti, ne tepsti! Saj ga bom nesel, saj bom storil, kar ukazujete!

Sem s križem in hajdi! Stran izpred oči ljud-stva, ki je priča moji sramoti! Zakaj še ne gremo? Seveda, brez tega Jezusa iz Nazareta ne smemo oddot. Če boste najj pozabili, se pač torej, da bi mene prisilili, da prevzamem njegovo vlogo. A bolj nežno bi ga pa že mogli vzdigniti, bolj nežno! Za-kaj ga pa celrate kvišku, zakaj ga bijete? O, vi, ki ste vajeni same krvi... Gleda me; Jezus iz Na-zareta me gleda skozi kri in solze. Veke njegovih oči se dvigajo ko peruti in izpod njih stopa pogled, kakor bi angel iz Najsvetejšega stopil iz templja: ves ognjen in ves zlat. On, ki bi se moral smiliti vsem stvarim na zemlji, me gleda, ko da bi od nje-ga prihajalo vse usmiljenje! Ali vas še ni tako po-gledal, kakor je mene zdaj? Ali je ta pogled, ki more spreminjati srca, pred vami pritajil? Nočem vas tega prositi, toda — če bo mene zadel bič na-mesto njega — ne bom nič z očesom trenil in bom vesel, da bo imelo njegovo krvavo telo eno bole-čino manj. Da, ve žene iz Jeruzalema, ki se jokate radi njega in si trkate na prsi: tudi jaz se pridru-žujem vašim tožbam! Ne mislite, da sem nem: moje srce ječi in toži ko vaša usta!

Slednjič gremo vendarle dalje. Noben vojak te ni poglal naprej; ti sam si nadaljeval križev pot. Na koleh nosijo table mimo; so jih pač šele zdaj napravili. Ne morem se ozreti, križ mi zapira po-gled; sicer bi mogel brati, kaj je na tvoji tabli. Jezus iz Nazareta, in bi spoznal tvojo krivdo. Tam pred spovedom ko nesejo. Ali je tista velika, sred-nja, tvoja? Kaj pa je napisano na njej? To je tudi skrivnost zame, a ta me ne skeli tako, kakor tista, ki je v tebi skrita in ti daje moč, da stopaš močje in brez tožba naprej, ko si sam vreden vsega usmi-ljenja, pa imaš še usmiljenje z drugimi! Nekomu pomagam nositi njegov križ, a ne vem, kaj je za-krivil; grem pred njim in imam svojo glavo ondi, kamor jo bo on kmalu v smrti nagnil, pa ne vem, kdo je ta človek! Kako je križ težak! Dva ga ne-seva zdaj in jaz, ki sem zdrav in krepak, sem tihi, ki vzdihujem. Ko bi si vsaj mogel obrisati pot s čela! Ne morem, ne smem: križ bi se prevrnil in rama tega ubogega človeka v bolečinah, bi to občutila.

Ljudstvo stopa z nami in s svojimi znojem pla-čnje vstopino, da more gledati to igro. Tu je moja njiva. Če bi bila taka ko ljudje, me ne bi nič več pustila k sebi, ker pomagam obsojencu nositi križ. A tu je Golgota, beli hrib, kjer se do stennilo za-te tri človeke. Jastrebi se spreletavajo nad njim, rablji hodijo tod, grobarji čakajo tu. Kdorkoli je ondi, bo vedel, ne da bi videl teh naših križev, da se bliža obsojenec, ki so ga že bičali; zakaj, steber hodi z nami, drugačen steber, ko tisti Gospodov iz planovov: Belcebubov je ta steber, pleše in brečči, saj je sestavljen iz mrah in mrčesa...

Zakaj je mož bolečin nenadoma vztrepetal? Skozi les občutim. Glavo obrača. Ta kretanja kri-življenje vije v križ, trnje se zvija ko kača za-lega. Kam gleda? Ali ga je groza in ne mara gle-dati na Golgotu, na ta hrib, ki je podoben lobanji in ki bo tista posoda, kamor bo izlil svojo kri?

In kdo kleči ondi kraj poti? Zenska je, skoraj ko dekla; dekla, ki je ko kraljica! V prahu leži. Njena bolečina je tako silna, da je še v obleko pre-sla: vsa je zavita vanjo, ko v divji morski val obrežja iz Kirene. Nemo izteza roke, resnično, tako izteza roke svoje roke po sinovih. Toda oči njene sina ne morem videti. Ali bodo svojo mater manj obdarile, kot so mene? Tvoj sin — o — tako ročilo je brez dvoma knjiga Concordo, imenovana »skrita knjiga« hraniš jo io v mali vasi 25 km od Monze v Italiji. Drugo sorodno be-sedilo so našli na Dunaju. Na dunajskem izvodu je na robu opomba, da so bile podobne knjige po Bosni, Lombardiji in v Toskani. Ta »skrita knjiga« je bila sestavljena po grškem izvirniku in je bila iz bolgarsčine prevedena v srbo-hrv. (bosansko narečje). Latinsko besedilo naj bi bilo prevod iz bosanskega izvida. V srednjem veku je bila ta knjiga zelo priljubljena; povsod jo je spremljalo neko skrivnostno ozračje, dokler ni padla v roke inkviziciji, ki jo je shranila v knjiž-nico, odkoder so jo obelodanili jezikoslovci.

Druga znana bogomilska knjiga je bila »Pri-kazen Izajin«, ki je bila iz izvirnika v grškem jeziku II. ali III. stoletja prevedena v živ bolgarski jezik. S hruškim upadom je izgnila tudi bogo-milska sekla. V Bolgariji, Bosni, Albaniji, povsod so bogomili po največ prešli v islam, nekaj jih je prestopilo v pravoslavje, najmanjši del pa h katolicizmu. Bolgarski pomisljeni bogomili so se imenovali p o m a k i; ti so ohranili bol-garski jezik in narodne šege. Se danes je okoli Rodopske planine okrog 300.000 pomakov. Veliko žalostnejša je bila usoda zapadnih bogomilov; ti so se pokoravili bolgarski verski občini, čeprav so se drugače imenovali. Z verskimi zborovanji so vzbujali pozornost papežev. Organizirale so se križarske vojske zoper Albigenze v Franciji in od ogrske strani nad bogomile v Bosni.

Do krvavih vojskah je izgnila ta verska lo-čina skoraj povsod, toda ostal je njen duh v za-padni Evropi, duh, ki je bodril k verski refor-maciji; na Vzhodu je pa živel naprej v legendah in ljudskih običajih. Bogomilstvo je obenem zelo vplivalo na razvoj duhovščine, pravoslavne in tudi katoliške. Dovzočilo je, da se je osnoval nov red, dominikancev, ki je še danes zelo razširen po Bosni, Albaniji in tudi na Bolgarskem.

V svojo škodo južni Slovani še danes nima-mo raziskanih odnosov, ki bi nam bili po bogo-milstvu, in to prvo, skušali družiti s svojimi mo-ralnimi in religioznimi vezmi Slovane na jugu k človeškemu in narodnemu ideali. — Dr. Člov.

mirno nese križ! Nobenega trepetu ne čutim več skozi les. Če bi ne videl, kako je njegova glava obrnjena k tebi, se zdaj obrnjen, ko smo šli že mimo, pa bi mislil, da si rodila srce iz kamna!

Zdaj smo že naprej. Nič več ne ališiš naših korakov, ki zamirajo v pesku. Toda drugi, bujli koraki, koraki muke najstrašnejšega trpljenja bodo pripotali skozi ozračje k tebi in ti bodo strli srce. Beži, beži, ti pravim, beži, preden bodo zadoneli udarci s kladivom!

In tako zares nosim križ. V stopinje izobčenca in na smrt obsojenega polagam noge in požiram prah, ki ga dvigajo njegove opotekajoče se noge in nisem zato nič nejevoljen nanj. Rama me boli, a ne tožim. Sonce me žge, žejen sem, muke me trpinčijo — a ne preklinjam. Kdo dela to, da sem tak, kakršen je Potrpežljivi pred menoj! Saj sto-

pam pa njegovih stopinj, kakor bi mogel biti drugac? Še niti nisem nosil takega orodja, kot je to. Dozdeva se mi, ko da me posvečuje, ko da bi s svojim trudom malce pripomogel k večjemu dejanju, ki bo predurilo svet, kakor je tudi predurilo mene. Srečen sem, o vojaki, da so me vaši biči prislili v to srečo! Blazen sem, da smem prenašati to trpljenje! Srečen sem, da ste mi napravili to sramoto! Kar na križ napišite, če hočete, da sem ga nosil tudi jaz! Napišite mojo sramoto na križ z večjimi črkami, kot je napisana dozdevna krivda njega, ki bo izkravrel... vsi, ki bodo šli mimo, naj to vedo! — Zakaj, kar je za vas sramota, to je zame čast; kar je za vas preklestvo, to je zame blagoslov in milost, — a sam ne vem, zakaj...

(F. J. Weinrich.)

Strežba bolnikov

O posameznih jedeh za bolnika je treba vedeti tole:

1. Meso je najmočnejša hrana, ker ima največ beljakovin in lahko prebavljivi obliki. Za bolnika je samo nežno, ne premašno meso: mlada perutnina, teletina, divjačina, žabji kraki, ribe, malo prekajena in osoljena ginja, prekajen jezik, možgani. Ni pa zanj: prašičje, ovčje, nasoljeno meso, klobase in drobovje: srce, ledvice, pljuča, jetra.

Kako pripravimo meso za bolnika: Najlažje prebavljivo je surovo meso, a tega pri nas nismo vajeni. Kuhano meso je težko prebavljivo, ker pri vrenju redilne snovi zakrknje. Mesna juha ni zelo redilna, ima pa le vrednost, ker pripravila tek in krepi delovanje srca. Tudi mesni izvleček ni druga, kakor zgoščena juha in ni zelo redilna. Imamo ga kot nadomestek juhe. Redilnejša je žolica. Zelo redilen in lahko prebavljiv za težko bolne je mesni sok. Pripravimo ga tako, da surovo meso sesekljamo in močno stisnemo s posebnimi stiskalnici; za silo je dobra sadna stiskalica. Uživa se surov ali pa v topli, ne prevročji juhi. Pečeno meso je redilnejše kakor kuhano, ker ostane ves sok v njem. Za bolnika je telečja pečena, kotleti (ne panirani, ker so premašni), naravni zrezki; najboljši je angleški beefsteak; perutnina.

2. Jajca. Rumenjak je bolj masten kakor beljak. Najboljša za bolnika so surova, v mehko kuhana jajca, razpejena v sneg s sladkorjem ali pa surova na juhi. V trdo kuhana jajca niso za bolnika. Zelo dobre so jajčje jedi, če niso premašne ali zmešane z moko, in sicer zmešana jajca in francoska omeleta (1 jajce, 2 jajci lupini mleka, dodaj primerno sladkorja, vse to zmešaj in skučaj). Tako imenovana posajena jajca (vlovské oči) so tudi premašna. Zelo dobra za težko bolne je beljakova voda (beljak enega jajca zmeša s četrti litrom vode in stoleč. Dodaj sladkorja in žličko češnjeve vode).

3. Močnaté jedi. Žito, stročnice, gomolji vsebujejo škrob. Jodi, ki jih iz njih pripravljamo, so navadno težko prebavljive, zlasti cmoki, žličniki, makaroni. Doma narejeni rezanci so bolj lahki. Kuhana krompir in fižol za bolnika prelaščimo. Neprimerna jed za bolnika je listnato (rezine s kremo) in cvrto testo (krofi) in sladkarije. Kruh naj bo dobro pečen in ne presveč. Bel pruh je lažji kakor črn, zato boljši za bolnika. Močno pečen ali prepražen kruh je še boljši, zato je skorja lažje prebavljiva kakor sredica; prav tako tudi prepečenec, opečen kruh in preste, seveda ne posoljene. Mlečni riž in zdrob, rižev, zdrobove, sagove, vzkipke imajo bolniki radi in jih lahko prenesajo. Najlažje prebavljivi so soki iz jekmena, ovsar, riža, sago, tapioke. Skuhamo jih na mešni juhi in precedimo.

4. Zelenjava. Zelenjava (listi, pecilji, cvet) ima malo redilnosti, zato je za težko bolne nepotreben balast. Za bolnike z dravim želodcem in za okrevajoče je pa klorofila sijajna, ker redi kri. Da ohrani naraven okus, je bolje, da ji pri kuhi ne dodamo preveč soli.

Šah

Na novoavskem turnirju so mimo Pirea dosegli zelo lep uspeh tudi dr. Trifunović, Schreiber in Bröder. Trifunović je potrdil zaupanje, ki s njim zro jugoslovanski šahisti nanj, predvsem na podlagi njegovega krasnega uspeha na olimpijadi v Varšavi. Letos bo imel najbrž priliko meriti moči s še več mednarodnimi mojstri na turnirju v Poděbradach, ki bo najbrž v juliju in bo zelo močno za seden. Tega turnirja se bo udeležil tudi Pire. Pričakovati je, da bo Trifunović igral tudi na tem turnirju uspešno in da bomo dobili s njim novega, močnega mednarodnega mojstra. Schreiber ni dosegel uspeha na novoavskem turnirju za Trifunovičem in kot smo videli zadnjič, bi ga celo kmalu prehitel. Tudi Bröder je pokazal zelo lep napredek in se je naenkrat pomaknil med naše vodilne mojstre. Od ostalih naših mojstrov se je čisto odredel le še Köstlin, dočim je Kristić popolnoma odvedal. On bi bil po našem mnenju še vedno najresnejši tekmelec Pirea, če bi bil v boljši formi. Sedaj bo, kot poročajo, igral na turnirju za prvenstvo Bolgarije. Zelo so odgovoreli na turnirju v Novem Sadu tudi belgrajski mojstri, posebno od Tomovića smo pričakovali več. Inozemski mojstri so ostali pričakovani, da bodo na tem turnirju imeli lažji posel. Toda prepričati so se morali o nasprotnem in samo Frydmanu in Pelikanu je uspelo, da sta dosegla zadovoljiv uspeh, dočim je bilo od težkih turnirjev vajenega Opočenskoga pričakovati mnogo več.

Raffly: Pire.

1. d3—d4, d7—d5; 2. Sg1—f3, Sg8—f6; 3. e2—e3, Lc8—f5 (beli je nameraval igrati Collejevo otvoritev, v kateri izvede po Ld3 in ostalih pripravljalnih potezah e3—e4 in beli napad na kraljevo krilo utegne postati zelo nevaren. Črni z igrano potezo prepreči belemu izvedbo e3—e4); 4. Lf1—d3, e7—e6 (na Lx d3 bi beli igral cxd3 in črni e3—e4 ne bi mogel več preprečiti); 5. 0—0, Sb8—d7; 6. e2—e4, d5x e4 (da bi belemu otežili izvedbo d3—e4 še s pritiskom na d linijo); 7. Ld3x f5, e6xf5; 8. Dd1—a4, Lf8—d6; 9. Sb1—c3, 0—0; 10. Dd4x c4, Tf8—e8 (črni je dosegel lep razvoj svojih figur, dočim ima beli težave s razvojem svojega kraljevega lovca); 11. b2—b3, Sd7—b6; 12. Dc4—d3, Sf6—e4; 13. Le1—b2, e7—e6; 14. d4—d5 (beli čuti, da črni že izvaja neprijeten pritisk na njegovo pozicijo in skuša z žrtvijo pešca odpreti

svojamu lovu diagonalno in po cxd5 postaviti konja na polje d4. Njegova pozicija bi bila potem dobra). Ld6—b4! (grozi zamenjati belemu skakaču in lovca na c8 ter priti v dobljeno končnico. Načrt belega pri žrtvi pešca se sedaj ne uresniči.); 15. Sc3x e4, f5x e4; 16. Dd3—d4, Lb4—f8 (napad je s tem ubranjen in črno bo lahko mirno vzel žrtvovanega kmeta); 17. Sf3—e5, Dd8x d5; 18. Tf1—d1, Ta8—d8 (grozi Te8x e5 in prisili belega, da menja dame); 19. Dd4x d5, e6xd5! (beli skakač je naenkrat v nevarnosti, ker grozi f7—f6, Se5—g4, h7—h5); 20. a2—a4, f7—f6; 21. a4—a5, f6x e5 (črni vzame rajši še enega pešca kot pa figuro, ki bi jo dobil po Sb6—c8. Igra bi bila potem namreč nekoliko bolj komplicirana, ker bi beli po Sc3 z a5—a6 prišel do maleda napada na damskem krilu); 22. a5xb6, a7xb6; 23. Kg1—f1, Kg8—f7; 24. Kf1—e2, Kf7—e6; 25. f2—f3, e4xf3+; 26. g2x f3, Td8—a8; 27. f3—f4, e5xf4; 28. e3xf4, g7—g6 (f4—f5+ je bilo treba preprečiti); 29. Ke2—f3, Lf8—d6; 30. Lb2—d4, Ta8xa1; 31. Td1xa1, Te8—f8; 32. Ta1—e1+, Ke6—d7; 33. Ld4—e5, Tf8—e8; 34. Te1—e2, Ld6xe5; 35. f4xe5, Kd7—e6 in beli se je vdal, ker sedaj grozi vdreti v igro še črna trdnjava in druge izgube pešcev ne bi bilo mogoče preprečiti. Zanimiv je Flohrov način, kako z nekaj krepkimi potezi v središču izsilil dobljeno končnico.

Skriovalnica

Kam je šla perica?

Frtaučku Gusl ma beseda

Te dni enkrat sem šel mal pu Prulah kuntrulirat, kuku kej reguliraje. Iblance napreduje. Seer gre vs ta apas bl pučas, no pa že gre. Jest upam, de boja tkula u ene par letih tud Murostari na suhem, koker sma Iblancani.

Ke prkubacam pu tistne blate ke du prulskega musta, pa zagledam, de tistga paviljona zra-ven musta, ke je mou u nem Bata soja lilijalka, mende sam za puprvala, ni več nker, jest sem že mislu, de sa tud Bata na kašna viža zreguliral. Pa zagledam kar naenkrat mal naprej tist paviljon. Noja, sej se m je zdel, de naš gspudi sa že tulku uviden, de na boja tku luštiga paviljončka, ke je biu celem Prulam za cir, kar teb ne mien ne škar- tiral. Kar dober se m je zdel, de sa se nekam puhulšal. Sej že tu ni blu lepu ud nh, ke sa Ro- binzona z Zabijska nekam pregnal.

Ke sem s tam ukul use maj bl natančen ugledu, sem pa stopu se maj naprej ke preke špic, koker je biu preh kupalise za brezposelne. Tle pa hedu žalastne use vn vid. Same razvaline, koker pu kašnu putres. Sam Buh ve, kam se boja hudil zdej brezposeln kopat, ke bo uručina začela pritkat. Z Gradasca ni nič. Mal graben je šou tud pu gohe. Ce ga boma u »Kronik sluvenskih mest« še kerkat videl, tu bo use. Ampak u tistga se na boja mogli brezposeln hodet kopat.

Use tula m je pu glau rujil, ke sem stavu tam na špic in gledu tisle razvaline. Kar naenkrat m pa eden ud uzad puluži ruke na rama. Ke se ubrnem pa zagledam pred šaba enga mojga znanca z Mu- rosta, ke sva h svetmu Jakub u redut šk p u šula hudila.

»No, kua pa ti tiela stuiš in gledaš u Iblanca ket zgreven grešnik?« me je ugovuru. »A t ni useč, kar sa naredi.«

»Useč m je že, sam tu me skrbi, kam se boma kopat hudil, ke tle na bo več kupajne zastojn, koker je blu du zdej. Vi Murostari se lohka smejate, ke bote zdej lepu na suhem in vam na bo več voda u gri tekla.«

Kakšen šport naj gojijo žene in dekleta

O tem, da naj ženske gojijo šport, se danes več ne razpravlja, to je samo ob sebi umevno. Vprašujemo se le še, kakšen šport naj gojijo, kako in v kolikšni meri.

Teška atletika in vse, kar zahteva posebnega naprežanja, je že takoj iz početka izključiti. Pa tudi sicer je treba res previdno izbirati. Že marsikatera žena ali dekle je vrgla puško v koruzo, ker ni našla pravega športa za sebe.

Tista, ki še ni nikoli gojila nobenega športa, naj začne z najlažjimi vajami. Najboljše z vseelo gimnastiko enkrat do dvakrat na teden. Predvsem jo mora vsa stvar zabavati. Zato se priporoča prijetna igra z medicinsko žogo ali kaj silnega za spremembo. Pozneje se že more preiti k lahki atletiki: tekanje, skakanje, suvanje krogle itd. Glavno je, da v začetku ne pretiravamo. Obolostel mišice se tako ali tako pokaže. Onim, ki pretiravajo, utegne vsa zadevščina še takoj prvi dan prese- dati in nikdar več se ne bodo pokazale na športnem igrišču. To pa ni bil namen igre.

Lep in za žensko posebno priporočljiv šport je plavanje. Mnogo premalo gojimo ta zdravil šport, ki ga splošno imenujejo krono telesnih vaj. Plavanje telo pravilno in lepo oblikuje in ni slučaj, da se ravno v plavalnih klubih najdejo lepa dekleta. K temu ima plavanje je praktičen pomen. Če pademo sami ali kdo drugi v vodo, ga moremo reševati, ako znamo plavati. Posebno pa bodi omenjeno, da imajo plavalci najboljše pljuča in močno srce.

Ker smo že ravno pri vodnem športu, omeni- mo še veslanje, kar je za mlada dekleta posebno

Nenavaden dogodek

Sonce je zahajalo in niti pare nisem imel v žepu, ko sem hitel od Santa Agnete na Floridi vzdolž dolge, ravne ceste sredi givj. Kmalu se je stemnilo in že sem se sprijaznil z mislijo, da bom moral prenočevati zunaj pod milim nebom.

V temi sem zgrešil pot in sem dospel do neke trdne in lesene ograje. Ker sem menil, da bom zadaj za ograjo bolj mirno in bolj varno spal ko zunaj na polju, sem splezal čez njo.

Tedaj sem zaslišal čudno sikanje je pihanje. Ves prestrašen sem planil nazaj in se spet preukucil čez nekaj drugega. A to pot se mi je že posvetilo, zakaj z roko sem razločno odpiral hrapav hrbet aligatorja, ki je bil precej velik.

Obstal sem sredi črne temine, ničesar nisem videl in sem se mahoma zavedel, da sem zašel na — aligatorsko farmo!

Strahno mi je bilo. Od groze se nisem upal in nisem mogel klicati na pomoč. Kar stal sem in čakal, kaj bo. A da bi dočkal svet drugega dne, si sploh niti mislil nisem.

Razločno sem slišal, kako so se aligatorji premikali krog mene. Že je prihajal eden od strani proti meni, bil mi je bliže in bliže... Spet se je za menoj začulo tisto zopno sikanje, ki sem se ga bil sploščeta tako prestrašil. To je bilo preveč! Ko brez uma sem planil proti ograji.

Od groze in radi teme se mi je pač že vse zmešalo, zakaj zašel sem v vodo. se naglo obrnil in divjal sem dalje ko obseden. Večkrat sem se spoteknil, telebnil na lene in umazane zverine. Hlastale so po meni, a preveč urno sem se kretal, da bi me ugriznile. Vendar me je neki aligator zgrabil za jopič, a iztrgal sem se mu in pustil pol sukujica v žrelo.

Nenadoma sem stal spet v vodi, ki mi je se- gala do kolen in koj nato sem se zadel v neko oviro, ki je trdno stala. Sploščeta sem mislil, da sem prišel do kake stene, a bil je nekakšen sieber. Smrtna groza mi je dala toliko moči, da sem sple- zal kvisku, dosegel prečnik, kamor sem se ulegel, potegnil noge kvisku in si jih spodvil.

Nepremično sem ležal tako in ko se je začelo daniti, sem zagledal črn obraz nad seboj.

»Halo, gospod, kaj pa morem storiti za vas?« se je oglašil zamorec na kolu nad menoj, odkoder je hotel dati hrane aligatorjem. Visel sem pod njim v nekakšnem drugu iz desek Zamorec je imel v ro- kah skledo z mesom, ki ga je mečal zverinam pod seboj. Šele zdaj so se mi razkrcili stisnjeni prsti.

Prišla sta še dva možka, ki sta me odvedla do farmarjeve hiše. Šele zvečer sem se toliko osvesčil, da sem začel govoriti o dogodku.

(Ph. C. Macpherson.)

»Eh, prijatu, na suhem sma Murostari že ud nekdej, tud keder sma se mogli s čounam pu Mu- roste vozet. Pr šot sma učaseh še zaslužil kašn krajcer. Zdej pa ni ne šote ne gnarja več na Murost.«

»Ne na jamri, prijatu. A misleš, de je drge kej bulš? Pousod je ena figa. Pud prejšnem režimam je blu bl lajn. Ce je eden reku kej tagca, de režime ni blu pu vol, pa sa ga prec puslal kam na letu- više. Zdeja pa šimfi in šimfi, pa s se glihe na atri nubeden iz tega. Jest se mujam in mujam, de b se kerinu zameru. Pa use zastojn. Sej veja, de sem po- treben kašnga uddiha. Tku b m ustregl, če b me puslal čez pulejte kam dol u Dalmacija h muri, pa me nočja. Na vem, a se jim škoda zdi gnarja, al kal. Gspud Pucl tud špekulira na tu, de b se mou čez pulejte na držaune stroške lusen. Pa tud dru- ghe gspudu se na manka, ke b s rad kej tagca pr- vošil, pa ne na sode stroške. Za gnar je dōns preveč hedu, de b s eden prvouh tak luksus. Sej s gvišn brau, kašne ugajnaja Pofari pa druh nacjunalet. de b zdejšen režim razdražil. A misleš, de sa res prot držau? Se mal ne. Pu uraube se jim aline cedeja, ne druž.«

»Eh, pa nej h jim vnder ustregl. Sej se ja šika, de b se jim revanžiral. Buhve kulb h ta apas ja na kuštou. Že iz hvaležnast b jim mogli ustrect.«

»Jest tud mi mslam. Sej b jim na blu treba dat s saba tagca spremstva, koker jim ga je dau prejšen režim, če čja glih aparat. Če b dal usakum enga s saba, de b lohka domino špilala, pa vem, de b biu usak culriden. Kdur h tou mt pa glih več spremlevaucu, nej b jih pa sam vn druž.«

»Ti, Gusl, kua pa more nardit, de ga potleja na letuviše h muri? Jest b tud rad enkat murje vi- du, ke ga nisem vidu drgač, koker tekat na vele- sejme, ke sa ga prnel ene par fliš u Iblana zavle rib, ke sa jih tle razstaut. Pr muri more bt ja lepu. Pa kopu b se tud rad enkat u muri.«

»Jest sam ne vem, kua. Jest sem ja že tku čez use šimfu, de b me prejšen režim že zdami na gauge ubesu, pa use zastojn. Viš, dokler je biu še prejšen režim na špic države, se je letuviše čist lohka dusegu. Še šimfat t ni blu treba dost. Sam »žinja Sluvenci« t je blu treba zaupit, pa sa že vedl, de s protidržau element, pa sa te puslal na uddih. Tu se more prznat, de prejšn režim ni biu umazan, kar se tega am tiče. Nisa glih na usak krajcer tku gledal, koker zdej gledaja. Če jim je glih kej gnar- ja zmankal, sa pa nas pr daukeh mal bi prtinel, pa se je zgihlal. Umazan tud člouk na sme bit, če če bi naroden zastopnik, koker se šika.« F. G.

priporočljivo. Žal pri nas to še ni uvedeno. Lepo je videti takle dekliski četvorce. In v kakom vzglednem stilu veslajo! Radi povemo, da ženske navadno veslajo v lepšem stilu, kot možki. Gledal- ce se zdi, da je potrebna za veslanje velika moč, toda to je le navidež tako. Ure dolgo moremo veslati, ne da bi se kolikšaj utrudili.

Zelo koristen za žene in dekleta je bati šport — tenis. Ta vzdržuje telo v elastičnosti. To je potrebno skakati, tekati, hipno se ustaviti, stego- vati se in sklanjati — in končno, tudi lepo izgleda, posebno če že nekaj znamo. Vendar, kdor hoče tu nekaj več doseči, mora še resno trenirati.

Zabavne so skupinske ženske igre, a pr. h a- zena a, rokomet, woley-ball in tudi košarka (ba- sket-ball), ki se vedno bolj in bolj uvaja tudi v Evropi. Izpustiti ne smemo tudi hokeja. Mnogo je še ljudi, ki nikoli še niso videli igrati hokeja. Pri vsem tem je to zelo čiva igra.

Izbire je torej dovolj. Sedaj se je treba odlo- čiti gojiti šport in ta sklep tudi resnično izpeljati. Kolikokrat se je že katera žena in dekle odločila, da pojde na športno igrišče, pa vendar ni bilo iz tega nič.

Kdor šele začenja gojiti kak šport, navadno misli, da on ničesar ne zmore in ne zna ter da ga bodo drugi zasmehovali. No, ta predsodek naj le vsakdo doma pusti. Med športniki in športkami ni medsebojnega zasmehovanja. Nasprotno, če kdo več zna kakor drugi, bo rad pripravljen tovarišu pomagati.

Tako torej, se bomo okorajčili! Sezona se ravno pričinja. Ničesar še ni izgubljenega!

UGANKE

Rešitev Križanice od 26. aprila

Vodoravno: 1. tova, 5. spak, 9. Sora, 11. ukor, 12. le, 14. samotar, 16. as, 17. Ema, 19. kepen, 20. ura, 21. ula, 23. nož, 24. tla, 25. Eda, 26. era, 27. ona, 28. rok, 30. igo, 32. oče, 33. kroka, 35. ako, 37. si, 38. pisarna, 40. al, 41. peta, 42. šola, 44. moka, 45. Vida.

Navpično: 1. tele, 2. os, 3. nos, 4. arak, 5. stan, 6. por, 7. ar, 8. kosa, 10. amen, 11. utež, 13. emu, 15. oporoka, 16. ara, 18. Atene, 20. Ula, 22. Ada, 24. tri, 27. oči, 28. rosa, 29. Korš, 31. oka, 32. osem, 33. kida, 34. snov, 36. Olga, 38. pek, 39. ali, 41. po, 43. ad.

Križanica

1	2	3	4	5	6	7	8
9		10		11	12		
13		14			15		
	16	17		18	19		
20				21			
22	23	24	25	26	27	28	29
	30			31			
32	33	34			35		
36				37			
38				39			

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. tekoča voda, 5. prijeten vonj, 9. čistila priprava 11 imajo čebele, 13 vodna žival, 14 ud izumrlega naroda 15 vrsta novej, 16 ropar- ska žival, 18 tibetanski duhovniki, 20 vrhova mla- dika, 21 zgodovinski zapiski, 22 pomočna palica, 26 gonilni stroj, 30 kemični element, 31 možko krate- ime 32 trgovski izraz, 34 žensko krsno ime, 35 eno od čuti, 36 trgovski izraz, 37 gorska rast- lina, 38 električni pol, 39 reven kmet.

Navpično: 1. izgubljena bitka, 2 vrsta jedi, 3 lahkoletilska vaja, 4 obrtnik, 5 hrib pri Beo- gradu, 6 nadielne žuželke, 7 mesto v Litvi, 8 vrsta akcentov, 10 prislovno določilo časa, 12 pokrajina v Afriki, 17 del vina, 19 ima vask človek, 22 vrsta jedi, 23 domača žival, 24 vzrok bolečine, 25 žensko krsno ime, 26 vrsta rib, 27 turško možko ime, 28 lepo vedenje, 29 javni uslužbenec, 33 finsko mesto, 35 vas pri Ljubljani.

R. SEVER Marijin trg 2
ima najnovije tkanine za
zavese in tapetiranje

Kako so umirali japonski državniki

O zgodovinskem 26. svečani, ko so na japonskem revolucionarni vojski in častniki napadli vodilne japonske državnike, sedaj poročajo listi zanimive podrobnosti. Najbolj bo pa zanimivo, kako so posamezni možje umirali.

Admiral grof Saito je bil varuh cesarskega pečata in cesarjev kabinetski šef. Prej je bil tudi že ministrski predsednik. Dne 26. februarja se je ob 5 zjutraj prebudil, ker je pred njegovo hišo nastal velik ropot. Strelji so pokali zunaj in neznan močje so se bližali. Admiral je takoj zastulil, da vse velja njegovemu življenju. Sam je s samokresom v roki stopil k vratom in tam počakal upornikov. Vrata so odletela in bajoneti na puškah so pogledali v sobo. »Stojte! Sicer bom streljal!« je zaklical napadalci. Pa že se je sprožila cela salva streljav. V tistem hipu pa je planila med moža in vojske admirala žena grofica Saito, ki je od več krogel zadeta padla na tla. Admiral pa je še stal, hladnokrvno streljal, izstrelil zadnjo patrono, nakar se je smrtno zadet ob truplu svoje žene, ko je poprej poslal na oni svet več svojih sovražnikov.

Najstarejši japonski državnik je bil pač stari finančni minister Takahashi. Že ob 5 zjutraj je sedel pri svoji pisalni mizi ter popravljal tiskovne pole svoje nove knjige, katero je mislil še izdati. Disal je namreč svoje življenjske spomine. Pri tem se je še enkrat spomnil svoje žalostne mladosti, ko je moral v Angliji in Ameriki trdo delati, da se se je pretolkel. Edina njegova želja pa je bila, da bi se v tujih deželah toliko naučil, da bi s tem lahko pomagal svoji japonski domovini. Končno je dosegel svoj cilj. Postal je najbolj sloveči japonski finančnik, ki je japonski omogočil dovolj denarnih sredstev, s katerimi je začela vojska zoper Rusijo ter jo premagala. On je bil, ki je omogočil, da se je japonsko gospodarstvo zadnjih 30 let tako čudovito dvignilo. In stari Takahashi je na to ponosen. Toda stari mož tudi ve, da sedaj vstaja nova, mlada generacija, ki z njim ni več zadovoljna, ker njegovega velikega dela ne razume. Večkrat je že dejal: »Nekega dne pa bodo prišli ti mladi in me bodo ubili.« Medtem pa je tam spodaj pri glavnih vratih nastal velik šunder. Takahashi porine vstran svoje pole in odhiti. V sobo plane mala sobarica, ki se vsa tresce: »Bojim se! Kaj ni pomeni tak hrup?« Stari državnik

pa je bliskovito presodil, da bo v nekaj minutah konec njegovega življenja.

Kraljevsko mirno je stari mož rekel mladi sobarici: »Ne boj se tega hrupa! To je topeči se sneg, ki drči s streh. Sedaj pa pojdi, otrok!« Deklica je odhitela, stari pa se je dvignil. Tuji mož je so vdrli v sobo. Nekaj streljav je počilo. Nato pa so tuji zopet zapustili sobo in odšli. Služinčad je našla svojega gospodarja mrtvega.

Cesarjev vrhovni dvorni maršal admiral Suzuki se je prebudil v svoji vili ob pol šestih zjutraj, ko so na vrata njegove vile udarili vojski s puškinimi kopiti. Admiral je planil, da bi poiskal kako orožje. Planil je v sosednjo shrambo, da bi tam dobil kak meč. Toda nič ni našel. Če me dobe tukaj,« si je mislil, »bodo dejali, da sem se hotel skriti.« Zato je brez orožja stopil iz sobice proti vojakom v vežo ter zaklical: »Kje je vaš častnik? Takoj naj pride!« To pa vojakov ni prav nič zmedlo. Tri krogle so zadele admirala, ki se je zgrudil. Pristopil je vojak, kateri je z bajonetom hotel prebosti ranjenčovo grlo. V tem hipu je planila v sobo admirala žena ter se zgrudila na možovo telo. Vojak si z bajonetom ni upal več dregati, da ne bi zadell gospe. Obrnil se je in odšel. Za njim so odšli tudi drugi. Tako je bil admiral Suzuki rešen, čeprav je bil trikrat ranjen. Ena krogla mu je prestrelila celo pljuča, dve krogli pa je dobil v vrat. Toda svojo visoko službo je admiral takoj zapustil, ker ni dostojno opravljati tako službo človeku, katerega so bili tako napadli.

Stari admiral Okada se je bil čudovito rešil, ker so ga njegove sobarice skrile v omaro za obleko, med tem ko so zarotniki ustrelili njegovega sorodnika polkovnika Macuo, misleč, da je to Okada. Toda od histega časa se je Okada ves spremenil. Živi čisto zase, z nikomer več ne govori ter samo moli za duše tistih, ki so padli 26. svečana. Mož je sicer rešil svoje življenje, a izgubil je svoj ugled. Vse svoje skromne prihranke je sedaj razdelil svojem žrtve histega dne. 5000 jenov je dobila družina polkovnika Macuo, ki je bil na mesto njega ustrelen, po 1000 jenov so dobile družine onih štirih policijskih uradnikov, k so branili njegovo palačo. Po 1000 jenov pa je daroval svojim služkinjam, ki so ga skrile in tako rešile. S tem pa je vse razdal in sedaj se ne briga več za nobeno stvar več.

Ravnatelj abesinske banke C. S. Collier se mudi v Londonu, kjer bi rad za Abesinijo dobil kako posojilo.

Guma, ki se Vam nikdar ne izneveri

Continental

Strahotno ženitovanjsko popotovanje

Vancouver je največje kanadsko pristanišče v Tihem oceanu. V tem mestu se je pred kratkim poročil mladi Kanadeec Albert Almossin z 18 let staro bogato nevesto Marijo. Oba pa sta bila tako silno navdušena za letalstvo, da sklenila takoj po poroki napraviti ženitovanjsko popotovanje v letalu. Samo tega še nista določila, kam bi letela, da bi bilo bolj imenitno in zabavno. Dolgo časa sta študirala karte in zemljevide, dokler se nista odločila, da bosta poletela v najbolj zapuščene kraje mrzle Aljaske na severu. Rečeno, storjeno!

Takoj po poroki sta se mlada poročenca v avtomobilu odpeljala na vancouverško letališče, kamor se je v dolgi vrsti avtomobilov za njima peljala vsa svatovska družba, da bi jima pred odletom še enkrat voščila vso srečno pot. Nevesta je vsa blažena z velikim šopkom cvetja stopila v letalo, katero je vodil njen mladi mož. Tako se je zgodba začela. Ni pa se tako lepo nadaljevala.

Prvi del potovanja je bil precej srecen. Imela sta lepo vreme in z naglico 150 kilometrov na uro sta se vozila proti svojemu cilju, Aljaski. Čim bliže pa sta prihajala Aljaski, tem manj prijazno je postajalo okoli njiu. Nad vsem polotokom Aljasko je divjal velik snežni vihar. Gosti oblaki so zakrivali vsak pogled na zemljo. Nista smela niti misliti na to, da bi kje pristala. Medtem pa je vihar v zraku silno premetaval letalo ter ga vrtel, kakor bi plesali sami vrage. Mladi letalec se je spustil nizko, kolikor se je pač smel. Sicer pa je silna teža leda in snega, ki se je nabral na letalu, letalo na vso moč pritiskala k tlu. Naenkrat pa je letalec od strahu skoro odnevel. Med gostimi cumjami oblakov je naenkrat pod seboj zagledal kosček sinjega morja. Letala sta tik nad razburkanim morjem. Naglo je okrenil krmilo, nakar se je letalo dvignilo. V tem pa ga je prišla nova groza: Motor je začel popuščati. Jasno je bilo, da lahko športno letalo trajno ne bo kos razburkanim elementom.

Almossin je presodil, da obala Aljaske ne bo daleč. Zato je napel vse sile, da bi z letalom dosegel obrežje. Naenkrat pa je silen sunek vetra vrغل letalo k tlu. Letalo se je sesedlo v morje in se začelo tokoj potapljati.

V zadnjem hipu se je Almossinu posrečilo, da je rešil iz valov svojo mlado ženo, in seveda tudi sebe. Poprijela sta praznega bencinskega tanka ter se z njegovo pomočjo držala nad vodo. Tako sta z vsemi silami plavala, da bi priplavala do obrežja. Le nekaj stotin metrov sta bila od suhe zemlje. Toda več ur sta se morala boriti z valovi, preden se jima je posrečilo, da sta prišla na suho. Bila sta pa tako utrujena in zdelana, da sta takoj kakor mrtva popadala na tla. Komaj pa sta si malo opomogla, sta v svojo veliko grozo ugotovila, da sta se resila sicer na suho zemljo, ki pa je docela neobljubljena in vsa zapuščena. Sedaj sta začela bloditi po tej mrzli in gluhi samotni ter iskala sledov človeških bivališč. Več dni sta tako blodila po snegu. Seboj pa nista imela ne orožja, ne živeža, ne orodja. Preživljala sta se s koreninami in travo, katero sta kopala iz prsti izpod snega in zamrzle zemlje.

Vedno bolj so jima pojemale moči. Naenkrat pa se je mlada žena zagledala v tla in se nato nezavestna zgrudila na tla. Mož je ves prestrašen gledal, kaj neki je njegovo ženo tako pretreslo. Kmalu pa je tudi on opazil: Pred seboj je zagledal sledove človeških stopinj, ki pa so bile njune! Če le dneve sta blodila ter sta se sedaj vrnila nazaj, odkoder sta bila odšla. Končano! Toda moža je prevzel obup. Tudi on je padel na tla ter omedlel. Ko pa sta se čez nekaj časa zapet zavedla, sta zagledala nad seboj sklonjeno bradato postavbo. Nekdo jima je iz steklenice vlival v usta rumo. Rešil ju je bradat orjak, kateri je dvignil one-

mošlo gospo ter jo nesel k svojim sanem ter mrmral: »Gospa, srečo ste imeli!«

Ko je preteklo teden dni, odkar sta novoporočenca odpotovala od doma in domači niso od njih dobili nobenega glasu, so domači končno vendarle dobili glas iz neke bolnišnice, kjer se sedaj zdravi. Našli so ju v zalivu Princess, kakih 40 morskih milj južno od Ketchicana, vsa sestradana in onemogla. Le goli slučaj ju je rešil. Obrežni čuvaj Cyane je namreč tisti dan le slučajno nadziral obalo nenavadno daleč proti jugu. Toda zakonska dva sta trdo prepričana, da to ni bil goli slučaj, ampak da ju je rešila božja roka.

„SLOVENEČ“
pred 60 leti:

V četrtek 4. maja 1876.

Domače novice.

(Skušnje čitalnišnega pevskega zbora za polne veselice se začne v petek, 5. maja, in se bodo vsake petek redno nadaljevale. Gospospe pevci, ki želijo iznova vstopiti v čitalniški pevski zbor, naj se oglašajo v omenjenih dnevih ob 8 uri zvečer pri pevovodji.

Čitalnični odbor.
(Koncert) gg. Försterja in Gersnerja 2. t. m. je v umetniškem oziru presegal vse dosedanje letošnje sezone. G. Förster se je odlikoval na harmoniumu, G. Gersner pa na gosli. — Tudi peče gospič Marije Orlove in vokalnega kvarteta: Razinger, Schäffer, Valenta, Pagmus, bilo je izvrstno; pogrešali smo le eno, namreč — polne dvorane.

(Naznanilo kegljavcem.) Dne 1. t. m. se je začelo in bo trajalo do 25. t. m. v ljubljanski čitalnici kegljanje za dobitke, katerih je vsch skup 14 in ki so vredni 300 gld. Prvi dobiček ima vrednost 80 gld. zadnji 5 gld. Čisti dobiček je namenjen »dramatičnemu društvu« in »narodni šoli«, zato in pa zavoljo dragocenih dobitkov bo vdeležba golovo živahna.

Razne reči.

— Kamniška narodna čitalnica bo napravila v nedeljo dne 7. maja veselico s sledečim programom: 1. Deklamacija. 2. »Ban Jelačičeva surka«, burka v 1 dejanju. 3. Ples. Vljudo se vabijo vsi čast. gosp. udje, ki naj blagovolijo tudi sposobne neude sabo pripeljati. Vroča želja lukaišnih narodnjakov je, da bi se čast. gg. ljubljanski narodnjaki vdeležili sedaj v prijetnem pomladanskem času te veselice. — Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

»Prav za prav je luna koristnejša kakor pa solnce.«

»Zakaj pa?«

»Zato, ker sveti ravno takrat, kadar je tema.«

Japonski bradači so imeli svoje zborovanje v To kiu. Ker je brada med Japonci in Korejci precej redka prikazen, so se ti častilivi japonski in korejski možaki zbrali v Tokio na zborovanje, kjer so radi svojih velikih brad od vseh visoko čašćeni

Junaški odpor Abesincev

Nemški vojni poročevalec Zimmermann poroča iz Adis Abebe, da se tja vračajo cele trume abesinskih vojščakov s severne fronte. Dobesedno pravi o teh takole: Nekateri teh vojakov, ki je za nje vojska že končana, so vsi oblečeni v popolno uniformo italijanskih alpinov (katero so nebrž pobrali padlim italijanskim vojakom), drugi so pa zopet vsi razcapani kakor kaki klateži.

Medtem pa, ko se v Adis Abebi posveljujejo in posveljujejo, se na jugu bije vroča bitka, južna fronta prizadeva Italijanom velike skrbi. Za utrjeno abesinsko postojanko Sasabane so se Italijani morali kravo boriti cel teden dni. Turški general Vehib paša je to postojanko več mesecev utrjeval ter jo silovito utrdil. V teh utrjenih postojankah so se črni abesinski vojsaki obupno borili. Italijani so hoteli Abesince obkoliti, toda ni se jim posrečilo tako, kakor so hoteli. Abesinski odpor je bil nenavadno velik. Celotni italijanski oklopni vozovi so se morali pred Abesinci umakniti izpred Dogaburja. Tudi čete italijanskega ge-

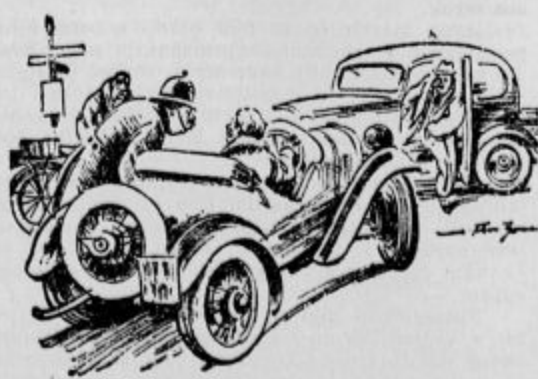
nerala Agostija so se morale umakniti. Na obeh straneh so bile ogromne izgube.

Vse to kaže, kakšen vojak je Abesinec, če ima zaupanje v takega vojskovodjo, kakršen je Vehib paša. Zato pa poročajo iz Džibutija, da se tamkaj govori, da bo Vehib paša prevzel vrhovno poveljstvo nad vso abesinsko armado. Italijani so medtem sicer vzeli Sasabane, toda s tako strašnimi žrtvami, da je to brez dvoma najbolj drago kupljena zmaga cele vojske. In to v kljub temu, da so imeli moderno orožje zoper zastarelo in slabo, kakršno imajo abesinski vojsaki.

Letalčeva smola

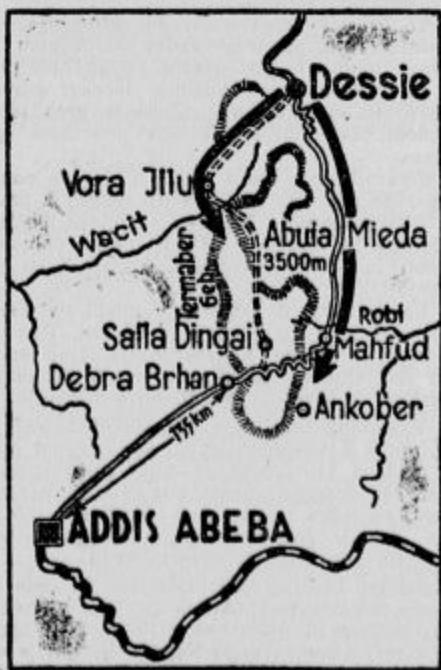
Sredi tega tedna smo poročali o francoskem letalcu Drouilletu, ki je za abesinskega cesarja v Ameriki kupil najmodernejšo letalo ter ga hotel odpeljati v Abesinijo cesarju na pomoč. Na prošnjo italijanske vlade pa je francoska policija letalo zaplenila. Pod pretvezo, da mora svoje zaplenjeno letalo očistiti, je letalec Drouillet prišel v spremstvu francoskih policistov do letala. Naglo se je pognal vanj in odletel ter tako odpeljal letalo policiji izpred nosa.

Nekaj časa ni bilo za njim nobenega glasu. Sedaj pa poročajo iz Italije, da je drzni francoski letalec Drouillet, ko je letel čez Italijo proti Abesiniji, moral na italijanskih tleh pristati. Prihiti so italijanski karabinjerji ter mu letalo zaplenili. Sedaj je končana njegova vožnja v Abesinijo.

»Kdor tako nerodno vodi svoj avtomobil, kakor vi, gospodična, tak bi ne smel dobiti šoferskega dovoljenja.«

»Če je tako, kakor vi pravite, gospod stražnik, tedaj je vse v redu, ker jaz nimam takega dovoljenja.«

Zemljevid, ki kaže, kako Italijani od severa po dveh potih prodirajo proti Addis Abebi.

Italijani prodirajo proti Addis Abebi. Del italijanske motorizirane kolone blizu Desija na poti v Addis Abebo.

Gledališče in koncerti

Verdi: „Othello“

Res ni lahko razkriti skrivnosti življenja. Mar ni ena od največjih ugank, da 73 letni starec, ki mu telo že trepeti pred dihom bližajoče se smrti, ustvari svojo največjo in najmočnejšo umetnino — To je bil Verdi, ki je ustvaril svojega „Othelloa“.

V tej umetnini se je vzpel genialni umetnik do viske. V njej živ končni odsev njegovega trajno nazgovornega usmerjenega in tudi dejanskega dvigajočega se duhovnega razvoja in sinteze vsega njegovega življenjskega dela. Tu sta se srečala duh in njegova stvar ob svoji zadnji življenjske poti.

Skladatelji je v tem delu dosegel popolno ubranost vseh sestavin muzikalne drame. Pevski del je podredil dramski vsebini na podlagi močnejšega parlanda, s čimer je napel neposredni igralčev izraz. Toda kljub temu se ni iznevil največjemu zakladu svoje muzikalne fantazije — melodiji, ki se vedno živi v svojem opojnem razkošju in v svojem silnem vsebinskem izrazu. V njej je sprostil svoje intuitivno čisto glasbeno doživljanje, ki je pač najmočnejša glasbena umetniška poteza. Nasproti pevskemu delu pa je orkester, ki mu je bil predčasno predvsem opora petju, silno poglobil v izrazu. Vanj je položil prav tako dramsko vsebino in jo izoblikoval v čistih tonih, ki niso več le akordična zaporedja, temveč v pestrih navpičnih in vodoravnih zvezah — enako bogato vezeni tkanini — razkošne tvorbe melodij in harmonij v življenju ritma.

Dramatska vsebina je naslonjena na Shakespearea. V silno dobrem poznavanju zakonov muzikalne drame je obdelal snov Othellove usodnosti Arrigo Boito. V jasni obliki je predstavljena na odru drama človeka, ki je pretežajeva žrtev demone razdiralne nasilnosti, skrite v zvijačo dobrohotnosti. V središču stoji tri postave: Othello, poveljnik beneške mornarice, čigar zamorska kri je sposobna akrajnih naporov od čarene ljubezni do besnega smrtnega sovraštva; v tem okviru se izvrši njegova usoda. Kaplja za kapljo strupene ljubosumnosti pada iz ust demonečnega Jaga v njegovo čareno ljubezno in mu neusmiljeno počasi zastropila kri. V njem vzplamti strahotna borba vere z nevero; Othello postane tragično borišče dveh sil; demonizem zmaga in požene v katastrofo njega in njegovo mlado ženo. Desdemona je žrtev; njeno nedolžno mlado življenje mora nasilno usahiti, da je s čistostjo njenega življenja izprana krivda zmage temnih sil. Tretja postava je Jago, nečloveški satanski princip razdiranja vsega, kar je lepo, dobro in resnično. Izredno močno je v njem prikazan človek, ki je ves podlegel demonizmu in se predal v njegovo službo ter izpoveduje svoj credo v boga čema — čeprav za trenutno negotov obstane pred skrivnostjo smrti. Tako je v teh treh postavah zajeta tragična drama življenja, ki je usodno vezana na borbo dveh skrajnih naporov: Jago — svetloba, Jago — tema, Othello — borba obeh in zmaga slednje, čemur nujno sledi propast.

Ta Verdieva umetnina je na našem odru doživela vprizoritev. V Primožičevi režiji je odar pristno zaživel. Režiser se je strogo držal stilnih postavitev dela, postavil realistično sceno in v njej izoblikoval ljudi z njihovimi usodami. Tako je potekala drama živo in dosegla svoj nedvomni višek v prepričevalni zadnji sliki. Glasbeni del pa je izdelal dirigent Neffat, ki mu je, kot kaže, Verdieva glasba blizu. Glasbena snov je pod njegovo roko lepo živeła, in če je morda v moči mesta nekoliko popustila, se je pa ob zadnjem dejanju (v arizah Desdemone) naravnost plemenito prelevila. Le delno bi si človek želel tišjo spremljavo petja. In kontrabasovski solo bi si lepoti in izrazu v prid lahko delil igrar z violončellom.

Othello je (kot stalni gost v tej vlogi) kreiral tenorist Mario Šimenc. Iz ljubezni in ljubosumnosti razkrojenega in nato krvno razbesnega junaka je oblikoval s prepričevalnostjo. Dosledno kreiranje in mimika, podprta z glasovno prodornostjo, sta mu omogočala ustvariti predvsem pristnost vseh slabosti, ki jih je rodilo razpaljeno ljubosumnost, dočim je v nasprotje dobroto nakazal bolj medlo in s tem znižal ono napetost, ki je iz tega nesoglasja najtežja osebnostna tragika. S silo svojih glasovnih vrednot je mogel tega junaka dosledno graditi tudi v pevskem pogledu, kjer se je povzpeli v arizah do lepih učinkov. — Ga. Gjungenčeva je v vlogi Desdemone ustvarila izredno močan lik. Zaslužila je čisto dobroto ženskega srca, ki je iz te osnove rojeno za zvestobo ljubljene moža in je z zgraditvijo tega vsem žrtvam dostopnega značaja toliko močnejše stopnjevala tragiko nasilne smrti brez najmanjše krivde. Visoko se je vzpela v zadnjem dejanju, kjer je ustvarila očarljivo poglobljeno zamaknjenosti v skrivnosti življenja. In njeno tudi sicer lepo pevsko oblikovanje se je prav tu ob arizah v vrbi in v molitvi stopnje-

valo združeno s intimnim čuvstvom do umetniških viškov. — Demonečnega Jaga je izoblikoval baritonist R. Primožič. Vanj je vli veliko mero brezbožne podlosti, ki stremi za trajnim uničevanjem vsega pozitivnega. Napenjal je svoje spletkarstvo iz začetka in konec in je bil močan v svoji izpovedi vere v božjo okrutnost, pa je tudi v svojem petju nakazoval temne poteze zlobnega značaja. — Ostale vloge stoji bolj v ozadju. Jagoova soproga in družica Desdemona je vzrasla iz oblikovanja ge. Kogejse v dosledno umirjen lik. Casija je podal tenorist Banovec sicer nekoliko neznan, vendar z lepimi potezami. Poslanik beneške republike je našel svojo umirjeno podobo v basistu Zupanu. Montano je bil zlasti pevsko privlačen v kreaciji baritonista Kolacia in plemenitasti Roderigo tenorista Rusa je bil prav umesten. — Iovski zbor je dal v tej predstavi zopet svoje najboljšje. V igri je bil prav razgiban ali umirjen po vsebini. Po vrednosti pa so stali v ospredju ženski glasovi, dočim so bili moški nekam oslabljeni (menim, da ne brez vzroka neugodne odseke postavljenosti). — Arhitekt Franz je poskrbel za zelo prikladno in vsebinsko razgibano sceno. Učinkovitost je bila prva slika; pri tretji bi si želel človek nekoliko več (vsaj optično) globine; zadnja pa je zadila v izredno toplem in z vsebino zlitom razpoloženju. V. U.

Jože Kranjc: Direktor Čampa

K uprizoritvi v mariborskem gledališču.

Ob marsikaki pesniški domači novitici nas porazi spoznanje, kako globoko je zajel dramatik Cankar v problematiko naše družbe, kako se je v svojih dramah dvorl do samih izvirov naše tragike in kako je vse, kar prihaja v dramatikah za njim samo epigonsko variranje čisto njegovih navednih konfliktov. Vsi novejši dramski poizkusi, pokazati naši dobi in našemu človeku verno ogledalo, ki je ta, kar ne morejo mimo docela cankarsko zastavljenega nasprotja med demoničnim nasiljem in pravno človečnostjo, ki ga rešuje vedno znova na čisto cankarski način. Povračanje ka cankarski navedni problematiki pa vzbuja v nemirno misel, da se v naši družbi izza Cankarja ni prav nič preokrenilo na bolje in da nam postaja to bedna družabna konstelacija naravnost fatalna.

Vsebinska igra in njen pomen v naši dramatik je znana iz poročila ljubljanskega gledališkega poročevalca ob ljubljanski premieri, zato je ne mislimo ponavljati. Omenjamo le, da je igra zrezal Joško Kovič skrbno in solidno. Najboljša igralska kreacija je bil naslovni junak, ki ga je igral M. Furijan. Krizja je zelo simpatično upodobil Redo Nakrst. Zivo sliko ženske resignacije je podala Elvira Kraljeva kot Marija. Za spoznanje prekariran je bil Danilo Gorinšek kot prof. Koruza. Pavle Kovič je igral svojega Bernarda bolj umirjeno. Nekoliko preveč zadirčno in odurno si je zamislila E. Starčeva vzgojiteljico Kodričko. Dobro se je postavila Branka Rasbergerjeva kot učenka Zina. Omeniti je še: M. Košička kot šolskega slugo, P. Rasbergerja kot inšpektorja, Danico Savinovo in Elzo Barbičevno kot učenke. — o.

Korpulentnim in miščastim, pri katerih se pokažejo znaki raznih težav vsled nezadostnega izločevanja sokov, izborna pomaga večtedensko pitje naravne

Franz-Josefove

grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Naše dijaštvo

Na rednem običnem zboru Akademskoe zveze, ki je bil v torek, dne 28. aprila 1936 v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5, Ljubljana, je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Berkopce Tone, iur., podpredsednik I. Kremžar Marjan, theol., podpredsednik II. Vetrovec Jože, iur., tajnik I. Pukšič Anton, iur., tajnik II. Pelan Zora, phil., blagajnik Bratina Vojmir, teh., knjižničar Jeglič Stane, dipl. theol., stud. phil., gospodar Tušek Lojze, phil., socialni referent Čuček Rudolf, iur., revizorji: Beličič Vinko, phil., Benkovič Jože, phil., Dolenc Karl, teh., razsodišče: Poštuvan Matej, iur., Mravljica Anton, iur., Novak France, phil., Berden Pavle, iur., Pozdirec Jože, iur.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grelnice.

Dr. Aljehinova simultanka v Ljubljani

V sredo zvečer so imeli šahisti iz Ljubljane drugič priliko igrati s enim največjih mojstrov šaha vseh časov, s sedanjim eks-avetovnim prvkom dr. Aleksandrovich Aljehinom. Prvič je gostoval Aljehin v Ljubljani konec leta 1930 in je tedanja njegova silna igra in visoka zmaga še vedno v svedem spominu ljubljanskih šahistov. Aljehin, ki je nastopal tedaj kot svetovni prvak, se nahaja sedaj kot najresnejši kandidat, da zopet osvoji svetovno prvenstvo, na daljši turneji po Jugoslaviji. Za njegov uspeh v borbi proti ljubljanskim šahistom je vladalo povsod veliko zanimanje, ker je Ljubljana priznana kot eno najmočnejših šahovskih središč v Jugoslaviji. Tudi Aljehin sam se je izrazil, da je Ljubljana najmočnejše mesto. Aljehin je nastopil proti 43 šahistom, med katerimi je bila večina najboljših ljubljanskih amaterjev. Poleg teh je bilo v kletni dvorani hotela Metropol, kjer je bila prireditelj, tudi nepričakovano visoko število gledalcev. Organizacijo prireditve je imel v rokah poseben odbor, sestavljen iz članov najmočnejših ljubljanskih klubov, vršila se je pa prireditelj pod pokroviteljstvom župana mestne občine dr. Adlešiča. Po otvoritvi simultanke, v kateri so slavna Rusja pozdravili univ. prof. dr. inž. Kasal kot predsednik prirejalčevega odbora, dr. Ravnihar kot zastopnik mestnega župana dr. Adlešiča in naš veleposojatelj dr. Vidmar kot Aljehinov stari prijatelj in za katere pozdrave se je Aljehin zelo pristrčno zahvalil, se je pričela naporna borba ob 8 in 15 min. Aljehin je prve poteze absorbiral zelo hitro. V šestih potezi se je že nekemu zgodila nesreča. Na Aljehinovo navidez povsem nedolžno potezo, ki pa je vsebovala hudo grožnjo, dotični ni pazil in dobil je mat s konjem. Igra je potekala potem mirno, toda Aljehin je polagoma prihajal skoraj povsod v prednost. Igral je namreč povsod z belimi in njegovo izvrstno poznanje otvoritev je moralo priti do izraza. Vsi igralci so pa igrali izredno zagrizeno in veleposojatelj je kmalu dosegel tudi uspeh. Proti Remškarju je izgubil kvaliteto, ker pa ta ni imel časa, je ponudil remis in Aljehin ga je seveda takoj sprejel. Do naslednjih rezultatov je prišlo šele po večurni borbi. Aljehin je moral še v več partijah pristati na remis, nekaj jih je pa tudi odločil v svojo korist. Za Remškarjem so dosegli remis Dobnikar, Bajec, Iskra, Longer, potem prof. dr. Bajec, ki je imel tudi kvaliteto več, pa je iz miroljubnosti predlagal remis in drugi. Med tem je Aljehin podrl tudi več močnih igralcev, ki niso mogli doleteti njegovi izredno dinamični igri in polagoma rezultat dvigal. V nekaterih partijah je bil potisnjen tudi v defenzivo in med običnostim je bilo čuti, da bo veleposojatelj le izgubil kakih pet partij. Toda Aljehin se je branil tudi v slabih pozicijah virtuozno in mnogi, ki so pričakovali, da bo moral v nekaterih partijah skoro kapitulirati, so se morali prepričati, da je Aljehina tudi pri veliki premoci težko premagati. Kljub temu je pa moral Aljehin kmalu po polnoči odnehati v brezupni poziciji z Asejevimi. Ljubljanci so beželi prvo zmago. Kmalu za tem ni mogel več Aljehin držati pozicije tudi proti malemu Sešku. Sešek ni sledil vzgledu mnogih drugih, da bi v boljši poziciji ponudil remis, ampak je igral naprej in njegov napad je postal nevzdržljiv. Sledili so remisji, ki so jih dosegli Simončič, Jošt, Gerzinič, Deisinger, Osana, Berčič, Lukovšek, Kocjan, inž. Weiss, Lovše in Kušar. Aljehin je pridružil svojim prejšnjim zmagam še nove, doletel ga je pa tudi še en poraz proti Mareku, ki je bil kljub obupni obrambi neizbežen. Simultanka se je vlekla vedno bolj v jutranje ure in Aljehin je prišel od silnega napora polagoma pešati. Njegova naraščajoča utrujenost se je kazala na zunaj in v njegovi igri, ki ni bila več precizna kot prej in tudi sicer bolj in bolj mlačna. Silni napor šestih ur je ubil tudi tega neprekosljivega borca na šahovski deski v prejšnjih letih, ki pa je v zadnjih par letih na žalost izgubil mnogo svoje energije in jo še vedno izgublja. Vsi, ki poznajo Aljehina od prej, so opazili, da to ni več silni Aljehin iz l. 1930. V partijah s C. Vidmarjem, v kateri se je kljub mnogo slabšem položaju dolgo otepal poraza, je moral kapitulirati. Isto se mu je zgodilo tudi proti Sikošku, ki je imel kljub kvaliteti več velike težave pri uveljavljanju svoje prednosti. Proti Preinfalku je spregledal Aljehin figuro, potem ko je odbil ponudni remis in hotel na vsak način zmagati. Partijo je Preinfalk potem seveda dobil. Zelo je proti koncu popustil Aljehin tudi v partijah z Rabuzejem in izgubil v končnici. Zadnja je bila končana partija z Erkerjem, ki je prišel kmalu v dobljeno pozicijo, toda je svojo prednost proti izborni Aljehinovi obrambi le počasi in s težavo uveljavil. Konec simultanke je bil ob 5 zjutraj in je Aljehin po deveturni borbi dosegel zanj nepričakovano slab rezultat: + 18, — 8, remis 17.

ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 3. maja: 8 Telovadba (15 minut za moške 15 minut za ženske, vodi g. prof. Marjan Dobovšek). 8.30 Napoved časa, poročila, objava poreda. 8.45 Vesela glasba (Radjski orkester). 9.40 Varni govor (prior Valerian Ušek). 10. Prenočnikove glasbe iz stolnice. 11. Mladinski koncert Glasbene Matice; izredni mladinski zbor šole Glasbene Matice. Dirigent: prof. Viktor Sone. 11.30 Obojska ura (gđ. Manca Komornova). 12. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 12.35 Radjski orkester (po željah). 13. Kar imamo, to vam damo (plošče po željah). — Odboja predložna od 14 do 16. 16.15 Mladinska ura: Strka organizacijska mladostva v Sloveniji (g. ing. Šabec). 16.20 Nastop fantovskega okteta s Slov. Javornika — vmes instrumentalni duet (havajska kitara s spremljevanjem kitare). 17. O ženskih poklicih (ga. prof. Dora Vodnikova). 17.15 Koncert godbe 40 pp. Triglavskega. 18. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30 Nac. ura. 19.30 Prenočnikove glasbe iz stolnice. 20.30 Akademija II. drž. rešene gimnazije — vodi g. prof. Viktor Schweiger. 21.30 Poljski narodni praznik (dr. Rudolf Mole). 21.45 Morsko-ski; Boris Godunov, fantazija (Radjski orkester). 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15 Operna glasba (Radjski orkester). — Ponedeljek, 4. maja: 12 Zborovske pesmi (plošče). 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 15.15 Valček na valček (Radjski orkester). 14. Vremensko poročilo bormi tečaj. 18. Zdravniška ura: O osončju (dr. A. F. Ferenčak). 18.20 Dvorski: Slovenski ples (plošče). 18.30 O 1. mednarodnem kongresu na glasbeno vprašje v Pragi (g. prof. Ivan Repovš). 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30 Nacionalna ura. 20. Koncert Bratolajškega tria: (ga. Franka Brandlova — violina, Beatrice Reichert — čelo, Maszda Rusy — klavir). 21. Pesmi o Venci, poje gosp. Drago Zagar; vmes plošče. 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.35 Laska glasba (Radjski orkester).

Drugi programi

Nedelja, 3. maja: Belgrad I.: 20 Poljska glasba. 22.30 Plošče. 23. Laska glasba. — Belgrad II.: 7.02 Dueti in sbori slovenskih narodnih pesmi. 7.15 Balkanska glasba. 8. Moški pevski oktet. 14.05 Mamevile predavanja. Zvonovi bigorskega manastirja. 22.30 Moderna in narodna glasba. — Zagreb: 20.15 Izra. 20.45 Pester večer. 22.15 Plesna glasba. — Dunaj: 19.15 Potovanje v Sabkhammergut. 21.05 Bergevoča šola (čitar v Kohnenwiesneru. 22.30 Akt. 23.15 Šramel. 24.15 Glasbena glasba (iz Budimpešte). — Budimpešte: 19.15 Orkestralna in violinska glasba. 20. Prenočnikove glasbe iz stolnice. 23. Glasbena glasba. — Tri-Mün: 20.35 Izra. 22.15 Plesna glasba. — Rim-Bari: 17. Lisovni koncert. 20.15 Opereta «La Montavanti, nato plesna glasba. — Praga: 17.50 Simfonistični koncert. 19.10 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 20.45 Francoska sodbna glasba. 22.35 Plesna glasba. — Tri-Mün: 20.35 Izra. 20.50 Barokova klavirska glasba. 21.30 Vojška godba. — Bratislava: 20.35 Zbor. 21.05 Balade. 21.35 Mandoline. 22.35 Plesna glasba. — Ponedeljek, 4. maja: Belgrad I.: 19.30 Narodna pesmi. — 20.30 Narodna opera «Figarojeva svatba». — Belgrad II.: 7.02 Odločitev iz Krstičevih opere «Zlumlari». 7.35 Jugoslovanske korčnice. 8. Salonski kvintet o Dubrovniku. 22.40 Balkanska glasba. — Zamošta o Dubrovniku. 22.40 Balkanska glasba. — Zagreb: 20.30 Prenočnikove glasbe iz stolnice. 21.30 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 22.35 Plesna glasba. 23.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 24.15 Glasbena glasba. 25.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 26.15 Glasbena glasba. 27.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 28.15 Glasbena glasba. 29.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 30.15 Glasbena glasba. 31.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 32.15 Glasbena glasba. 33.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 34.15 Glasbena glasba. 35.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 36.15 Glasbena glasba. 37.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 38.15 Glasbena glasba. 39.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 40.15 Glasbena glasba. 41.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 42.15 Glasbena glasba. 43.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 44.15 Glasbena glasba. 45.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 46.15 Glasbena glasba. 47.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 48.15 Glasbena glasba. 49.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 50.15 Glasbena glasba. 51.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 52.15 Glasbena glasba. 53.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 54.15 Glasbena glasba. 55.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 56.15 Glasbena glasba. 57.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 58.15 Glasbena glasba. 59.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 60.15 Glasbena glasba. 61.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 62.15 Glasbena glasba. 63.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 64.15 Glasbena glasba. 65.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 66.15 Glasbena glasba. 67.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 68.15 Glasbena glasba. 69.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 70.15 Glasbena glasba. 71.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 72.15 Glasbena glasba. 73.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 74.15 Glasbena glasba. 75.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 76.15 Glasbena glasba. 77.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 78.15 Glasbena glasba. 79.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 80.15 Glasbena glasba. 81.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 82.15 Glasbena glasba. 83.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 84.15 Glasbena glasba. 85.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 86.15 Glasbena glasba. 87.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 88.15 Glasbena glasba. 89.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 90.15 Glasbena glasba. 91.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 92.15 Glasbena glasba. 93.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 94.15 Glasbena glasba. 95.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 96.15 Glasbena glasba. 97.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 98.15 Glasbena glasba. 99.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 100.15 Glasbena glasba. 101.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 102.15 Glasbena glasba. 103.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 104.15 Glasbena glasba. 105.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 106.15 Glasbena glasba. 107.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 108.15 Glasbena glasba. 109.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 110.15 Glasbena glasba. 111.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 112.15 Glasbena glasba. 113.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 114.15 Glasbena glasba. 115.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 116.15 Glasbena glasba. 117.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 118.15 Glasbena glasba. 119.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 120.15 Glasbena glasba. 121.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 122.15 Glasbena glasba. 123.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 124.15 Glasbena glasba. 125.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 126.15 Glasbena glasba. 127.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 128.15 Glasbena glasba. 129.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 130.15 Glasbena glasba. 131.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 132.15 Glasbena glasba. 133.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 134.15 Glasbena glasba. 135.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 136.15 Glasbena glasba. 137.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 138.15 Glasbena glasba. 139.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 140.15 Glasbena glasba. 141.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 142.15 Glasbena glasba. 143.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 144.15 Glasbena glasba. 145.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 146.15 Glasbena glasba. 147.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 148.15 Glasbena glasba. 149.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 150.15 Glasbena glasba. 151.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 152.15 Glasbena glasba. 153.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 154.15 Glasbena glasba. 155.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 156.15 Glasbena glasba. 157.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 158.15 Glasbena glasba. 159.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 160.15 Glasbena glasba. 161.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 162.15 Glasbena glasba. 163.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 164.15 Glasbena glasba. 165.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 166.15 Glasbena glasba. 167.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 168.15 Glasbena glasba. 169.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 170.15 Glasbena glasba. 171.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 172.15 Glasbena glasba. 173.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 174.15 Glasbena glasba. 175.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 176.15 Glasbena glasba. 177.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 178.15 Glasbena glasba. 179.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 180.15 Glasbena glasba. 181.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 182.15 Glasbena glasba. 183.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 184.15 Glasbena glasba. 185.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 186.15 Glasbena glasba. 187.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 188.15 Glasbena glasba. 189.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 190.15 Glasbena glasba. 191.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 192.15 Glasbena glasba. 193.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 194.15 Glasbena glasba. 195.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 196.15 Glasbena glasba. 197.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 198.15 Glasbena glasba. 199.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 200.15 Glasbena glasba. 201.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 202.15 Glasbena glasba. 203.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 204.15 Glasbena glasba. 205.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 206.15 Glasbena glasba. 207.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 208.15 Glasbena glasba. 209.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 210.15 Glasbena glasba. 211.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 212.15 Glasbena glasba. 213.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 214.15 Glasbena glasba. 215.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 216.15 Glasbena glasba. 217.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 218.15 Glasbena glasba. 219.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 220.15 Glasbena glasba. 221.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 222.15 Glasbena glasba. 223.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 224.15 Glasbena glasba. 225.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 226.15 Glasbena glasba. 227.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 228.15 Glasbena glasba. 229.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 230.15 Glasbena glasba. 231.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 232.15 Glasbena glasba. 233.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 234.15 Glasbena glasba. 235.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 236.15 Glasbena glasba. 237.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 238.15 Glasbena glasba. 239.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 240.15 Glasbena glasba. 241.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 242.15 Glasbena glasba. 243.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 244.15 Glasbena glasba. 245.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 246.15 Glasbena glasba. 247.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 248.15 Glasbena glasba. 249.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 250.15 Glasbena glasba. 251.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 252.15 Glasbena glasba. 253.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 254.15 Glasbena glasba. 255.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 256.15 Glasbena glasba. 257.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 258.15 Glasbena glasba. 259.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 260.15 Glasbena glasba. 261.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 262.15 Glasbena glasba. 263.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 264.15 Glasbena glasba. 265.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 266.15 Glasbena glasba. 267.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 268.15 Glasbena glasba. 269.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 270.15 Glasbena glasba. 271.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 272.15 Glasbena glasba. 273.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 274.15 Glasbena glasba. 275.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 276.15 Glasbena glasba. 277.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 278.15 Glasbena glasba. 279.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 280.15 Glasbena glasba. 281.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 282.15 Glasbena glasba. 283.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 284.15 Glasbena glasba. 285.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 286.15 Glasbena glasba. 287.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 288.15 Glasbena glasba. 289.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 290.15 Glasbena glasba. 291.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 292.15 Glasbena glasba. 293.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 294.15 Glasbena glasba. 295.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 296.15 Glasbena glasba. 297.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 298.15 Glasbena glasba. 299.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 300.15 Glasbena glasba. 301.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 302.15 Glasbena glasba. 303.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 304.15 Glasbena glasba. 305.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 306.15 Glasbena glasba. 307.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 308.15 Glasbena glasba. 309.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 310.15 Glasbena glasba. 311.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 312.15 Glasbena glasba. 313.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 314.15 Glasbena glasba. 315.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 316.15 Glasbena glasba. 317.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 318.15 Glasbena glasba. 319.15 Ploščakova opereta «Nočni manevri. 320.15 Glasbena

Carinska vprašanja na sev. meji

Maribor, 1. maja.

Dobili smo na vpogled letno poročilo mariborske carinarnice, ki ga je zaključila z 31. marcem t. l. Poročilo nam razkriva zanimive carinske probleme ob severni meji, obenem pa daje nazorno sliko celotnega ogromnega prometa, ki se vrši med našo državo in inozemstvom preko Maribora in pod mariborsko carinarnico spadajočih obmejnih postojank. Iz njega je razvidno, da predstavlja Maribor za državo najvažnejša vrata v blagovnem in tudi osebnem prometu z inozemstvom.

Področje mariborske carinarnice

meji na zapadu na carinski odsek Dravograd-Meža in na vzhodu na odsek Gornja Radgona ter obsega poleg glavne carinarnice v Mariboru in njene kolodvorske ter poštne ekspoziture še carinske oddelke v Sladki gori, Čeršaku, St. Ilju, Svečini, Sv. Jurju in na Kapli. Najvažnejši oddelki so v St. Ilju, ki prihaja predvsem v poštev pri mednarodnem avtomobilskem prometu.

Mariborska carinarnica

se še vedno stiska v treh vojaških magazinih in mali hišici v kateri se nahaja v nadstropju pisarna šefa carinarnice, v mariborski javnosti uvaževana šefa Zivka Mihajloviča v pritličju pa je vojaška stražnica za čuvanje vojaškega skladišča. Iz teh nehišijskih in tesnih magazinov, ki se nahajajo v zelo slabem stanju, so provizorično napravljena carinska skladišča in pisarne za uradništvo. Sodobnim potrebam odgovarja edino nova zgradba kolodvorske carinarnice, v kateri se nahaja pošto-carinsko skladišče in carinarnica za potniški promet z inozemstvom. Poleg nje so še prostori za obmejno policijo, v nadstropjih pa šest stanovanj za carinske uradnike. Neobhodno potrebna je zgradba nove carinarnice, v kateri se bo mogla šele carinska služba v pravem svojem obsegu razvijati ter delati brez zaostankov. Carinski oddelki na meji se nahajajo po večini v lastnih zgradbah, le v Čeršaku, na Sladki gori in na Kapli se nahajajo v najetih prostorih. Zgradbe na meji so bile sezidane iz kaldrminskega fonda. Carinarnica ima 37 uradnikov, 3 služe in 11 dnevnih čarjev, poleg tega ji je pridružen na službo 31 finančnih organov. Carinskih posrednikov je na področju carinarnice 8.

Delo promet in dohodki

Delovodni protokol izkazuje v lanskem letu 24.886 števil. Potnikov je prišlo v državo preko Maribora 86.663, iz države jih je odšlo 91.469. Preko carinskega oddelka v St. Ilju je prišlo v državo 13.180 oseb, odšlo pa 12.330. Transitiralo je naš teritorij 1908 potnikov na progah St. Ilj-Rakek in St. Ilj-Prevalje. Carinskih ekspedicij je bilo 13.906 uvoznih 5781 izvoznih in 96 prevoznih. Številke so skoraj iste, kot v predlanskem letu. Dohodkov je imela carinarnica lani 63.326.043 din, predlani pa 58.471.012 din, tedaj lani za 4.855.031 dinarjev več.

Uvoz — izvoz

Uvoženega je bilo 58.015.612 kg blaga v vrednosti 371.877.354 Din. Glavni uvozni artikli so bili: železo, pločevina predivo (bombaž, volna, umetna svila), tkaninski odpadki, surov bombaž, papirna

masa, papir, kuhinjska sol, glina za šamotno opeko, odpadki keramičnega in steklenega materiala, baker, deli koles, premož (antracit in črni premog) ter material za železniške proge. Uvažali smo iz 33 inozemskih držav. Na prvem mestu med uvoznimi državami je še vedno Avstrija s 23.403.000 kg v vrednosti 85.600.000 Sledi Čehoslovaška z 11 milj. 852.000 kg, vendar pa v vrednosti 101.503.000 din. Na tretjem mestu je Nemčija (11.825.000 kg 49 milj. 806.000 din) in na četrtem — Egipt (bombaž) 1.233.000 kg v vrednosti 21.701.000 din. Po količini uvoza presega Egipt še Amerika (USA) in Poljska, ne pa po vrednosti. Sledi si nato še Italija, Švica, Anglija, Indija (bombaž), Holandska, Turčija. Na zadnjem mestu so Iraka, Venezuela in Avstralija. Pri uvozu preko poštne carinskega oddelka zopet prednjači Avstrija s 62.383 kg v vrednosti 9.176.585 din, sledi ji Nemčija, Čehoslovaška, Anglija, Švica. Na zadnjem mestu je Argentina s 60 dinarjev. Izvažalo se je preko mariborske carinarnice: Največ v Avstrijo 41.796.000 kg v vrednosti 70.334.000 din, v Nemčijo 10.954.000 kg — 42.742.000 din, v Čehoslovaško 8.354.000 kg — 8.805.000 din, nato v Anglijo, Madjarsko, Francijo, na zadnjem mestu je Lichtenstein. Skupno se je izvažalo v 28 držav. Celokupen izvoz preko Maribora je znašal 72.754.844 kg v vrednosti 162 milj. 834.327 din, je bil tedaj znatno nižji, kakor uvoz. Transit: Najmočnejši je bil iz Avstrije za Italijo (78.000.000 kg), potem iz Čehoslovaške v Italijo (78.000.000 kg) ter Poljske v Italijo (3½ milj. kg). Glavni izvozni artikli so bili: stavbeni les, seno, kalcijev sulfamid, kalcijev karbid, žive svinje, sveže svinjsko meso, svinjska mast, voli, hmelji, pirit, melasa, otrobi, jajca, mrtva perutnina in sveže sadije.

Meja

Obmejni promet je zelo nazadoval, ker dovoljujejo svetovske oblasti samo onim svojim državljanom iz obmejne cone nakup živil na našem teritoriju, ki zaslužijo manj kot 2000 šilingov letno. To omejitve so Avstrijci uvedli lanske leto ter so s tem skoraj popolnoma zaprli ožji obmejni promet. Dvoletnikov je na teritoriju carinarnice 267, od tega naših 31, ostali stanujejo v Avstriji. Čez mejo je prišlo v državo 4366 avtomobilov, odšlo pa jih je 4382. Avtomobilski promet bi bil mnogo živahniji, če bi bile na naši strani boljše ceste. Tako pa se mnogo avtomobilistov obrne nazaj v Avstrijo, čim zavozijo na našo stran nekaj sto metrov po slabi kotanjski cesti.

Tihotapstvo

Neizogibno je zvezan z mejo pojav tihotapstva. Tihotapski predmeti so: saharin, igralne karte, vžigalniki in kamenčki ter v zadnjem času rezila za brivke aparate. Svila, blago in ostali predmeti, ki so se nekdanj tihotapili, so danes pri nas cenejši. Pač pa je začelo cveteti tihotapstvo iz Jugoslavije v Avstrijo in sicer se tihotapi iz poper, paprika, kava (zaradi visoke trošarine v Avstriji), tudi že svila, žima in konji. Iz obmejnih krajev tudi vino in meso. Tihotapev je bilo lani zajetih 64. Devet od teh je plačalo predpisano kazen, 39 pa jih je bilo obsojenih na zaporno kazen, ker niso mogli plačati denarne globe. Za zapornike je morala plačati carinarnica letnišinci din 40.896 stroškov za prehrano in streho za zamezelenini okni.

prejšnja širokogrudna kreditna politika. Vlagatelji so proti neomotrnemu menjavanju zaščitnih uredb. Zahtevajo sodelovanje pri sanacijskih okrepkih, zlasti pa upoštevanje predlogov pri sestavi osnutka zakona o denarnih zavodih in združenem zakonu. Zahtevajo znižanje razmerja v obrestni meri med vlagatelji in dolžniki ter zakonsko zaščito vlagateljev ter njihovo zastopstvo v upravi in nadzorstvu vsakega denarnega zavoda.

Izvoljen je bil nato naslednji odbor: predsednik stavbenik Miroslav Zupan, podpredsednik veletrgovec I. Kadivec, za odbornike pa: ravnatelj Bizjak, trgovec Demšar, veletrgovec Hrehorič, odvetnik dr. Kimovec, zdravnik dr. Pavel Kraje, pekarinar Kavčič, zasebnik Majdič in veletrgovec Verovšek. Pisarna društva je v Bohoričevi ulici 5 (tel. 20-59).

Drž. hipotekarna banka

Bilanca Državne hipotekarne banke za 31. III. 1936 izkazuje te postavke (vse v milij. din, v oklepajih bilančne postavke za 29. februarja):

Aktiva: gotovina in blagajniški zapiski 665.63 (464.0), posojila: hipotekarna 2.117.35 (2.127.0), komunalna 705.05 (642.15), vodnih zadrugam 80.1 (80.1), meničnih hipotekarna 105.36 (106.75), menična 66.7 (78.93), lombardna 132.16 (124.96), nepremičnine 208.74 (207.7), tek. račun fin. ministertva 573.0 (663.9), razni tek. računi 149 (148.55), odkupljeni efekti 194.4 (206.0), efekti rez. fonda 173.0 (173.0), efekti amort. fonda 9.1 (9.1), razna aktiva 68.7 (63.9).

Pasiva: samostojni fondi 350.3 (366.6), fondi in glavnice javnih ustanov 1.468.1 (1.465.3), hranilne vloge 1.54.4 (1.143.6), vloge na tek. računih 267.34 (227.9), rez. fond 155.6 (153.5), amortizacijski fond 42.7 (42.4), zastavni listi in obveznice v obtoku 811.16 (811.16), predujmi tujih bank 130.4 (130.4), tek. račun fin. ministertva 127.1 (133.26), razni tek. računi 434.1 (436.6), razna pasiva 207.2 (182.25).

Predvsem je v mesecu marcu 1936 ugotoviti povzrafje vlog, zlasti na tek. računih. Skupno so vloge narasle za 50.2 milij. din in so v celoti višje kot so bile na koncu lanskega leta. Drugih znatnejših izprememb med pasivi ni.

Med aktivnimi posli banke se pozna vpliv vpisa blagajniških zapiskov. Zadolžitve države na tekočem računu pri banki se je zmanjšala za okoli 90 milj. din v teku meseca marca po majhnem zmanjšanju že v februarju. Dotok novih sredstev in vrnitev večjih vsot po državi je banka porabila za okrepitev svoje likvidnosti, saj je gotovina narasla za nad 100 milj. din. Istočasno pa je izplačala skoro 63 milj. din novih komunalnih posojil v marcu in so komunalna posojila pressegla vsoto 705 milij. din. Poleg tega je banka prodala tudi del svojih kupljenih efektov.

Tekstilna industrija, Varaždin (Tivar) objavlja bilanco za 1935 (za 1934 je bil objavljen tudi račun izgube in dobička). Iz te bilance je razvidno, da so lani pri glavnici 12 milij. din upniki znižali od 79.2 na 69.9 milij. din. Med aktivni znašajo nepremičnine 16.96 (21.6), stroji 12.1 (33.37), blagovne zaloge 54.45 (57.0), dolžniki 6.8 (9.3), gotovina 2.0 (4.15) in vrednostni papirji 1.5 (1.5). Bilančna vsota je zmanjšana od 127.1 na 93.96 milij. din, ker je bila izvršena izprememba v bilanciranju na ta način, da so bili izvršeni odpisi od investicijskega dotiranja posebnega računa za zmanjšanje vrednosti. Občnemu zboru se predlaga povišanje glavnice. Čisti dobiček za 1935 znaša 5.03 (1934 3.9) milij. din brez prenosa, ki je znašal iz 1934 1.27, iz 1933 pa 1.73 milij. din.

Stanje naših kliringov

Naš aktivni saldo z Nemčijo izkazuje od 23. do 30. aprila znatno zmanjšanje in sicer za 18.671.272 na 429.785.367 din, ali v markah od 24 na 22 milj. mark.

V italijanskem kliringu se je naš saldo znižal za 1.648.640 na 151.810.811 din.

V kliringu z Bolgarijo se je saldo povečal za 33.088 din na 804.088 din, a Turčijo pa za 208.800 na 2.511.400 din.

Griški kliring izkazuje za naš saldo 42.3 milij. poleg tega pa znašajo terjatve naših izvoznikov v drahmah okoli 50 milij.

Borza

Denar

Dne 2. maja.

Ta teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi izredno znaten, saj je znašal 14.367 milij. din v primeri a 4.024, 5.44, 4.301 in 4.536 milij. din v prejšnjih tednih. Posebno znaten je bil promet 1. maja s 9.758 milij. največ v dolarjih.

V naslednjem navajamo tečaje na ljubljanski borzi dne 1. maja 1936.

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2974.58—2989.17
Berlin 100 mark	1756.08—1769.96
Bruselj 100 belg	740.24—745.31
Curih 100 frankov	1424.22—1431.29
London 1 funt	216.05—218.11
Newyork 100 dolarjev	4949.28—4965.60
Pariz 100 frankov	288.76—290.19
Praga 100 kron	180.91—182.01

Curih, Belgrad 7, Pariz 20.2525, London 15.195, Newyork 307.625, Bruselj 52, Milan 24.25, Madrid 41.075, Amsterdam 208.65, Berlin 128.55, Dunaj 56, Stockholm 78.40, Oslo 76.40, Kopenhagen 67.87, Praga 12.70, Varšava 57.85, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.7025, Buenos-Aires 0.845.

Lahkoatletski dvboj Čehoslovaška : Jugoslavija

v Pragi 18. in 14. junija.

Opozarjajo se vsi lahkoatletci, ki pridejo v poštev za jugoslovansko lahkoatletsko reprezentanco za meddržavni dvboj Čehoslovaška : Jugoslavija v Pragi dne 13. in 14. junija t. l., da je program dvoboja naslednji: 1. dan: 1. 110 m zapreke, 2. skok ob palici, 3. tek 100 m, 4. met krogla, 5. tek 1500 m, 6. skok v daljavo, 7. met kopja, 8. tek 400 m; 2. dan: 1. tek 200 m, 2. met diska, 3. tek 5000 m, 4. skok v višino, 5. tek 800 m, 6. met kladiva, 7. stafeta 4 krat 100 m. Čehoslovaška Atletska amaterska unija je zaprosila za obvestilo našo zvezo o možnosti nastopa članov reprezentance v ostalih mestih Čehoslovaške po dvoboju. Zaradi tega se opozarjajo vsi oni lahkoatletci, ki pridejo v poštev za našo državno reprezentanco, da do 5. t. m. do 12 sporočijo na naslov: Savo Sanein, Tavčarjeva ul. 1, II. l. nadstropje, koliko časa zamorejo ostati na Čehoslovaškem zaradi nastopa v drugih mestih Čehoslovaške. Vsak naj javi točno število dni, za katere lahko dobi dopust, oziroma kje in od koga je potrebna intervencija. Odbor za izvedbo lahkoatletskih dvobojev v Ljubljani: Ivo Kermavner v. r., predsednik, Savo Sanein v. r., tajnik.

Mars : Jadran

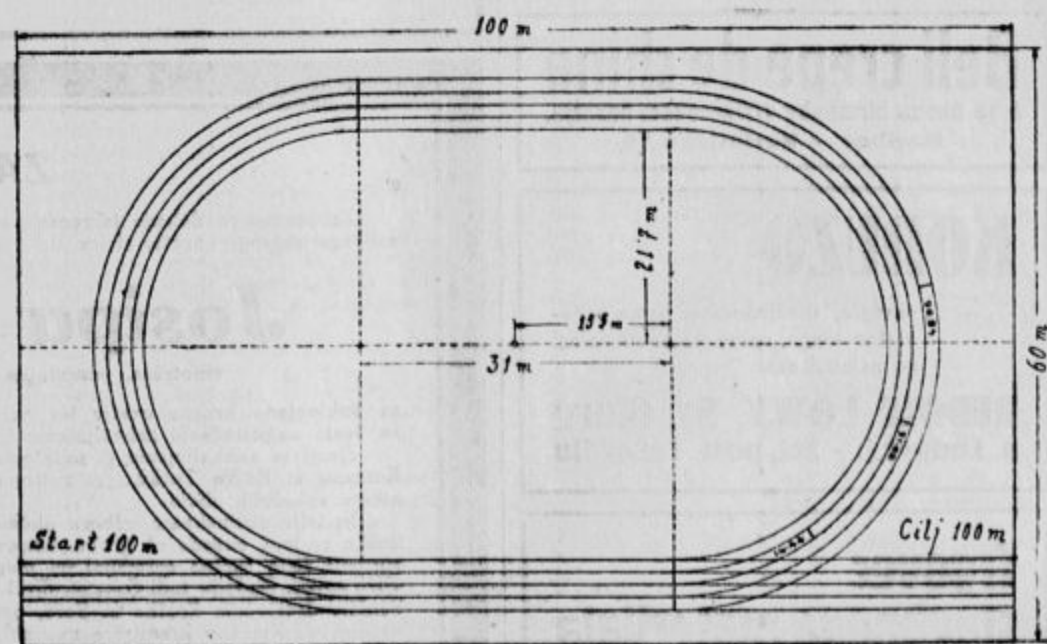
in Grafika : Svoboda

Danes dopoldne dve zanimivi nogometni tekmi med gori imenovanimi klubi. Ker so te tekme velike važnosti za placement, bodo iste nudile sigurno dober in zanimiv nogomet. Prva tekma se prične ob 8.30, druga ob 10.15. Prijatelji sodelujočih klubov vabljani. Vstopnina nizka.

Mladika : Zalog ter Mladika jun. : Hermes jun. ob 9.30 na igrišču Mladika. Danes dopoldne ob 10.30 odigra prvo moštvo Mladike predzadnjo prvenstveno tekmo proti SK Zalogu. Če zgrube domačini le eno točko, jim je zaprta pot na prvo mesto. Zato pričakujemo, da jih bodo prijatelji v tej važni tekmi podprli. — Juniorji igrajo predtekmo z juniorji Hermes. Obe moštvi igrata lep kombinacijski nogomet. Pričetek ob 9.30.

Odbor za izvedbo lahko atletskih dvobojev v Ljubljani. (Službeno). V torek, 5. t. m., po seji Turistično-sportnega odbora naša odborova seja v restavraciji Slamič. Predsednik.

Malo tekašče za podeželske klube

Od sredine do sredine vrat urejenega prostora potegnemo podolžno črto in določimo sredino igrišča. Nato odmerimo levo in desno do te sredine 15.50 m ter ta mesta naznačimo, ker so letočasno sredine zavojnih polkrogov. Notranja proga ima pri polumeru 21.7 m najmanj 200 m dolžine. Za venko nadaljnjo progo moramo podaljšati polumer za 1.25 m, torej za drugo progo 21.7 m + 1.25 = 22.95 m itd.

V naslednjem podajamo sledeča navodila radi pravihni meri za starte na posameznih progah:

Start 400 m in 1. mož na 4 × 100 m: I. proga 0. II. proga 14.44 m, III. proga 30.16 m, IV. proga 45.86 m.

Kako lepo

Vrednostni papirji:

Ljubljana: 7% invest. posojilo 80—82, agrarni 47.50—48.50, vojna škoda promptna 357—366, be-gluške obveznice 66—68, 8% Blerovo posojilo 81.50 do 82.50, 7% Blerovo posojilo 71—72, 7% posojilo Drž. hip. banke 81—83.

Sport

Ljubljana : Zagreb

Kot smo že pisali v preteklih številkah našega dnevnika, bo drugi ob 20.30 v dvorani Delavske zbornice velika boksarska prireditvev SK Slovana. Prireditvev bo imela značaj dvomatcha med Zagrebom in Ljubljano s sodelovanjem marljivih boksarjev SK Kamnika.

Boke sekcija SK Slovana je še mlada, toda kljub temu je kmalu vstopila v vrsto najboljših sekcij te težkoatletske panoge športa v državi. Saj ima v svoji sredi državno prvaka Fica, ki spada v srednjo kategorijo. Je to mlad in talentirani boksar, kateremu prerokujemo še lepo bodočnost. Iz vrst Slovanovcev ne smemo prezreti mnogobetajočega Baloha, ki kaže od nastopa do nastopa viden napredek. Spada v kategorijo poltežkih in bo meril svoje moči z Zagrebčanom Hladnifem, ki je prvak Zagreba v poltežki kategoriji. Slovanovec Rome se bo spoprijel z zagrebčanom Devičem, prvacom Zagreba v lahki kategoriji. Koscec pa bo skušal premagati kamničana Podgorca, ki je v zadnji prireditvi dokazal z zmago nad Slovanovcem Ilovčarjem, da je zelo opasen nasprotnik. Fic bo bojeval z Zagrebčanom Kamenjaševićem, ki sicer spada v poltežko kategorijo in je prvak Jugoslavije, upamo pa, da bo to ena najinteresantnejših borb celega večera.

Med ljubljansko športno publiko sicer še ni ta lepa panoga športa dovolj popularna vsled različnih mnenj. Upamo pa, da si je SK Slovan pridobil že večje število prijateljev, ki so sigurno videli pri prejšnjih prireditvah, da boka ni evrov šport in zasluži s strani občinstva več zanimanja!

SK Ilirija. Smučarska sekcija. Jutri je ob 19 v klubski sobi karvarne Evropa redno seja sekcijanskega načelnika. Posledni člani načelnstva se naprotajo, da sigurno pripravijo točno sezonsko poročila. Po seji se vrši ob 19.30 plenarni zaključni članski sestanek v istem prostoru, koder se se morajo udeležiti vsi v ljubljani bivajoči člani. Na sestanku bo izvedena volitev novega sekcijanskega načelnstva za leto 1936-37. Člani se ponovno opozarjajo, da oddajo klubova inventarja, katerega bo ank. vodstvo shranilo preko poljeja. Termin oddaje bo sporocem vsem v prihodnjih dneh.

ASK Primorje. (Lahko atletska sekcija). Danes ob 20 v restavraciji Zvezda zadnja odbojna seja pred klubovim občnim zborom. Zaradi važnosti udeležba gg. odbornikov potpki. Maras, Goslarja, mag. pharm. Picočija, Slamič, Windisch, Lina, Kermavnerja, Čerarija, Gabrška, Šušterka, govm. Klepac, Čavde, Weihta, Maras, Polita, Raiča M. obvevma. Vabljent tudi vsi sekcijasti člani. Tajnik.

Zborovanje vlagateljev

V četrtak zvečer so v Slamičevi restavraciji imeli vlagatelji denarnih zavodov zelo dobro obiskan prvi redni občni zbor svojega društva, ki ga je vodil poslevoedni podpredsednik g. Miroslav Zupan. V svojem poročilu je povedal, da je prvi predsednik dr. Žužek prevzel komisarijat Kmetijske posojilnice ter je zato odložil predsedstvo društva, ker ni hotel združevati obeh mest. Izrekel je zahvalo tako dr. Žužku, kakor odstopivšemu tajniku notarju Ušlakarju. V svojem nadaljnjem poročilu je naglašal, da je doberšen del krivde za današnje stanje denarnih zavodov v kreditni in nerealni širokogrudnosti denarnih zavodov. Finančno in gospodarsko življenje sta tako med seboj povezana, da je nemogoče iz tega problema, ki se mora rešiti, izvzeti le en del. Ako hočemo enemu delu pomagati, moramo nujno upoštevati in reševati probleme drugega dela. Nesorazmerje med obrestno mero dolžnika in upnika se mora zmanjšati. Današnji trgovski, obrtniški, industrijski in drugi posli ne zmorejo z ozirom na sedanje razmere večje obrestne mere, ako želimo, da je poslovanje zdravo, pravilno in solidno. Vlagatelji morajo biti med seboj složni in tako govornik apelira na vse vlagatelje, naj podpro društvo z vsemi močmi. Sprejeta je bila resolucija, ki ugotavlja, da je bila kmetaka zaščita eden vzrokov krize denarnih zavodov, drugi pa

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši
Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7

Podružnice: KRANJ - NOVO MESTO - CELJE, Miklošičeva 2

Predno se odločite za nakup
parketov
oglejte si malo prvo vrstnega materiala pri
tvrdki **JOS. R. PUH**
LJUBLJANA, Gradaška ulica št. 22
Telefon št. 25-13. Zahtevajte cenik!

Pazite
na
zaščitni znak!

Domač proizvod!

Krajevni šolski odbor v Javorniškem Rovtu
p. Javornik, Gorenjsko

razpisuje

obnovo škarpe okrog vrta v izmeri
ca. 100 m. Ponudbe se vlagajo pismeno
do 15. maja t. l. do 16. ure. Potrebna
pojasnila daje upraviteljstvo narodne
šole v Javorniškem Rovtu

Beli crepe de chine
à 18 Din za birmanke v Trpinovem bazarju,
Maribor - Vetrinjska 15

KORUZO

okroglo, medjimursko, samo prvo-
vrstno blago, imam stalno na zalogi
po najnižji ceni

RUDOLF LÖWY, Sv. Gjurč
p. Ludbreg, - žel. post. Varaždin

Trgovac
stavbnega materijala

ki dela že 12 let na beo-
grajskem trgu, išče za-
stopstvo firme, ki bi se
interesirala za nastopa-
jočo stavbno sezono, ki
bo tega leta ena najboljših

Ponudbe pod
Beograd na upravo lista št. 6280

OTVORITVENO NAZNANILO

Stremel bom za tem, da s svojo stro-
kovno usposobljenostjo, katero sem
pridobil v dosedanjih službah, po-
strežem strokovnjaško vse cenjene
odjemalce po solidnih cenah in v
popolno zadovoljstvo. — Priporočam
se za naklonjenost in za naročila.

s katerim sporočam, da sem 1. maja 1936
otvoril **elektrotehniško**
podjetje pod strokovnim vodstvom
gosp. Abna Otona

„Elektroinstalacija“
PINTERIČ PAVEL

konces. elektrotehn. podjetje, Maribor, Vetrinjska 22

Telefon št. 27-14.

Kamgarn in sukno (šton)

za moške obleke

Češki, angleški in domači izdelki
od Din 40— do Din 260—
Velika izbira. — Solidne cene
priporočam trdka:

Ivan Železnikar
Ljubljana, Marjini trg 3

Vzorke dobite, če javite poleg naslova
poklic in prilično, katero barvo in
ceno želite

Dieselmotor

Langen-Wolf 12 HP

pripravljen za obrat, v brezhibnem
stanju, POCENI NAPRODAJ

Ponudbe na upravo lista pod P. P. 12 PS št. 6331

„Slovenčeva“ podružnica

Ljubljana, Tyrševa cesta

(palača Poštni dom)

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

F. L. Z. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine.

kjer diva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je naj-
bolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini.

Naročnina znaša letno za Jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa 52

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepo-
zabnega soproga, brata, strica itd., gospoda

Josipa Šušteršiča

vinotrtica, posestnika in predsednika občine Medvode

za poklonjeno krasno cvetje ter za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti,
se vsem najpriznaje zahvaljujemo.

Zlasti se zahvaljujemo g. senatorju dr. Marušiču, narodnima poslancema gg. Albinu
Komanu in Rajku Turku, gg. zastopnikom sreskega načelstva, kakor tudi gg. zastop-
nikom sosednjih občin.

Nadalje občinskemu odboru občine Medvode z g. podpredsednikom na čelu. Gosp.
Sešku za lepe besede ob grobu. Iskrena zahvala Sokolu Medvode, ki je svojega bivšega
starosta tako častno spremljal na njegovi zadnji poti, ter br. Jakliču za ganljiv poslo-
vilni govor. Nadalje tudi Sav. streljaški družini, Društvu kmečkih fantov in deklet, God-
benima društvoma Preska in Sora, pevcem za ganljive žalostinke. Upravnemu svetu in
uradništvu Kmečke kranilnice za ljubljansko okolico, gg. zastopnikom Hranilnice kmeč-
kih občin in Zvezi slovenskih zadrug. Za izkazano pozornost starosti gasilske čete g. J.
Turku in gasilskim četam Preska in Sora. Prav posebno globoko zahvalo predsednikom
lovskih društev, vsem lovskim tovarišem, ki so draga pokojnika spremljali tako
mногоštevilno k zadnjemu počitku, zlasti pa tovarišu g. Županu za prelepe in ganljive
besede ob odprtem grobu.

Prav posebej pa se še zahvaljujemo č. duhovščini, nadalje g. zdravniku dr. Krajcu,
ki mu je za časa njegove težke bolezni lajšal trpljenje, kakor tudi č. sestram nemi-
ljenkam za potrpežljivo delo. — Vsem in vsakomur tisočera hvala in Bog plačaj!

Seničica-Medvode, dne 1. maja 1936.

Zalujoči ostali.

Izletnikom, kakor cenjenemu
občinstvu z Vrhniko se na-
znanja, da je točilnica v ro-
mantičnem Močilniku odprta
vsak dan. Priporočila se tudi
gostilna v Rokodelskem domu

ZA BIRMANCE

molitvenke, rožne vence, podobice,
veržice, svetinje, mirtine venčice
za deklice, mirtine šopke, trakove,
rožne torbice ter najraznovrstnejša
darila tudi po najnižji ceni

Trgovina

N. Ničman — Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2

TRGOVCI DOBE POPUST

Hotel „VILA LUCJA“

ALEKSANDROVO (OTOK KRIJ)

Last slovenske družbe

Udobne parketirane sobe, električna razsvetljava
in signali, restavracijska terasa nad morjem. Prvo-
vrstna hrana in pijača. Stanovanje in hrana vključno
zdraviliške takse od Din 50— do Din 59—. Pro-
spekti pri Putniku. Informacije daje brezplačno
direkcija hotela.

DIREKTOR JAN FIALA

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim oče-
som je mast CLAVEN. — Dobite v
lekarnah, drogerijah ali naravnost
iz tvornice in glavnega skladišča
M. Hrnjak, lekarnar, Sisak

Varujete potvorb

Zaščitni znak

Izvršilna dražba hiše
v Ljubljani Poljanska cesta 12
odnosno stavbišč

vse vp. v zemlj. knj. vložk. št. 40. k. o.
Poljansko predmestje in št. 278. k. o.
Poljansko predmestje v Ljubljani
vrši se dne **7. maja 1936**
ob 11. uri dopoldne pri srezkem so-
dišču v Ljubljani odd. Va soba št. 16.
Dražbeni pogoji pri srezkem sodišču
v Ljubljani Va J 393/35.

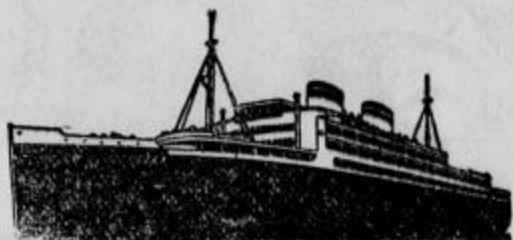

Redno brizganje:
vesela trgatev

Kupujte modro galico, katera
se izdeluje pod stalno državno
kontrollo:

MODRA GALICA
„ZORKA“

HAMBURG-AMERIKA LINIJA

Severne dežele kličejo!

Izlandska—Spitzbergi—Norveška

od 15. julija do 7. avgusta

Severni rtič—Spitzbergi

od 17. julija do 4. avgusta

Izlandska—Spitzbergi—Norveška

od 2. do 23. avgusta

Baltiško morje—Norveška vožnja

od 9. do 25. avgusta

Cena od RM 320—naprej

Pojasnila in vozne listke pri:

Nemškem prometnem uradu, Beograd
Knežev Spomenik 5

VI. Pintar, Ljubljana
Tyrševa c. 1/III

**Kupujte svoje potreščine
pri naših inserentih!**

Mednarodni sejem v Budimpešti

8.—18. maja

Predstava madjarske industrije

Poseben oddelek za tekstilno blago in modne izdelke, Gradbena razstava. Notranja oprema. Živiljske potreščine. Avijatika

50%-no znižanje potniških kart za Madjarsko za tja in nazaj od 28. aprila do 28. maja. V Jugoslaviji za povratek od 8.—24. maja, ako se je potovalo tja od 2. in 18. maja.

Madjarski vizum ni potreben

Sejmske legitimacije in navodila daje: v Ljubljani: potovalna pisarna PUTNIK. Centralno zastopstvo za Jugoslavijo: potniško oddeljenje Kr. Ugar, trg. zastopstva, Beograd, Jakšičeva 2

JADRANSKA PLOVIDBA D.D. SUŠAK

Dnevna brza parobrodna služba s Sušaka za Dalmacijo in obratno, s odhodom s Sušaka ob 16 ur.

Dnevne redne parobrodne svase v vse smeri in za vse kopališka in letoviška mesta jugoslovanske obale.

Prijetna turistična potovanja za Dalmacijo, nadalje za Dalmacijo in Grško, vključno vožnja, hrana in postelja, po smernih cenah.

Dvakrat tedensko brza proga iz Benetk za Dalmacijo in obratno.

Redna parobrodna služba za prevoz potnikov in tovora s Sušaka, iz Trsta in Benetk, za Dalmacijo, Albanijo in Grško.

Prerazredni parniki — dobra kuhinja in postrežba.

Zahtevajte prospekte!

POJASNILA DAJE DIREKCIJA NA SUŠAKU, NJENE AGENTURE, VSI URADI »PUTNIKA« IN DRUŠTVA »WAGONS-LITS/COOK«

L. Ganghofer:

77

Grad Hubertus

Roman

Werner je bil zaloputnil za seboj železna rešetkasta vrata in stopil na cesto. Z obraza se mu je bral vrtoglavi ples njegovih misli, ko je, strmoč v tla, krenil proti vasi. Ko je prišel do Brucknerja, je zagledal ob vrtni ograji koleselji, ki ga je bil naročil za deveto uro. In Forbeck je bil menda uganil, kaj ta voz pomenja — na kozlu so bile že naložene potne torbe in sveženj a slikarskimi potrebščinami.

Werner je pohitel v hišo in po stopnicah v zgornjico. Puščobno ga je zajelo. Na mizi je ležal velik sveček v sivem ovojnem papirju — slikal. Ko je Werner vetopil, se je Forbeck bled v obraz, dvignil. Bil je že v povrniku, v roki je držal klo-buk in dežnik. »Dobro jutro, Werner! Truden smehljaj. »Kakor vidiš, sem že nared za pot. Ko je prišel voz, sem uganil — Glas se mu je tresel. »Bil si na Hubertovem?«

»Da, Ivan. Pisanje bi ti zadajalo muke, osebno slovo bi bilo nevarno — za vaju oba!«

»Hvala ti! Bolje je tako. Samo nečesa mi je žal. Na Hubertovem živi tudi dama, ki sem ji dolžan dosti zahvale.«

»Gospodična Kleesberg?« Wernerjev glas je zavnel čudno spremenjeno. »Govoril sem z njo. Bodi brez skrbi, gre ji že na bolje. In pozdravlja te.« Težko je položil roko Forbecku na ramo. »To je srčnoodbora, blaga dama! Ohrani jo v najboljšem spominu. Zdaj pojdiva!«

Pred hišo ju je čakal hišni gospodar. Prišla je tudi Mali z Ančico v naročju. Ko ji je Forbeck segel v roko, je spregovorila le nekaj kratkih besed. Kakor olajšano se je odahnila, ke je voz oddrdal.

»Z mladim gospodom bi morala biti pa že nekoliko bolj prijazna.« je dejal Bruckner. »Tako dober je bil z nami. Ti si se pa obnašala, kakor bi bila vesela, da se je končno umaknil iz hiše.«

»Vesela?« Dve solzi sta ji spolzeli po licih.

»Te besede ne poznam več, Lorenc. In kar morava nositi midva oba, bova opravila lažje sama kot pred tujimi očmi!« Stopila je v hišo.

S ceste se je čul ropot voza.

Ko je vozil koleselji mimo Zaunerjeve hiše, se je iz gornjega okna, ki ga je obraščala venča brijda, začul vesel glas. Gospoška Lizika je prestavljala tam svoje parfumske stekleničke in pela:

Jaz te ljubim tako,
kakor veje drevo,
kakor zvezde nebo
jaz te ljubim zvesto.

Branci je jodler predse, je dvignila stekleničko proti soncu. Potem je segla po drugi in pela naprej:

O fantič, sladko
mi obljubljaš znat,
a ko se obrneš,
še drugo imaš!

Kitici nista bili iz ene pesmi, toda za Liziko sta šli po istem napevu.

21. POGLAVJE.

Novica, da je grof Egge Horneggerjevega Franceta spodil je šla v vasi od hiše do hiše — Schipper je poskrbel, da stvar ni ostala prikrita. In ker ljudje niso vedeli za vzrok, so si belili glave z vprašanjem, kaj neki je mogel Franc obgrešiti, da ga je doletela tako huda kazen. Ob istem času se je pa raznesla tudi vest, da je brez sledu izginil bogat kmetski sin, Mühltalerjev Joža iz Bernbichla, vasi ne daleč tam čez mejo. In tako so ta dva dogodka spravili v tajnostno svazo. Vedeli so, da je Joža »hodil«. Soseda je

prišepetnila drugi čez plot: Horneggerjev France je bil z Mühltalerjem Jožo zgovorjen, grof Egge je za to zvedel, France je moral povežati svojo culo, Jožo je pa vzela noč, ali — pri tem »ali« je umolknila in poskrlala proti goram.

Te skrivne govorce so se razširile še bolj, ko je predpoldne prvega septembra prišel v vas star, belobradat kmet in čudno plašno spraševal po Horneggerjevem domu.

Zaskrbljene oči upirajoč v tla je šel stavec čez travnike. Vrata pri lovčevi koči so bila zaklenjena. Šele po daljšem trkanju mu je Horneggerica odprla. Imela je objokane oči in je nezupljivo merila z njimi kmeta, ki ga ni poznala.

Tudi stavec se je boječe oziral vanjo. »Govoril bi rad nekaj malega z gospodom lovcem. Ali je doma?«

»Ne!« se je vznemirila Horneggerica. »Kaj mu hočete?«

Zvedujoče je pogledal stavec ženski v obraz, kakor bi hotel opazovati vtis svojih besed. »Jaz sem Mühltaler iz Bernbichla.«

»Tako?«

»Ali še niste nikoli čuli mojega imena?«

»Ne!«

»In vaš sin ni prav nikoli govoril z vami o mojem?«

»Ne! Nikoli! In našega ni doma. Zbogom!« Horneggerica je hotela zapreti vrata, toda stavec je postavil nogo čez prag. »Zena! Pustite me do besede. Pogledite me v moji skrbi!« Solze so se mu usule po razbrzdanih licih.

»Marija in Jožef, človek, kaj vam je?« je vprašala Horneggerica prestrašeno in potegnila stavec v vežo. Majake z glavo je zaklenila vrata, pogledala v skrbih gori po stopnicah in stopila pred Mühltalerjem v izbo.

Tu sta sedela skoro uro dolgo, in ko je kmet zapuščal hišo, ga je spremljala Horneggerica do vrne ograje. Roke so se ji tresle, v obraz je bila čisto bela. Mühltaler jo je pogledal in vzdihnil. »Zdaj ste mi zamerili, ali ne? Toda ko mi je pri-

šlo na uho, kaj govore ljudje tod po Jezerskem, sem si mislil: Odpravi se na pot, morda kaj zveš o svojem fantu. Ne smete biti name hudil!«

Horneggerica je odkimala. »Vam ne morem zameriti. Toda ljudje! Dvajset let vedo, kakšen je moj France, in zdaj, zdaj hodijo po njem z nakovanimi škornji in verjamejo, da bi se mogel pajašiti — Umolknila je.

Mühltaler je odprl glavo. »Nič se ne umikajte. Ne morem tajiti, moj fant ni bil med najboljšimi. Venomer sem ga moral otevat. A rad sem ga venčar imel! Bil je moj edini in kaj takega zadene trdo, logarica. No, ne zamerite! Bom iskal pač naprej.«

Ko se je Horneggerica vrnila v hišo, se je začelo iz podstresa doli: »Mati?« Na vrhnji stopnici je stal France v srjaci in bos. »Kdo je bil pri nas?«

»Iz sosesčine eden.«

»Ali je kaj govoril? O meni?«

»Še besedice ne. Imel vendar malo pameti. Ljudje ne jemljejo stvari tako krivo ko ti. In ko pride pismo od grofa Tasila, bo spet vse dobro.«

Horneggerica je odšla v kuhinjo, da bi skuhalo kosilo. Ali ni ji dalo miru, morala je gori k svojemu fantu.

Bila je majhna, snažno pobejena izba; po poribanem podu so bile položene platnene preproge; po stenah so bili razobešeni razni predmeti: krič, nekaj svetih podob, štiri tiskane slike s prizori iz lovškega življenja, nacevkana polica z lovsko opremo in tucet pušk. Ob oknu je stala delovna miza s pramožem. Ob njem je sedel zdej France in pilil petelina, da bi ga prilil na pokvarjeno puško. Tak je bil, ko po težki boleznini z upadlimi livi in modrikastimi kolobarji okoli oči. Z vdihom je odvil pramožo in pritisnil petelina na puškino ponvico. »Zdaj se prilaga. Puščika je spet v redu, toda jaz?«

Mati si je pritisnila njegovo glavo na prsi, gladila ga po lasih in ga tolažila na vse možne načine, kakor te dni že tolikokrat.

Vsaka žena vodi neke vrste tajno knjigo

Kaj se le skriva v njej? Seveda, denarni prejemki in izdatki; in morda tudi recepti za kuhanje! Prav gotovo pa zaznamki o poroki. Kaj je pri hiši, kaj je pri perici. In prav pri tem čuti moderna žena veliko ugodnost, da ji nekateri reči, kakor šepma robčkov, obvez, a v prvi vrsti vložkov ni treba več prati, odkar je spoznala velike higijske prednosti šepnih robov »Tempor, Camelia palenica, a v prvi vrsti vložke »Camelia« za dame. Ona zna posebno dobro ceniti ugodni občutek, ki ga nudi reformni vložek »Camelia«, ker jamčijo debeli sloji najfinije puhaste »Camelia« vate iz staničja za največjo sposobnost vpijanja in za diskretno uničevanje, med tem ko jamči »Camelia-pas« za zanesljivo nošnjo in za svobodno gibanje.

Camelia

Idealni reformni vložki in pasovi za dame

Vložki	popoln 16 kosov	Dla 24.—
spetjal 6		12.—
Pasovi		
iz enkranca		20.—
svileni, okoli		20.—
svileni, široki		26.—
svileni, široki		26.—

Pazite na model naših pasov!

THONET-MUNDUS

Agencija, tovarniški pohištvo in upogojnega lesa d. d.

VARAŽDIN

Nudi za predstoječo poletno sezono

VRTNE STOLE

zelo trpežne kostrukcije in zmernih cen. Model je zakonično zaščiten.

Zahtevajte ponudbe!

Pri denarnem zavodu v Sloveniji

dobi službo

konceptni uradnik

jurist s sodno prakso

Ponudbe na upravo Slovenca pod št. 3829/at. 6277

Zahtevajte povsod

PRISTNI ZDRAVSTVENI LIKER

izdelek veležganjarne in rastlinske destilacije

FRANC ZALETEL

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

28-33-44-46-62-83-90-112-123-

TRGOVSKI DOM

Stremčki

CELJE 18

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Slavni Solvat čaj proti solnim kamnom in boleznim solnega mehurja, dobiva se pri glavni. zasl. Lekarna Dr. Ivana, Zagreb, Kaptol 17. Ogl. raz. 6. 6. 1935.

Pišite po brezplačna navodila.

Solvat čaj

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledin in slabotnim osebam

Tvrčki DESA d. z. o. z. in BEKA d. z. o. z.

si dovoljujeta sporočiti svojim cenj. odjemalcem, da sta se s 1. majem t. l. izselili iz svojih dosedanjih prostorov na Tyrševi cesti 24.

Od tega dne dalje se nahaja njihov prodajni oddelek na Celovski cesti 38 (Jugoslavija)

Istotako sta se preselila gg. Franci in Matja Bahar, ki sta prevzela njihov oddelek rezervnih delov

Knjigovodstvo se od tega dne nahaja na Gospozvetski cesti št. 3 in sicer za Deso in Beka.

Obenem se cenj. interesom sporoča, da je otvoril bivši mojster Deso g. Albin Kopač svojo delavnico in se za cenj. naročila priporoča

Za maj

12- 4542-03

49- 2491-14

39- 2962-63

29- 35644-31

79- 1195-52

99 1405-29

59- 2967-000

79- 2927-84

Rata

AUTOMOBILISTI!

Naša želja je da obujemo ne samo Vas, ampak tudi Vaše automobile. Prodajemo avtomobilske gume po netto ceni, brez rabatov. Za kvaliteto jamčimo. Prožimo Vam največjo varnost in udobnost pri vožnji.

Naše posebne prodajalne za avtomobilske gume:

LJUBLJANA, Miklošičeva ulica 40

ZAGREB, Amruševa 4, tel. 96-33

BEOGRAD, Dečanska 17, tel. 30-203

PRIMERJAJTE NAŠE CENE S PREJSNIMI!

Obiščite nas! V naših prodajalnih bode strokovno in solidno postreženi.

Brez rabata, brez poga- janja, tovarniške cene:

Gume za motocikle.

Dimenzija	Cena dinarjev vanjske notar.
2.75×19	219.— 49.—
3.00×19	229.— 59.—
3.25×19	249.— 59.—
3.50×20	279.— 59.—
4.00×19	329.— 59.—

Superbaloni.

130×40	459.— 89.—
140×40	519.— 89.—
150×40	569.— 109.—
160×40	699.— 109.—
4.75×16	429.— 79.—
5.25×16	489.— 89.—
5.75×16	529.— 89.—
6.00×16	599.— 99.—
6.50×16	729.— 109.—
7.00×16	769.— 109.—
7.50×16	969.— 139.—

Balongume za turistične auto- mobile.

12×45	399.— 79.—
13×45	569.— 69.—
14×45	609.— 99.—
4.50×17	379.— 79.—
5.50×17	699.— 99.—
4.50×18	399.— 79.—
4.75×18	469.— 89.—
4.75×19	499.— 89.—
4.75×20	519.— 99.—

Balongume za turistične auto- mobile.

Dimenzija	Cena dinarjev vanjske notar.
4.50×21	549.— 89.—
5.00×19	569.— 89.—
5.25×18	599.— 89.—
5.25×19	679.— 99.—
5.25×20	669.— 99.—
5.50×18	729.— 99.—
5.50×19	789.— 99.—
6.00×18	829.— 99.—
6.00×20	929.— 129.—
6.50×20	969.— 139.—
7.00×20	1.069.— 149.—

Balongume za autobuse.

6.00×18 BUS	929.— 99.—
6.00×20 BUS	1.029.— 129.—
6.50×20 BUS	1.099.— 139.—
7.00×20 BUS	1.169.— 149.—
7.50×18 HD	1.299.— 159.—

Gigantske gume za tovarne automobile.

30×5 HD	1.249.— 139.—
32×6 HD	1.869.— 149.—
34×7 HD	2.339.— 189.—
36×6 HD	2.219.— 189.—
36×8 HD	3.319.— 269.—
38×7 HD	2.819.— 239.—
38×9 HD	3.789.— 299.—
40×8 HD	3.759.— 299.—

Rata